
3 1761 07459320 3

J. S. WELHAVEN's

SAMLEDE SKRIFTER.

FJERDE BIND.

SAMLEDE SKRIFTER

AF

J. S. WELHAVEN.

FJERDE BIND.

KJØBENHAVN.
FORLAGT AF DEN GYLDENDALSKE BOGHANDEL (F. HEGEL).
TRYKT HOS J. H. SCHULTZ.
1868.

BLANDEDE DIGTE.

ANDEN BOG.

(1839 – 1848.)

Indhold.

Side.

II.

III.

Til Hjalmar Kjerulf.*)

Den 15de November 1844.

Du var mig nær, mens mangt et hjemligt Billed
stod for min Sjel og aanded i min Sang;
Du ved, at Sangen fremfor Alt har villet
hos Dig bevares i sin Efterklang.

Nu, da jeg savner Dig i mørke Dage,
Du faar min Hilsen dog fra Hjemmets Kyst;
thi nu vil Sangen som en Trækfugl drage
med sine kjendte Toner til dit Bryst.

*) Tilegnelse med „Nyere Digte"

I.

For den rette Farvesands,
der kan tyde Blomstersproget,
vil en mangefarvet Krands
stundom synes mindre broget.

Suttungs Mjød.

Den bedste Drik ved Guders Gilde,
i Odins Borg, var Suttungs Mjød,
og Sangens Magt i Brages Snille
fra denne rige Kilde flød.

Alfader selv har hentet Mjøden,
hvor den i Dybets Kjelder stod,
og dertil havde han fornøden
sin hele Kraft, sit Asa-Mod.

Han blanded stærke Runer siden
i denne dyrebare Saft;
med Funker af sin Kløgt og Viden
gav Odin Mjøden dobbelt Kraft.

Paa Blomst og Løv i Eng og Skove,
paa Vildt og Tamt i hver en Egn,
paa Fjeld, paa Sky, paa vilden Vove
stod hemmelige Runetegn.

Men Odin løste dog dem alle
fra Luft, fra Jord, fra Havets Skjød,
og signed dem, og lod dem falde
som Perledug i Suttungs Mjød.

Derfor maa alle Skalde tømme
et Bæger af den rige Drik,
og hvad der før var svøbt i Drømme
staar da i Glands for deres Blik.

Ved Havet.

Ved det mægtige Hav, hvor Kysten er steil,
er Verden lukt ude; der ser Du i Speil
dit Tankeliv.
Af Havet kan stige
et Længselens Rige
ved Aandens tryllende Bliv.

Mens Bølgerne glide og nynne dertil,
kan Du vugges og bæres saa langt Du vil
i Tankens Baad;
ja, langt fra de trange
Døgn-Tummelens Gange,
med al deres Latter og Graad.

De Syner, der stige af Vandenes Skjød,
skal farves og aande i Morgenens Glød
og mildere Luft;
ja, Fjelde og Taarne,
af Bølgerne baarne,
skal svøbes i Rosernes Duft.

Langt ude, hvor Palmerne møde dit Blik,
der voxer en Drue med lindrende Drik
for al din Kval.
O, bring den tilbage,
naar hjem Du maa drage
til Savnets lukkede Dal!

Elveløbet.

Elven er aldrig saa kjæk og strid,
den kan dog sin Art forandre;
hvor Dalen aabner sig lav og sid,
maa den lemfældigt vandre,
standse sin Larm og give sig Tid.

Den gaar tilside, den skyder Bugt
med sagteglidende Vover;
den tornede Gren med den fattige Frugt
strækker sig derudover.
Dalen er stille og indelukt.

Og sjelden kan det styrtende Væld
sin tindrende Glands bevare;
i Dalen luder det golde Fjeld,
derunder skal Elven fare,
hvor Dagen ligner en stadig Kveld.

Den kvægende Sol kan ei skinne ned,
hvor Fjeldet paa Vagt er stillet;
det kaster i Elven, fra Bred til Bred,
sit truende sorte Billed,
den glidende Strøm maa tage det med.

Jeg gik ved Elven en Sommerdag,
og kom til de lave Enge;
der banked dens Bryst med mattere Slag,
der stod jeg ved Bredden længe,
hvor Fjeldet strakte sit Skyggetag.

Jeg kan ei glemme den dæmpede Sang
af Bølger og Aspeblade.
Min Sjel har fulgt med Vandenes Gang
og bævet som Elvens Flade,
og Hjertets Harpe har givet Klang.

En Vaar-Nat.

Vaar-Natten stille og sval
favner den slumrende Dal;
Elvene nynne de lange
dæmpede, dyssende Sange.
Alfer sukke
for de smukke
Liljer: „O, tager os tilfange!“

Fjeldtoppens sølvblege Skjær
viser, at Maanen er nær;
over de samlede Graner
Skyerne svæve som Svaner.
Snart vil blide
Straaler glide
over al den Herlighed, Du aner.

Luk dog ei Øiet inat;
vaag med Erindringens Skat!
Her, mens du sidder alene,
aabner sig Mindernes Scene.
Her vil fromme
Skygger komme
vinkende blandt maanelyse Grene.

Hør, hvor de hviske Dig ømt
Alt hvad din Længsel har drømt;
se, hvor de bringe tilbage
Gjenskin af fagrere Dage!
Lad det tindre;
det vil lindre
Smerten i dit Savn og i din Klage.

Hvile i Skoven.

I Graneholtet ved Middagstid,
naar Sommersolen brænder,
svæver en Luftning hid og did,
og kjøler din Pande, og er saa blid
som et Vift af vinkende Hænder.

Der er i den fagre Ensomheds Skjød
lindrende Ro at finde;
den blommede Grund er fløielsblød,
og frisk og slummerbringende sød
er Granernes Duft derinde.

Og inden Du lukker dit Øie til,
vugges Du alt i Drømme.
Du hører en Klang, saa forunderlig mild;
der blandes Toner af Klokkespil
og raskt henrislende Strømme.

Du hører Sus af den viltre Elv,
som Orekrattet dølger,
hvor Huldrens Kvæg under Løvets Hvælv
søger et Ly, og vogter sig selv,
og drikker af klare Bølger.

Der hvisker et Sagn for din tryllede Sands
igjennem dit Sovekammer.
Den dybe Skygge, den gyldne Glands
vexler i sagte, sitrende Dands
paa hundrede ranke Stammer.

Og se, bag den tætteste Granerad
sidder den fagre Huldre;
hun blotter sin Barm i Straalernes Bad,
og kjøler med Vift af et Skræppeblad
de deilige nøgne Skuldre.

Hun eier Lunden og har den kjær,
og derfor er den fredet,
og Øxen tør aldrig klinge der,
og Ingen tør komme det Gjemsel nær,
hvor Aarfuglens Seng er redet.

Men vandrer Du did, for at søge Fred,
da er der trygt at hvile;
Du mærker en Lyd som af sagte Fjed,
der lede Dig hen til et Skyggested,
hvor tusinde Blomster smile.

Og hviler Du der ved Middagstid,
naar Sommersolen brænder,
da svæver Luftningen hid og did,
og kjøler din Pande, og er saa blid
som et Vift af vinkende Hænder.

Den forladte Kirke.

Aftnen laa i Fjeldelien
glandsfuld over Løv og Stene,
og der faldt paa „Kirkestien"
Blomster-Sne fra Abildgrene.

Droslen drog mig med sin Trille
til en Lund af Hængebirke,
og da stod jeg ved den lille
længst forladte Love-Kirke.

Ingen Sjel i Dalen vidste,
naar dens sidste Messe hørtes;
Ingen husked, naar den sidste
Døde hid til Graven førtes.

Her kun Duggens Taarer rinde
i de Dødes glemte Have;
Kirken er det sidste Minde
mellem disse sunkne Grave.

Kun Naturens milde Virken
smykker dette Glemsels-Øde,
og forkynder under Kirken
Livets Budskab blandt de Døde.

Thi paa Klynger der af Nelder,
og paa stive Tidselgrupper,
hænge over Dødens Celler
tusind Sommerfugle-Pupper.

Og hvor Ingen Graven freder,
og hvor Psalmen aldrig klinger,
har dog i de lune Reder
unge Lærker faaet Vinger.

Her, hvor Kirken, mørk, forældet,
ruger lukket paa sin Gaade,
har et vaarligt Liv paa Fjeldet
aabenbaret Himlens Naade.

Og jeg har andægtig dvælet,
og har hørt mit Hjerte banke,
hvor Naturen laa besjelet
af den dybe Guddomstanke.

Svindende Haab.

I Efteraaret,
naar Mørket falder ind,
da aabnes Hjerte-Saaret
hos mangt et halvlægt Sind.
Men sortest Mørket kommer
og gjør beklemt,
naar ingen Krands af Blommer
fra Glædens Tid er gjemt, —
naar Vaar og Sommer
var taaget og forstemt.

I Vaarens Kulde
vi skabte os en Trøst
ved Tanken om den hulde
og lange Sommerlyst.
I Somrens øde Dage,
i Regn og Blæst,

vi standsede vor Klage
og vented Høstens Fest;
den stod tilbage
som vor Forhaabnings Rest.

Nu kan vi sige
vort lyse Haab Farvel;
nu snart i Nattens Rige
indkogles Norges Fjeld.
I stride Taarer badet,
kun halvt i Flor,
faldt Georginebladet
i denne Høst til Jord.
Vort Haab har ladet
sit Liv i dette Spor.

Ja, Norden kjender
dog dybest Haabets Art:
hvor vidt det Vingen spænder,
naar Fjeldet synes klart,
og paa hvor arme Kviste
dets Bolig er,
naar alle Blade miste
det karske Farveskjær.
Ak, det vil friste
som Fuglen Livet der.

Som den maa lede
omsonst paa mangen Kyst
om Plads til Ly og Rede
ved Klippens haarde Bryst,
saa gaar fra dunkle Egne
vort Haab mod Sky,
og søger allevegne
et Solglimt og et Ly;
til det maa segne
i Vinterveirets Gny.

Troubadouren.

En Hal af grønne Linde
stod lunt ved Borgens Mur;
til Harpen sang derinde
Bernart af Ventadour.

Han sang for ædle Kvinder
om Hjertets Drøm og Haab,
der over Liljekinder
kan gyde Rosendaab.

Han fik fra Læber røde
de søde Smiger-Ord,
og hvide Hænder strøde
om Harpen Somrens Flor.

Da kvad han blidt og sagte:
„Det var ei Blomsters Pragt,
det var ei Ros, der vakte
de dybe Toners Magt.

Men naar jeg Harpen stemmer,
den hviler Hjertet nær,
og Troubadouren gjemmer
en visnet Rose der“.

Alfernes Hvisken.

Det er en deilig Sommerdag;
den friske Lund har reist sit Tag,
og lader Løvet suse.
I Luften flagre Alfer om,
og hviske blidt: „O skynd Dig, kom
til vore Lundehuse!

Der er saa lunt, der er saa tyst,
der falde Blomster paa dit Bryst
fra rige Lindegrene;
og ønsker Du at drømme sødt,
da kan Du hvile ganske blødt
paa mosbelagte Stene".

Jeg vandrer, ved det milde Bud,
paa skyggefulde Stier ud
til Skovens grønne Kammer;
der hører jeg et sagte Gny,
der hviske Alferne paa Ny
bag rankedække Stammer.

De spørge mig, ved hvert et Fjed:
„Hvi har Du ei din Elskte med,
hvor Skovens Sanger bygger?
Ved Træet her er Plads til To,
og over Stedet falder jo
et Slør af tætte Skygger.

Hun er saa smuk, hun er saa øm;
vi svæve tit om hendes Drøm
i disse lyse Nætter.
Hun skulde her, naar blot Du bad,
bekræfte rødmende og glad
Alt hvad din Længsel gjetter".

O søde Røst, hvi vækker Du
min hemmelige Smerte nu
i disse stille Lunde?
Min Mund er lukt, mit Aag er tungt,
der findes intet Hvilepunkt,
hvor Savnets Orm kan blunde.

Paa Fjeldet.

Nu sidder Huldren paa Tue
og blæser i Luren og er saa glad;
thi Aftenhimmelens Lue
spreder sit Guld paa det bævende Blad.

Naar Huldren spiller i Lien
sin gamle Vise en Sommerkveld,
da gjenklinger Melodien
langt borte i Bygden, fra Fjeld til Fjeld.

Og frem bag mosede Stene
titter den blomstrende vilde Lind,
og suser med sine Grene,
og strør sine Blomster i Aftnens Vind.

Og Fossen i Klippefuren
nedstyrter mod Dybet med stærkere Magt,
og dandser saa vildt til Luren,
og ryster sin tindrende Sølvmorsdragt.

Paa Skrænten ved Sætervangen
staar Gjætergutten i Aftnens Glands,
og lytter til Huldreklangen,
og trylles og dysses af Fossens Dands.

Han dysses, til han vil blunde
og hvile sit Hoved hvor Lyngen gror;
han tænker: ak, hvem der kunde
være derinde, hvor Huldren bor!

Da kommer hun let og stille,
og kysser i Fjeldet den brune Dreng,
og lærer ham sødt at spille
paa guldvunden Lur og paa Silkestreng.

Ængstelig Forventning.

En lummer Middagsro er udbredt over
den ynderige, skyggefulde Egn,
en Ro, der grunder paa, hvad Himlen lover
med sine Solglimt mellem Uveirstegn.
Thi over Graneskovens lyse Toppe
udfolde sig de sorte Skyer nu.
Den strenge Magt, som ruster sig deroppe,
har fyldt Naturen med en stille Gru.

Paa Lundens Kroner og paa Eng og Ager
hviler endnu det sommervarme Lys.
Men gjennem disse Løv-Pauluner drager
det korte Vindstøds ængstelige Gys,
og Fuglen standser nu sin bløde Trille,
og smutter dybest i det grønne Ly,
mens Draaber falde enkeltvis og stille
paa Lindebladet fra den mørke Sky.

Alt er Forventning og tungsindig Anen,
og Livet drager her sin Aande tungt.
Just nu, da Solen vil gaa nedad Banen,
staar Dagens Skjebne paa sit Vendepunkt.
I denne tunge, smertelige Pause
hvert lille Plantehjerte angstfuldt slaar;
i Markens pludselige Duft det tause,
bønlige Suk fra Blomsterlæben gaar.

Jeg sidder selv i Tanker under Løvet,
og deler Egnens hemmelige Nød;
thi Angst og Bæven, som min Sjel har prøvet,
fandt her sit Speil i Ensomhedens Skjød.
Med ydre Ro, lig den, jeg her betragter,
hvor ingen Skabning nyder Livet trygt,
hilsed jeg tit de skjebnesvangre Magter,
der holde Sjelen mellem Haab og Frygt.

Aftenscene paa Søen.

Søvinden vifter, og Solen vil dale,
Aftnen er varm.
Lad nu vort Seil over Bølgerne svale
hæve sin Barm!
Se dog, hvor stolt vor bevingede Karm
lader sit Flag over Blaadybet prale.

Nu skal vor Snekke, den lette Svanhvide,
gjøre sig fri;
snart mellem Seilernes Vrimmel vi glide
Øen forbi,
og paa vor vexlende, flygtige Sti
løbe den hurtigste Seiler om Side.

Men til de vinkende Lunde vi sende
spottende Blik.
Styrmanden raaber alt: „Klar til at vende!“
Hurra, det gik!
Snekken har her med sit yndigste Nik
givet sin Glæde paa Bølgen tilkjende.

Og medens nu over skinnende Planker
Skummet slaar ind,
drage de gladeste, flygtigste Tanker
gjennem vort Sind.
Ingen vil her, mens der lufter en Vind,
løbe i Havn eller ligge for Anker.

Kjender Du Baaden, hvor Valdhornet klinger?
Reis dig, min Ven,
sving med din Hat, eller kys paa din Finger!
— Ja, det er den;
kom lad os vende og styre derhen!
Fæst nu til Seilene Ømhedens Vinger!

Ser Du din Skat med den sorte Mantille?
— Hold ei for nær!
Ak, i den lurende, stive Familie
sidder hun der.
Mødes og skilles! — det passer jo her
just til en Dands over Havfruens Tilje.

Nu er det stille. Paa Øer og Strande
Taagen er lagt.
Aftenens Glands paa de rolige Vande
spreder sin Pragt.
Flaget i Seilfligen hænger forsagt.
Ja, man kan se, det er Tid til at lande.

Hvor er din Dame? — I Skumringens Fjerne
blinker et Seil
hist, hvor den prægtige Aftenens Stjerne
ser sig i Speil.
Ak, da Seiladsen har slaaet os feil,
ankred Du der for et Øieblik gjerne.

Lad Barkarolen i Mol-Toner sige
hende Farvel.
Stil for din Tanke den lyttende Pige, —
drøm om dit Held!
Ja, lad den deilige, rødmende Kveld
kaste sit Gjenskin i Drømmenes Rige!

Veiviseren synger.

Tilfjelds over Bygden staar min Hu,
naar Gjøgen begynder at gale.
Kom med til Sætren iaften Du!
Thi Solen skinner paa Fjeld endnu,
mens der er mørkt i Dale.

Der er paa Veien en dunkel Lund,
hvor Alferne ere tilhuse.
Husk, der maa Du gaa med lukket Mund;
selv Nøkken derinde lader kun
sagte sin Harpe bruse.

Men oppe paa Fjeldet er der Klang,
som gjenlyder i det Fjerne.
Der klinger Bjelder og Lokkesang;
med Langeleg der paa Sætervang
sidder min fagre Terne.

Huldren.

Naar Løvet falder,
kan man høre Huldren sukke;
thi snart i Fjeldets Haller
maa hun sig indelukke.

Mens Somren varer,
hun bygger og bor bag Løvet;
ja, tit blandt Sangfugl-Skarer
sidder hun frydbedøvet.

Den første Svale
har hun baaret mildt paa Skuldren;
den fløi til dybe Dale
med Glædesbud fra Huldren.

Fra Fjeld-Altaner
udslaar hun, naar Jonsok kommer,
Tapeter og Høitids-Faner,
vævde af Løv og Blommer.

Mens Fuglen tier,
og Solen bag Aasen daler,
hun spiller i grønne Lier
de fuldeste Skov-Koraler.

Naar Glædens Dage
henvisne med Birkens Krone,
da lader hun Spillet klage
med sitrende, dæmpet Tone.

Naar Løvet falder,
hun flytter med tunge Sukke
til Fjeldets sorte Haller,
som Jettestenene lukke.

Mens Huldren flytter,
Du maa ei til Fjeldet vandre;
dvæler Du der og lytter,
kan hun dit Sind forandre.

Paa Folkets Munde
bor Sagnet om Spillemanden,
der kom fra visne Lunde
med Kummer-Sky paa Panden.

Han rørte siden
sit Spil over Blomsterenge;
men Suk fra Løvfaldstiden
bævede paa hans Strenge.

Det tornede Træ.

Ynder Du Træet, da maa Du ei hade
den hvasse Torn mellem Blomster og Blade.
Da Træet var ungt med den blødeste Hud,
blev den et standset, forkommet Skud;
en Torn er en Kvist, der har taget Skade.

Tænk, hvad et spirende Liv maa lide.
hvor Mørket ruger og Taagerne skride!
Ja, se Dig om paa den fattige Plet.
hvor Træet led og blev tornenklædt,
og bar dog Blomster, duftende, blide.

Blandt al den Glæde, en Vaar udfolder,
er Tornen et Savn, som Planten beholder.
Den siger i Vexternes stumme Sprog:
„Jeg saarer, men ak, jeg gjemmer dog
en større Smerte end jeg forvolder“.

Vaar-Stemning.

Længe laa Markerne gule og gustne,
og Vinteren veg med langsomme Skridt.
Idag har Soløiet truffet os blidt,
idag er de første Knopper brustne.

Og derfor vil Alle, der kan være glade,
hilse det vaagnende Liv idag,
og stirre i Luften ved Lærkernes Slag,
og gribe en Duft af de unge Blade.

Men Den, der maatte i Vinterkulden
begrave Forhaabningens bedste Skat,
indflytter i Vaaren sit Hjertes Nat,
og hæver kun sent sit Blik over Mulden.

Det trofaste Sind kan ei skifte og glippe
med Aarets Vexel af Smil og Graad;
Erindringen spinder en Livsens Traad,
som Ingen i Haabet skal overklippe.

Ja, Sorgen vaagner med Vaarens Vinde,
og lig en Blomst, der bryder sin Knop,
springer den lønlige Vunde op,
fordi et Frø har svulmet derinde.

Men lad det spire og finde Pleie,
thi tænk, det gjemmer dog Hjertets Kraft;
det skal af sin egen bitreste Saft
bringe den lindrende Kalk tilveie.

Der sker et Under, naar du kan frede
den Sorgens Urt gjennem Livets Frist;
den bærer en fager Rose tilsidst,
naar Glædernes Flor er forbi hernede.

Den skal sin rødmende Kalk oplukke,
hvis Taaredug er Fornyelsens Daab,
hvis Duft er Jordens reneste Haab,
samlet og næret af tusind Sukke.

Birken.

Med sødest Tone lyder
Kildens og Fuglens Kvad,
naar Birkegrenen skyder
sit lysegrønne Blad.

Thi Birken er forlenet
med Ynde for alle Træer;
dens Kròne er fint forgrenet,
dens Bark har et Liljeskjær.

Naar den har endt sin Dvale,
den sender en Duftstrøm ud,
der bringer til triste Dale
det gladeste Foraarsbud.

Men, medens den forkynder
Lysets og Glædens Bliv,
bæver den og begynder
sit vemod-aandende Liv.

Dens klare, luftige Krone
blev derfor saa let og smuk,
fordi den skal sitre og tone
ved Alfedronningens Suk.

Og har Du seet Birken
ved den ensomtglidende Aa,
ved Hytten eller ved Kirken,
da maa Du tænke derpaa.

Jeg ved et Sted i Dalen,
hvor Elven bag Hækken gaar;
der tømte jeg Frydspokalen
en Gang i de lyse Aar.

Der staar en Birk ved Elven,
med heldende Bladehang,
og lytter med sagte Skjelven
til ilende Bølgers Sang.

Den saa min fagre Glæde,
der nu er lagt i Støv;
over mit Blomstersæde
bæved dens unge Løv.

Nattetanker.

1.

Naar Nattens Fred vil sløre
mit sorg-indviede Blik,
da synes jeg at høre
Dandsemusik.

Da kan jeg dog ei slumre;
thi Mindets Lyst og Kval
bringer mig til den lumre
klangfyldte Sal.

Hvor Livet, rigt udfoldet,
sin Glædeskalk mig bød,
og hvor jeg førte i Skjoldet
Rosernes Glød.

Da ser jeg atter tindre
et Blik, der ømt og vist
kastede i mit Indre
Længselens Gnist.

Jeg ser min Sjels Gudinde
med det vingede Fjed,
og føler min Taare rinde,
og bæver derved.

Jeg hører hende hviske
i Dandsens Larm og Il,
jeg ser det rosenfriske
smeltende Smil.

Da kan ei Natten sløre
mit sorg-indviede Blik;
da synes jeg at høre
Dandsemusik.

2.

Fjernt bag mig ligger Glæden
som en blaalig-farvet Kyst;
jeg har annammet isteden
Vemodens Lyst.

Den maler, hvor jeg mødes
med Vaarens Alfehær,
en høstlig Aftenrødes
dæmpede Skjær.

Hvor Glædens Kilder spille
i den klangfyldte Sal,
indfletter den en stille
Sørge-Koral.

Ved Nat, naar Nuet tier,
dybt maner mig dens Kald,
da aabner den og indvier
Mindernes Hal.

Den dvæler der og bringer
sin bittersøde Drik,
mens i mit Indre klinger
Dandsemusik.

Sorg.

Naar Sorgens Klokker ringe,
med Sukkenes Gjenlyd fra dit Bryst,
da fører en iskold Vinge
din Sjel til en natlig Kyst.

Der er en bitter Kvide,
som holder det bævende Hjerte lukt;
selv Sukkene kan ei vide,
hvorhen de skal tage Flugt.

De ilte med Angstens Styrke
i Nattens Time mod Himlens Lys,
og atter i Hjertets Mørke
nedsank de med Tvivlens Gys.

Ak, da er Verden øde,
og høstlig skummel er Vaarens Dag;
den reneste Sjeleføde
er vammel og mat af Smag.

De fredede Minder smile
ei mere, som før i en rolig Stund;
de komme som hvasse Pile
tilbage, og saare kun.

En Tone fra bedre Dage,
ja, Duften blot af en yndet Blomst,
kan true dit Bryst og nage
med manende Atterkomst.

Og lig en bævende Fange,
som intet Øie vil kjendes ved,
vandrer Du sky og bange
i Menneskers Flok og Fjed.

Tilsidst maa Sukket friste
paa Ny den higende Himmelgang.
Naar Hjertet af Sorg vil briste,
da seirer din Sjeletrang.

Din Harme, imens du lider,
den bitre Trodsen af Støvets Mod,
maa slukkes for alle Tider
i Andagtens Taareflod.

Da er der Fred at finde,
da falder der Lys i Hjertets Vraa,
og Livet, som sank derinde,
skal lutret igjen opstaa.

Ved Kirkegaarden.

Et natligt Mørke ruger
paa denne vide Egn;
Marken ligger og suger
den golde September-Regn.

Skyerne drive lave
over den sorte Lund,
hvor gamle og nye Grave
blandt Stammerne skimtes kun.

Det dybeste Tungsinds Billed
er malet i dette Veir;
Glemsel er forestillet,
hvor Døden har slaaet Leir.

Men Ømheds klare Øie
søger dog ud sin Skat,
og finder, blandt alle Høie,
den rette, i Mulm og Nat.

Liljen paa Graven hæver
atter sit Blad fra Muld;
dens Kalk i Vinden bæver,
tindrende, taarefuld.

Fjeldplanten.

1.

Blandt Jettestene,
hvor Ørknens Aand var leiret,
skjød stolt og ene
en kraftig Vext i Veiret.

Fra Fjeldets Flade
steg frem, ved Bræens Side,
paa brede Blade
dens Blomsterpyramide.

Den ligned ingen
af Planterne i Dalen,
som Zefyrvingen
har tidlig vakt af Dvalen.

Den havde arvet
sin Kraft af Fjeldnaturen;
den syntes farvet
med Kobbermalm fra Uren.

En Kveld, paa Fjeldet,
den hilsed mig ved Stien,
mens Fossevældet
hendrøned hult fra Lien.

Den første Stjerne
stod over Bræens Bue,
et vidtstrakt Fjerne
laa for min Hviletue.

2.

I Dalens Have
jeg glemmer Blomst og Ranke;
men Ørknens Gave
staar stadigt for min Tanke.

Den er et Billed
paa Seiren, der er vunden,
naar Kval er stillet,
men ogsaa Fryd er svunden.

Der kan opstige
ved Nat, ved Stjerneskinnet,
af Mulmets Rige
ny Spirekraft i Sindet.

Det Liv, der vækkes,
den Blomst, der vil udspringe,
den skal ei knækkes
af nogen Veirets Vinge.

Hvor Jorden høines
og peger mod sin Himmel,
hvor Intet øines
af Dalens Blomstervrimmel, —

der er den Zone,
som denne Vext forlanger,
og hvor dens Krone
i Ensomheden pranger.

Stille Liv.

Den ene Dag er den anden lig,
det er ensformige, stille Dage;
men jeg kan hilse dem uden Klage,
min Livsens Kjæde skal dog være rig.

Den lignes ei ved en Perlesnor,
hvor hvert et Led er et kostbart Smykke;
der er af min rette, dybeste Lykke
kun lidet glimrende ydre Spor.

Men Traaden, den skjulte Traad, der gaar
igjennem de rolige, simple Dele,
den er min Skat, mit varige Hele,
hvorved mit Hjerte af Glæde slaar.

At lide og at lindres.

Der faldt et Sol-Lys i min Krog
og spilled i den aabne Bog
just paa en mørk Tirade.
En Fuglerøst i samme Nu
bar i den triste Gade,
saa fjernt fra Glæden blandt de grønne Blade,
sin Længsel til min Hu.

Mit Hjerte slog paa denne Dag
med tunge, kummerfulde Slag
af Savn og mørk Erindring.
Hvor Haabet søgte sig en Vei,
der var kun Mulm og Hindring.
I hver en Harpestreng jeg famled efter Lindring,
og ak, den var der ei.

Men Fuglens Røst og Solens Blink
gav mig tilsidst det rette Vink,
et Bud fra Skov og Enge.
Jeg havde glemt, at Vaarens Børn
forlængst var oven Senge,
at fulde Reder tyngede alt længe
den vilde Rosentjørn.

Der er en Høide, Byen nær,
beskygget tæt af Fyrretræer
med høit-opskudte Grene.
Der slynger sig en yndig Sti
blandt overgrode Stene,
og Egnen viser Dig paa denne Scene
sit hele Trylleri.

Did vandred jeg; thi der jeg ved
en Skygge og et Hvilested,
til Mindets Fest udkaaret.
En Engel har paa denne Plet
min Kummerbyrde baaret,
og lagt sin milde Haand paa Hjerte-Saaret,
og stille lindret det.

I Huset der, bag Skovens Krands,
var den Gang Strengeleg og Dands,
der brændte Kjerter klare;
men hun slog Shavlet om sin Hals,
og fra den muntre Skare
vi smutted bort, og vilde gjerne spare
den hede Længselsvals.

Ak, Foraars-Maanen skued ned
vemodigt til vor Ensomhed,
som om vor Sorg den vidste;
og sagte hvisked Nattens Røst
om Troskab til det Sidste,
og end en Gang, fra nys-udsprungne Kviste,
fløi Haabet til mit Bryst.

Men nu, da atter her jeg stod,
sank dybere mit sunkne Mod;
her var saa trist og øde.
Det var, som Dagen, før saa smuk,
med Et bag Skyen døde,
mens Vindens Røster gjennem Dalen løde
som idel tunge Suk.

Jeg fordred af den smukke Egn
et stille Vink, et Mildheds Tegn, —
det havde lægt og trøstet;
men, som en ængstet, raadløs Ven,
hvert Træ sin Krone rysted,
og Suset gik mig bittert gjennem Brystet,
som naar et Haab dør hen.

Da maatte jeg med tunge Trin,
og med et overskygget Sind,
min kjere Skov forlade.
Jeg vandred ved den stride Strøm,
der væder Birkens Blade,
hvor Elvens Harpe i en bred Kaskade
klang til min vaagne Drøm.

Og medens Fossens vilde Magt
blindt legede med Vaarens Pragt
og brused over Løvet,
jeg tænkte paa den lange Nød,
som Hjertets Vaar har prøvet,
hvor Blomstens Knop alt bøier sig bedøvet
mod Dybets kolde Skjød.

Men, som jeg nu tilbage saa
did, hvor ved Skoven Huset laa,
var Egnen huldt forklaret.
Hvad Længslen nylig spurgte om
blev nu saa sødt besvaret;
af Lysets Engle signet og bevaret
laa Mindets Helligdom.

En Flok af Duer daled ned
som Sendebud om Trøst og Fred,
hvor Smerten nylig dvæled,
og Solen var ved Blik og Kys
med Vaaren der formælet.
Ja, Dagen laa forsonet og besjelet
just hvor den sørged nys.

Da løstes atter i min Barm
det strenge Aag af Kval og Harm,
der vilde Hjertet tynge.
Hvert bittert Nag, i Sjelen gjemt,
langt bort jeg kunde slynge;
jeg hørte Elvens Risletoner synge:
„O, lad det være glemt!"

Ja, glemt! — Det falder ei saa svært;
min Vandring har mig atter lært
at se med Lyst tilbage.
Det søde Minde svigter ei,
selv fulgt af Savn og Klage;
det spaar til Slutning dog om klare Dage,
og lyser paa min Vei.

Ensomt Sommerliv.

Naar de første sommerklare Dage
har gydt Straaler paa min Yndlingsdal.
og naar Alfers Brudefølger drage
gjennem Skovens duftende Portal, —
o, da vil jeg ensom vandre did,
og, af Løvet skjult, en stakket Tid
glemme al min Klage.

Langt fra Livets Tummel er jeg fjernet.
mens jeg hviler der bag Klippers Værn.
Af Nymfæer rigeligt bestjernet
blinker der det himmelklare Kjern;
høie Lunde dufte paa dets Bred,
medens tusind Krandse hænge ned
over Klippeværnet.

Her har Freias Falkevinge dalet
og hun glemte her sin Længselsflugt;
her den Fagre saa sit Billed malet
i den stille, skyggefulde Bugt.
Paa det lave Næs stod hendes Lund;
der har Drømmen i en Morgenblund
hendes Sind husvalet.

Hvor hun vandred, har hun allevegne
strøet rige Blomster i sit Spor;
Sagnet ved, at hun i Godheims Egne
samled Spirerne til Dalens Flor.
Trindt paa Eng og under Lundens Tag
vil de fagre Klynger end idag
hendes Fjed betegne.

En Gang stod jeg med et sorgfuldt Indre
der, hvor Dalen aabned mig sin Favn,
og den kunde dog livsaligt lindre
med sin rene Sommerfryd mit Savn.
Drosler hilsed mig fra Lund og Krat,
og paa Engen lod en Blomsterskat
sine Smykker tindre.

Og min Sjel har kunnet grant fornemme
mellem Løvet der en sagte Røst:
„Du vil dog ei med dit Suk forstemme
disse Lundes fredelige Lyst?"
Ved den mildeste Naturens Magt
blev min Smerte der til Slummer bragt
i sit dunkle Gjemme.

Derfor vinkes jeg saa tit tilbage
til mit Eden, til min Yndlingsdal.
Som en Pilgrim vil min Længsel drage
gjennem Skovens duftende Portal.
O, hvor sødt at vandre ensom did,
og, af Løvet skjult, en stakket Tid
glemme al sin Klage!

Nær og fjern.

Min Dame, vil Du vugges
hvor sagte Bølger gaa,
mens Rosenbusken dugges
og mens Droslerne slaa?

Jeg lader Baaden glide
i den løvrige Bugt,
og sidder ved din Side,
og kan holde Hjertet lukt.

Hver Alf, der kjækt vil hæve
dit Slør som Glædesflag,
skal mellem os svæve
med et kjøligt Vingeslag.

Hver Alf, der ømt vil røre
din liljehvide Kind,
skal hviske i mit Øre
om Undinens haarde Sind.

Den deilige Undine,
der bringer Glemsels Drik,
hun har din kolde Mine
og dit tindrende Blik.

Huldrens Løfte.

Stranden er steil, og Fjorden er trang,
dens Bølger gaa for en sagte Vind;
Bonden synger en gudelig Sang,
og styrer sin fattige Baad derind.

Da vaagner Huldren i Klippens Vraa,
og nynner for Bonden et andet Kvad:
„O, havde Du Skatten, jeg sidder paa,
din Stakkel, da blev Du vist meget glad!

Har Du vel hørt om den gamle Drot,
der sad heroppe i Gildehus?
Mjødhornet brugte han altfor godt;
de brændte ham inde under hans Rus.

Men Ringe og Plader af fagert Guld
faldt glødende ned paa min Kjelderbund.
Det skinner saa lyst i den sorte Muld;
læg hid til Stranden, og tag det kun!“

Og Bonden holder mod Stranden hen,
og stirrer paa Uren saa stivt han kan;
da gaar der et hvinende Kast fra den,
da hvirvler Søen som Støv og Sand.

Da er han i Vinden, da krænger hans Baad,
han bjerger Seilet med megen Nød;
hans lappede Kofte er drivende vaad,
hans Davrepose er lagt i Bløđ.

Da siger han alle de Bønner, han ved,
og synger paa Ny en gudelig Sang;
men Huldren raaber fra Fjeldet ned:
„Jeg driller Dig dog hver eneste Gang!"

Tantalos.

Med Guderne var Tantalos fortrolig.
Han hørte deres ætherlette Fjed;
han vinked dem, og til sin lave Bolig
han drog Olympen ned.

Til alt det Held, de Himmelske ham bragte,
Kroniden skjenked ham et Overmaal,
da Hebe krandsede hans Lok og rakte
ham Guders Nektar-Skaal.

Han tømte bævende det fulde Bæger,
og følte Himlens Flammer i sit Bryst;
men ak, — med Savn, som ingen Guddom læger,
han gjensaa Jordens Lyst.

Og derfor siger os den dunkle Mythe,
at Hebes Drik er bleven ham til Kval,
og at han bor, som Eumeniders Bytte,
i de Fortabtes Dal.

De søde Druer hænge tunge over
hans hede Pande i hans Marter-Stund,
og Elven hæver sine klare Vover
og spiller om hans Mund.

Men Elvens Vover og de søde Druer
bortvige atter i det samme Nu,
og Intet kjøler mer de Længsels-Luer,
der næres i hans Hu.

Thi hvo der en Gang Salighed har drukket
af Guders Bæger og af Hebes Blik,
hans Tørst kan aldrig siden vorde slukket
ved nogen anden Drik.

Orpheus.

Apoll indviede hans unge Bryst,
og gav hans Lyre underbare Strenge.
Saa dybt som Orpheus' Toner kunde trænge,
gik ingen anden Oldtids-Sangers Røst.
Han bragte Skovens Udyr til at lytte,
selv Løvens grumme Vildhed han betvang;
Træer og Stene har han kunnet flytte
blot ved sin Sølverlyres milde Klang.

Og da han fordrede, ved Charons Elv,
af Dybets Drot sin Elskede tilbage,
da har hans Spils vidunderlige Klage
smeltet og overvundet Døden selv.
Orpheus har seiret i det mørke Stevne,
hvis Rædsel standser Dødeliges Blod,
og derfor er guddommelig at nævne
hans Sanger-Daad, da han i Dybet stod.

Men, da det store Under var fuldbragt,
og Dagskjær glimted alt i dunkle Gange,
standsede Orpheus, bævende og bange,
og fatted selv ei sine Toners Magt.
I denne Prøve seirede han ikke;
thi skjønt den Elskte vandred i hans Fjed,
han saa sig om med Tvivl, — og for hans Blikke
hun sank igjen til Skygge-Riget ned.

Saa jammerbringende er Tvivlens Gru!
Ved den alene kan vi Alt forlise;
selv Tankens Liv gaar tabt, som Eurydice,
naar denne Dæmon raader i vor Hu.
En Gud i os har al vor Stordaad øvet,
en Gud maa bringe os vor bedste Skat;
men Tvivl er Afmagt og en Søn af Støvet,
der fører nedad i den gamle Nat.

Protesilaos.

Blandt græske Kæmper paa Troianer-Toget
fik ingen Helt saa bitter Lod, som han,
der først af Alle faldt paa fiendtlig Strand
og maatte sande der Orakelsproget. —

det strenge Sprog, der lød fra Delphis Hule,
og vandred varslende fra Mund til Mund:
„Den første Helt, der staar paa Troias Grund,
er og den Første, Erebos skal skjule.“

„Protesilaos“, raabte alle Munde,
„det sorte Varsel peger paa dit Navn!“
Men han stod freidig i sin Snekkes Stavn,
og vendte Blikket kjækt fra Hjemmets Lunde.

Og ingen Rædsel holdt hans Mod tilbage;
han drog fra Tempes underskjønne Dal,
og havde trodset i sin Afskeds-Kval
Laodamias elskovsfulde Klage.

Men da de hule Skibe kunde standse
den lange Reise ved Dardaners Kyst,
da vilde Ingen ile frem til Dyst,
hvor Hektor svingede den tunge Landse.

Kun han, som Guders Vilje havde kaaret
til Vei at bryde for Achæers Hær,
Protesilaos, voved Livet der,
og stred paa Stranden, og fik Banesaaret.

Mens Hær-Skrig gjalded og mens Vaaben funkled,
henstrakt i Støvet laa den ædle Helt.
Der bragtes intet Bytte til hans Telt;
i Tiaars-Kampen blev hans Ry fordunklet.

Men siden bares han til Ærens Tinde;
hans Navn blev regnet i Heroers Tal,
og Folket vandred til hans Tempelhal,
hvor Hymnens Røst bevarede hans Minde.

Og fra de straalende Heroers Alder
gjenlyder endnu denne dybe Røst:
„Hvo der gaar foran i en Alvors-Dyst,
han seirer ei, — han kæmper kun og falder“.

Kalchas.

Af Zeus med Seerkraft benaadet,
drog Kalchas med Hellenerfolket
paa Tog til Troias Undergang.
Blandt Konger var hans Plads i Raadet,
og Guders Vilje har han tolket;
hans Ry er stort i Mæonidens Sang.

I Aulis, hvor den græske Flaade
af Artemis blev lukket inde,
og fængsledes af Storm og Veir,
der har han gjettet Himlens Gaade,
og givet Toget blide Vinde,
og ført det did, hvor Heltene slog Leir.

Og da Apollons Pil i Vrede
fra Buen fløi med rædsom Tone,
og sendte Død til mangen Helt,
da var i Nøden Kalchas rede,
og kunde Gudens Harm forsone, —
og Pestens Parcer veg fra Skib og Telt.

Og i et sindrig tolket Billed
han spaaet har for Priams Rige
den jammerfulde Tiaars-Frist;
og med Odysseus har han stillet
paa Sletten den forfærdelige
sværdfyldte Hest, der seirede tilsidst.

Derpaa forlod han Kampens Scene,
og gik fra Flaaden, til Forandring,
og tog en Vandrestav i Haand.
O Kalchas, hvilke Anstødsstene
har Du dog truffet paa din Vandring!
Hvad vilde Seeren i Kolophon?

Der stod Apoll med Midas-Ører.
og Mønstret for den lærde Dumhed,
Mopsos, var Gudens Præst.
Did vandred Græker-Folkets Fører.
og der han slagen blev med Stumhed,
og kom tilkort ved Seer-Gudens Fest.

Thi da han stod i Tempel-Lunden,
kom Mopsos med sin Flok, og vilde
ransage først hans Lærebrev;
og Kalchas havde Smil om Munden,
og tænkte, det var altfor ilde,
om nogen Mopsos ham fra Templet drev.

Men Mopsos raabte høit: „Jeg venter,
at det skal hurtig vorde prøvet,
hvad dine Lige due til.
Svar mig i Visdoms Rudimenter!
Thi hvad for Resten Du har øvet,
blandt grove Kæmper, er kun Narrespil.

Der staar et Figentræ ved Templet;
hvor mange Frugter har dets Kviste,
som Løvet skjuler for vort Blik?“ —
Men Kalchas studsed ved Exemplet;
thi det var Mere end han vidste.
Da nævnte Mopsos Summen paa en Prik.

Der gik en So, som just var drægtig,
og Mopsos sagde: „Den har Grise;
hvor megen Yngel bærer den?“ —
Men Kalchas var ei Svaret mægtig.
Da triumferede den Vise,
og nævnte kneisende et Tal igjen.

Og Kalchas stod fortabt, beskjæmmet;
thi Mængden kaldte ham en Blære,
og deres Skrig tog Overhaand.
Men Mopsos blev end mer forfremmet
til alskens Værdighed og Ære,
og der blev megen Fryd i Kolophon.

O Kalchas, endog nu for Tiden
maa man vel spotte Dig en Smule.
Hvi gik du til Apollons Lund?
Hvi drog Du ei med Laertiden?
Selv fængslet i Kyklopers Hule
Du havde aagret bedre med dit Pund.

Vent kun!

(Motivet af en tydsk Folkevise).

Barnet raabte i Hungersnød:
„Ak, kjereste Moder, giv mig Brød!“

Og Moderen sagde: „Giv Tid, min Skat!
Nu voxer Kornet ved Dag og Nat“.

Og atter den samme Klage lød:
„Ak, kjereste Moder, giv mig Brød!“

Men Moderen sagde igjen: „Giv Tid!
Nu høste vi Kornet med megen Flid“.

Og da nu Kornet var kommet i Ly,
skreg Barnet af Sult efter Brød paa Ny.

Og Moderen sagde: „Ja, vent et Gran!
Nu skal der tærskes, det Bedste vi kan“.

Og da der var tærsket en dygtig Stund,
skreg Barnet igjen med sin hungrige Mund.

Og Moderen sagde: „Nu skal Du faa;
imorgen lade vi Møllen gaa“.

Og da nu Karret var malet fuldt,
skreg Barnet paa Brød i den yderste Sult.

Og Moderen sagde: „Det har ei Nød;
nu skal der æltes og bages Brød“.

Tilsidst blev Intet raabt eller sagt;
thi Barnet var dødt, da Brødet var bagt.

Riddere og Drager.

Fast i hvert andet Krønik-Skrift
om Riddertidens gyldne Dage
gaar der en Helt imod en Drage,
og øver da en svær Bedrift.

Der er i Fjeldets Vraa en Skat,
hvorpaa den grimme Drage ruger;
for Resten røver den og sluger
alt Levende, som den faar fat.

Da pleies Raad af kloge Mænd,
og gjennem Angst og Nød man finder:
„Den fagreste blandt Landets Kvinder
i Dyrets Vold skal gives hen.“

Den arme Lilje staar fortabt —
og over Lyng og vilden Hede
betragter Dragen fra sin Rede
det Skjønneste, som Gud har skabt.

Da kommer just til rette Tid.
mens Dragen gjennem Lyngen vader,
en Riddersmand, i stærke Plader
og med et dygtigt Værge, did.

Han hugger Dragens Hals itu.
og kaarer Damen til sin Frue.
Hun sidder paa hans Sadelbue,
og har forvundet al sin Gru.

I vort moderne Sværmeri
saa mangen Dames Suk beklager,
at Tiden, da der fandtes Drager
og Riddersmænd, er længst forbi.

Og meget mindre byrdefuld
er Heltens Daad i vore Dage. —
naar selve Damen er en Drage,
der sidder over meget Guld.

Amateurer.

Sommerfugle, vevre, fagre,
o, hvor saligt kan I flagre
gjennem Vaarens søde Duft!
Man har sagt, at I er Blommer,
som fra Himlens rene Sommer
strøes i vor tunge Luft.

Hvor I flagre, hvor I dvæle,
samle sig de ømme Sjele,
nærme sig med bøiet Ryg.
Snart de komme ganske stille,
snart de løbe frem som Vilde;
Eders Flugt er aldrig tryg.

Hvor I allerfriest svinge
med den overgivne Vinge,
hænger tit et Net parat.
Ak, man ved, hvortil det fører.
Vogter Jer for Amateurer!
Dette er en lumsk Etat.

Om de sende saare mange
ømme Blik til deres Fange,
ak, hvor længe varer det? —
Siden maa I Meget taale;
siden sidder I paa Naale
i et traurigt Kabinet.

Epilog

ved Holsts og Phisters Afskeds-Forestilling paa Kristianias Theater.

Fremsagt af Holst.

(1839).

Vort Spil af digtet Sorg og Glæde
er endt med denne Kveld;
vort Hjertes Trang vil nu fremtræde
med Tak og med Farvel.
Vor Skuffekunst har sanddru Mund
i denne Afskedsstund.

Et Skinliv paa en Scenes Bræder
kan hule Hjertet ud:
vi favne der i vore Glæder
en Dunst, en Skyggebrud.
Der vifter Kulde om vor Barm
fra hyklet Fryd og Harm.

Ak, mangen Brod, der dybest saarer,
er gjemt i denne Leg;
den fordrer Smil af vore Taarer
og af et Haab, der veg;
en Parodi til Tidsfordriv
den fordrer af vort Liv.

Der er en Trøst i denne Pine.
et Held for Scenens Søn:
En Engel med elysisk Mine
snor Krandsen til vor Løn;
hvor Folket sidder Rad ved Rad,
den samler Blomst og Blad.

Naar Mængden ved vor Stemme hviler,
saa taus som i en Grav,
og naar dens Ros mod Scenen iler
med Røst som Storm paa Hav,
da hæves Livet i vort Bryst
til alle Himles Lyst.

Da har vi grebet dybe Strenge,
der nys var uden Klang,
og lindret Hjerterne, der trænge
en Kveld til Vuggesang.
Fra løste Vinger Jublen brød;
dens Tak er dobbelt sød.

Da er vort Liv blandt malte Rammer
et blodfuldt, virkeligt,
saa varmt som under Elskovs Flammer,
og klangfuldt som et Digt;
da er der Vaar i Lampers Glands
og i vor Tornekrands.

Til Afsked hæver jeg min Stemme,
og den er Hjertets Tolk,
med Tak, som Hjemmet skal fornemme,
til dette ædle Folk.
I bød os her, med Mund og Blik,
vor Vandrings Lædskedrik.

Vi tage til de elskte Sletter
en sød Erindring med;
blandt Bøge i de lyse Nætter
den vinker Drømme ned,
og tryller os med Klippens Luft
og Graneskovens Duft.

Mellemspil til Kellermanns Koncerter.

(1840).

1.

Om Tonernes Kunst er der megen Tale,
med kritisk Glæde og Kummer;
den hænger sig fast, som en slæbende Hale,
ved hvert et klingende Nummer.

En læg Person er meget at ynke
ved Tonernes Aftentaffel;
der føres en Strid ved hver Ret, han skal synke,
om Valget af Ske eller Gaffel.

Hvor En bemærker en vild Passage,
mens Buen springer og kradser,
der finder en Anden, med større Courage,
kun jevne, kantable Satser.

Man mærker i Salen, hvor lidet man veier,
naar Øret er uopdraget;
man bliver af dem, der kan spille en Feier,
saa meget i Skole taget.

Det giver en Angst, — man sidder paa Naale,
og tænker, mens Manden spiller:
„Med hvad Slags Alen skal man da maale
de selsomme Løb og Triller?"

Man skotter til grundige Connaisseurer,
til hver en Notits man lytter. —
og endelig voxer der Æsels-Ører
paa alle de svage Gemytter.

2.

Men Tonernes Kunst er et dunkelt Rige,
af Følelsens Bølger steget;
derind har mangen En ondt for at kige,
som dog har paa Strengene legte.

Af Fingerlegen, af Nodesproget,
af Ørets dresserede Dele,
kan hentes et Skjøn paa Façon'en af Skroget,
men ei paa det indre Hele.

Din Tanke maa kunne vugges og svømme
paa hine Gemyttets Bølger;
da fatter Du først de kvægende Drømme,
som Tonernes Verden dølger.

Og bærer Du ei dine ypperste Tanker
som bævende Klang i Aanden,
da kjender Du lidt, hvad Glæde der vanker
ved Spillet af Kunstnerhaanden.

Et Eventyr blandt de skabende Kunster
er dog de harmoniske Toner;
de danne en Verden af sitrende Dunster,
hvor Feen Morgana troner.

Den speiler ei af, hvad der lever og virker
forneden i Lys og Skygge;
den viser de kneisende Slotte og Kirker,
som ingen Forstand kan bygge.

Der bruges ei Bro, og der hænger ei Stige,
en Nøgle er ei at finde.
Din Barm maa hæves, dit Hjerte maa hige;
da er Du med Et derinde.

Og kjender Du ei, paa den grundige Maade,
den svævende Bygnings Love,
da lad det hvile, — det er Dig en Gaade;
Du har intet Fald at vove.

3.

Vort Øre fyldes, vort Indre klares
ved Kellermanns Melodier;
en Gjenklang føles, og kan bevares,
naar Strengen hviler og tier.

Og dette er dog ved hans Spillemetode
den bedste Gehalt i Grunden;
den laaner sit Guld til den herskende Mode
at Tonen er broget spunden.

Han spænder ei Følelsens enkelte Strenge
kromatisk og vildt-bevæget;
han rører dem alle saa blidt og saa længe,
til Sindet er gjennemkvæget.

Den stærkere Flugt med den yndige Svæven
er ømt i hans Strøg formælet;
den fuldeste Klang og den sagteste Bæven
er ligeligt der besjelet.

Der flagrer en Alf gjennem Foredraget
og kvæder en Foraars-Vise;
da sidder man stille og sødt betaget,
og har en fuldkommen Lise.

4.

Hvor ofte søges paa krogede Baner
det rige Talents Beviser!
Man skatter, blandt andre forvirrede Vaner,
saa høit de barokke Kapricer.

Man vender sit Sind, som ved himmelske Gaver,
til Stumper af vilde Sange;
man lader sig trylle, man falder i Staver,
ved rasende Overgange.

Men gjennem det larmende Allehaande
sædvanlig kun Afmagt raller;
det sundere Liv vil drage sin Aande
i smeltende Intervaller.

Den raaeste Sort af melodiske Stoffer
er Kunstnerens Spleen og Griller.
Det er ham et let og tarveligt Offer
at byde os det Slags Piller.

Han skal i Motiver af Nykker og Luner
dog komme til Ro i Spillet;
da mærker man, gjennem de klingende Runer,
en klarere Stemnings Billed.

Den modne Kunst beseirer og dølger
med svulmende Liv Konturen;
den er som Sæden, der gylden bølger
og skjuler Dig Agerfuren.

I Toner er denne besjelede Lære
paa Violoncellen tolket;
den førte et Sprog, der vil höldes i Ære
blandt Vrimlen af Kunstnerfolket.

Skuespiller C. N. Rosenkildes Skaal.

(1842).

Her sender Sommeren til vor Fest
de glade Alfer fra Dalen;
herude smager nok Vinen bedst,
mens Solen skinner i Pokalen.
Den røde Drue og den grønne Lund!
Se, denne Aften har jo Guld i Mund.
O Sommerdag,
med sligt et Lag
er Du dog deiligst i Finalen!

Der er en Mester i Skjelmeri,
som lokker Fugle af Lunden;
han skifter Ham, mens han gaar forbi
med Trylle-Runer i Munden.
Han tog os fangne, — vi gik i Bur,
og længtes ei engang til Guds Natur.
Ja, ved hans Spil
for Livets Ild
i mangen Vinge, der var bunden.

Men her regjerer en anden Magt, —
ikveld er han igjen vor Fange.
Vort Glædesbæger skal staa paa Vagt
i disse skyggefulde Gange.
Og hvis han truer med at komme hid
igjen ad Aare ved Sommertid,
da er det godt, —
hør, fang os blot!
Vi er paa ingen Maade bange.

Ludvig Holberg.

I dette Navn er der et mægtigt Kald.
der vinker Tanken hen blandt svundne Slægter.
Hans Navn er som et magisk Ord, der mægter
at lukke op en eventyrlig Hal.
Med Et vi staa betragtende derinde;
bag Seklets Mulm oprinder Dagens Skjær,
og hver Gestalt imøde gaar os der
fortrolig, næsten som et Barndomsminde.

Og dog, hvor selsomt var det fjerne Old,
som dette Navn kan mane frem i Nuet!
Hver Tankens Form var stivnet og forskruet,
og gik i tusind Daarligheders Sold.
I Folkets Liv, der var saa sært forpuppet,
var ingen Hjertets Puls, der kunde slaa,
og af det stive Svøb, hvori det laa,
var endnu intet Vingehylle sluppet.

Men hver Gang Sjelens Blikke ledes hen
til dette Old, han har i Dagen stillet,
vi dvæle atter ved hans eget Billed;
paa denne Scene gaar han selv igjen.
Han er blandt Mængden, med sit kloge Øie,
og Smilet leger om hans fine Mund;
bag Pandens Fold har han det rige Fund,
som Seklet arved og bevared nøie.

Til Selvbetragtning vakte han sit Folk;
i Tidens Strøm det saa sit Billed atter,
og Skuelysten og den sunde Latter
blev denne frelsende Bevidstheds Tolk.
Den aabne Sands og Viddet i hans Snille
han gav den skjeve Skik til Kommentar,
og sendte dem, som et fortroligt Par,
fra Hus til Hus i Henrik og Pernille.

Ja, hvad der aldrig tabe kan sin Kraft
for danske Sletter og for Klippelandet,
er dette Salt, som han har dybt indblandet
i Folkets aandelige Næringssaft.
I Stammens Indre laa dets Kraft forborgen,
men han, der nedsteg i den mørke Skakt,
og hæved Skatten der ved Aandens Magt,
hans Navn har Glandsen af en gjenvakt Morgen.

Og derfor som et dyrebart Klenod
hans Verk skal hævdes i den gamle Ære.
Hans ædle Billed skal vort Norden bære
paa ømme Hænder over Glemsels Flod.
Og naar engang, i Fremtids dybe Fjerne,
et Mulm er sunket over Nuets Liv,
skal dog i Slægtens lange Perspektiv
hans Minde lyse som en evig Stjerne.

Høst-Betragtning.

Ak, hvor kvægende og stille
er dog denne Høstens Dag!
Endnu hviler Somrens milde
Efterglands paa Skovens Tag.
Endnu, selv i Vaarens Dragt,
kan sig Markens Spirer klæde;
endnu til en stakket Glæde
Sommerfuglens Liv er vakt.
Alt er dog saa selsomt tyst;
thi med fred-indviet Bryst
hviler Jorden nu i ømme,
tankefulde, vaagne Drømme
om de svundne Dages Lyst.

Mellem disse lyse Lunde
har jeg mangt et Mindested.
Tanker selv, der dybest blunde,
vækkes her ved hvert et Fjed.

Ofte har jeg vandret her,
og mit Livs Forlis beregnet,
medens dog, bag Rosenhegnet,
Fuglens Glæde var mig nær.
Men i denne tause Stund
favnes jeg af Freden kun.
Mangt et Gjenfærd ser jeg drage
mig forbi, — men uden Klage
vandrer jeg fra Lund til Lund.

Thi en Trøst er klar oprunden
af Naturens milde Ro,
og en Talisman er funden
her, hvor mine Alfer bo.
Hver en Fryd maa trylles om
til et Savn, som Sjelen freder;
Mindet kun et Held bereder,
der er Livets Eiendom.
Derfor gaar jeg stille, glad,
i de lune Straalers Bad,
mens en glandsfuld Eftersommer
snor paa Ny af fagre Blommer
Krandsen, der er splittet ad.

Paa Ballet.

Mens Orkestret Galopaden spiller,
og mens Dandsen hvirvler mig forbi,
staar jeg ensom, og min Tanke skiller
mig fra Tumlen, som jeg færdes i.
Andre Skikkelser end disse svæve,
mens jeg dvæler her, for Aandens Blik;
andre Toner gjennem Sindet bæve
fra en Glædestid, der brat forgik.

Se, da fæstes atter mine Blikke
ved et Billed i den lyse Hal;
Ballets bedste Blomme dandser ikke,
røres ei ved denne Jubels Kald.
Ved en Pille sidder hun alene,
og det tankefulde Øie ser
fremad nu, som paa en øde Scene,
hvor der Intet er at søge mer.

Rolig sidder hun, og dog bevæget
af en Kamp, som Verden ei skal se;
paa den tause Rosenmund er præget
Tungsinds Rune af den skjulte Ve.
Stærke Minder af en svunden Lykke
fængsles nu i hendes Marmorbarm.
Taus og rolig, uden Krands og Smykke,
sidder hun i denne Glædeslarm.

Hendes Indre gjemmer en Novelle,
der er tom paa Handling, mat af Klang, —
den har ingen Rædsel at fortælle;
Angstens Uro fulgte dog dens Gang.
Kvindesjelens hemmelige Smerte,
der kan slukkes i en Vaardags Graad,
har dog truffet hendes varme Hjerte
allerdybest med en giftig Brod.

Og fordi hun har en Hverdags-Kummer,
skal den dølges, drog man hende hid.
Al den Mislyd, som en Festsal rummer,
blandes her i hendes indre Strid.
Hendes Lykkes-Drøm tilbagevender,
sært forvandlet nu i Fjas og Skrømt,
mens hun holder taus i sine Hænder
denne Glædes-Kalk, som hun har tømt.

Ingen rystes ved det tunge Offer,
som en husbagt Skjebne kalder frem;
Ingen gransker disse bitre Stoffer
til Romaner i det snevre Hjem.
Saar, der blødte under sløve Knive,
Sjele-Smerter i den gængse Stil, —
hvo vil adle eder, hvo vil give
jer et Skjold mod Ironiens Pil?

Lad nu Dandsen bruse over Tilje,
og lad Glæden aabne vidt sin Favn! —
Jeg maa dvæle ved den brudte Lilje,
og kan glemme her mit eget Savn.
Jeg har læst paa disse hvide Kinder,
og paa denne smil-forladte Mund,
Alt hvad Taaren tolker, naar den rinder
over dem, mens Verden er i Blund.

Taus jeg løfter denne Kummers Dække,
og betragter stille, hvad hun led.
Intet Ord skal hendes Drømme vække,
intet Vink skal røbe, hvad jeg ved.
Mindets Tungsind have vi tilfælles, —
men dets Billeder i Tid og Rum,
al den Bitterhed, som ei fortælles,
skiller os, og gjør min Læbe stum.

Soirée-Billeder.

1.

En Soirée er nu for Tiden
lagt an i meget høie Sving;
med Kunst, Talenter, og med Viden
man virker der enorme Ting.
Selv Episoden af en Vals
maa vige for den nye Mode;
man bruger nu især sit Ho'de,
sin Fingerstyrke og sin Hals.

Man ved ei ret, hvor man er kommet
til en saa høist forfinet Sands;
der ytres stundom, skjønt forblommet,
en Angst for denne ferske Glands.

Kulturen var her i en Ruf,
og trued os fra alle Kanter
med Spil, med Stads, med Gouvernanter,
med Smag, der tages maa paa Puf.

Men inden man er rigtig hjemme
i denne nye Herlighed,
man sidder ofte nok i Klemme,
med hvad man ved og ikke ved.
Hvor høit skal nu vor Finhed gaa?
Er Luften her maaske til Hinder?
Hvad fordres der af Mænd og Kvinder
i denne stille Verdens-Vraa?

Lad kun en ret moderne Aften
paa denne Tvivlen give Svar!
Der mærkes Sødmen godt og Kraften
af Frugt, som ingen Jordbund har.
Den Vext, der blot vil spire fri,
af Livets egne Kilder ammet,
er der en duftlos, tungt annammet
og halvt forstaaet Theori.

Der spilles, synges og parleres,—
man har det just som i Paris;
blot at i Alt hvad der præsteres
vi dumpe paa vor egen Is.

Hvor er vort Selv, — hvor blunder det,
mens vi paa disse Høider vandre,
og spille Farcer for hverandre,
og give alskens Roller slet?

Ak, mens vi disse Tilspring gjøre
til altfor Meget fra for Lidt,
vi standse i saa mangt et Røre,
der koster os Tilbageskridt.
Her taber Kvinden Yndets Duft
og disse fine Hjerteblade,
der alt i Spiren tage Skade
ved vor forcerte Drivhus-Luft.

Og Herrerne, — hvad vil man vente
paa deres Vei, der falder trang?
Hvorfra skal de Dressuren hente
i deres norske Skolegang?
De tænke vist: Det kommer nok!
Og halvt brutale, halvt generte,
halvt raa endnu, og halvt blaserte,
de danne her en selsom Flok.

En Dame i de Fyrretyve
blev nylig greben i et Suk;
hun lod sin Sjel tilbage flyve
til Fordumstid, da hun var smuk.

Hun sagde: „Ak, jeg sidder ei
med Lyst i dette nye Mylder!
Hvor finder jeg de smaa Idyller,
der vinked paa min Ungdoms Vei?“

2.

Der kom en Stands i Soiréen,
da Præstens Datter traadte ind,
og Sladren, der gik om til Theen,
blev stum ved hendes lette Trin.
Den fine Alf paa sexten Aar
var fostret i de grønne Dale,
og i vor vinterlige Dvale
vi studsede ved hendes Vaar.

Det nytter lidt, paa Prent at tegne
den Yndets Form, vi dvæled ved;
den træffes ei, om allevegne
man henter Ord for Deilighed.
Af Epitheters Overflod
jeg vælger kun hvad snart er givet:
Hun var saa rank og let som Sivet,
og hvid og rød som Melk og Blod.

Hvor strengt blev hendes Skjønhed prøvet
i vore Connaisseurers Kreds!
Der var dog intet Blik saa øvet,
at det jo her fandt sig tilfreds.
Skjønt overalt blot Ros kom ud,
man var dog ivrigst i at hylde
de mørkebrune Lokkers Fylde,
der bølged paa Blondinens Hud.

Men hvad der klarest laa for Øie,
og hvorpaa mindst blev givet Agt,
var hendes hele Væsens høie
og dog naive Tryllemagt.
Hun stod med en usynlig Krands
i denne festlig-smykte Skare;
thi kun om hende laa den klare
og milde Kvindeligheds Glands.

Med Undren hendes søde Blikke
paa Salens Herligheder faldt;
men hun alene mærked ikke
det Blik, hun mødte overalt.
Hvor hun tog Plads, hun kaldte frem,
som til sin Vagt, en Dameklynge;
man maatte tro, hun kunde slynge
et magisk Baand om alle dem.

I hendes Ords og Blikkes Adel
laa der en Sjel af renest Art;
fager og fin og uden Dadel,
hun blev Salon'ens Dronning snart.
Man bar med Lyst det lette Aag,
og tænk — hvad allermindst man venter —
der spurgtes ei: „Har hun Talenter,
og er hun flink i sine Sprog?"

Et manglede endnu den Hulde, —
og det var Elskovs søde Drøm.
Ja, Blikkets Sjel, den straalefulde,
hang end ved Alle lige øm;
man vidste om den røde Mund,
at ei den kjendte Længsels-Sukket, —
man saa, at dette Bryst var lukket
og bankede af Glæde kun.

3.

Dog, Amor kom, — men den moderne,
den matte, vingeløse Gud,
der træffer Manden i hans Hjerne,
og ridser neppe Kvindens Hud.

I Soiréen er hans Hjem;
der vrider han sig halvt beleven,
og stundom, næsten tver og treven,
han ta'r de sløve Pile frem.

Han rammed denne Gang en Herre
af den bekjendte Prima-Sort,
hvis Liv betegnes med „Desværre!“,
hvis Krop er lang, hvis Sjel er kort.
Hvor denne Herre gjorde Cour,
var Damen ganske vist i Mode.
Tre Ting ved ham blev kaldet gode:
hans Arv, hans Hest, og hans Figur.

Da Dalens Rose gjorde Lykke,
erklæred han sig skudt med Et.
Hans Venner kaldte det en Nykke,
og mente, her kom han ei vidt.
Han bad dem, blot at give Taal,
og sagde: „Lad det være vovet:
før vi har Jul, er jeg forlovet“, —
og gjorde derom Væddemaal.

Og Væddemaalet har han vundet,
skjønt Ingen rigtig ved, hvordan;

og hun — har kæmpet, og har fundet
sin Vaar-Sol slukt ved Ørknens Rand.
Uagtet Intet er saa raat
som dette Ran i Vaarens Eden,
vi holde Sværdet dog i Skeden:
„Partiet", heder det, „er godt".

Thi vi har glemt de gamle Lexer
for Lykkens nye ABC.
Hvad er et Lykke-Kast med Sexer?
Ak, det er stadig Soirée!
I Nordens tarvelige Krog
vi sværme for en Pragt-Etage,
for Jæger, Groom og Ekvipage,
og tage Resten som et Aag.

Skal jeg Romanen her begynde
med Spillen paa den gamle Streng,
om Uskylds værgeløse Ynde,
og om Familiens Overhæng?
Skal saa en Elsker trækkes hid,
der sætter Fruens Barm i Flammer,
mens Ægteskabets øde Jammer
fordobler hendes Angst og Strid?

Jeg tier heller her, og dølger
den tit-beskrevne Sjelenød.
Man kjender disse bitre Følger;
det er den gamle, sene Død.
Dog, — for et stille, kjerligt Sind
er der et Syn, som dybt vil saare,
naar Sorgens eller Angrens Taare
har furet Rosenblommens Kind.

Bækken.

Dybt i Lunden tindred Bækken,
paa dens Bred stod Rosenhækken;
Vaarens Vinde gav den Vover,
Alfer seilede derover.

Paa dens skyggedunkle Flade
strøde Somren Rosenblade.
Bækken lod dem roligt svømme;
thi den laa i lunkne Drømme.

Men af Høsten blev den vækket
og med Lindeblade dækket,
og den vilde dem forjage;
men de kom der alle Dage.

Nu har Vintren, streng og rolig,
lukket til dens aabne Bolig.
Nu den tæller sine Sukke
i det snevre Indelukke.

Vandringen.

Min Vei blev tung, min Horisont blev mørk;
jeg drog tungsindig gjennem Livets Ørk;
men under al den Kval, jeg maatte lide,
usynlig gik en Fører ved min Side.
Jeg vidste selv ei mer i Mulm og Nat,
hvor Veien faldt, og hvor mit Maal var sat.

Med Et blev Banen steil og haard og trang;
jeg maatte tro, det var min værste Gang.
Jeg følte Grunden løse sig og vige
ved hvert et Trin, jeg vilde opad stige,
og Stormen kom, og stemmed sig imod
min tunge Opgang og min Rest af Mod.

Men da den steile Klippegang var endt,
var ogsaa Morgnens Gyldenlue tændt,
og for min Sjel der lød en stille Tale:
„Sku nedad nu i disse grønne Dale!
Dernede vinker et forjettet Land;
der er dit Hvilested, dit Kanaan."

Og se, det var mit Barndoms-Hjem der laa,
og der faldt Lys i hver en Mindets Vraa,
og rigt udfoldet blussed allevegne
det dybe Liv i disse fagre Egne;
det kaldte mig, det drog mig kjerligt ned.
Nu er jeg der, — og glemmer, hvad jeg led.

Jeg staar i Dalen ved det Livsens Træ,
der gav min Vaardags Drømme Ly og Læ;
for hver en Blomst, som siden sank i Støvet,
et Iduns-Æble gløder under Løvet.
Fra Træets Krone gaa med sagte Klang
de smeltende Akkorder til min Sang.

Digtets Aand.

Hvad ei med Ord kan nævnes
i det rigeste Sprog,
det Uudsigelige,
skal Digtet røbe dog.

Af Sprogets strenge Bygning,
af Tankeformers Baand,
stiger en frigjort Tanke,
og den er Digtets Aand.

Den boede i Sjelen,
før Strofens Liv blev til,
og Sprogets Malm er blevet
flydende ved dens Ild.

Den gjennemtrænger Ordet
lig Duft, der stiger op
af Rosentræets Indre
i den aabnede Knop.

Og skjønt den ei kan præges
i Digtets Tankerad,
den er dog der tilstede
som Duft i Rosenblad.

Glem da den gamle Klage,
at ingen Kunst formaar
at male Tankefunken,
hvoraf et Digt fremstaar.

Thi hvis den kunde bindes,
og sløres af paa Prent,
da var i denne Skranke
dens Liv og Virken endt.

Den vil med Aandens Frihed
svæve paa Ordets Klang;
den har i Digtets Rytmer
en stakket Gjennemgang, —

en Gjennemgang til Livet
i Læserens Bryst;
der vil den vaagne atter
i Sorrig eller Lyst,

og næres og bevæges,
og blive lig den Ild,
der laa i Digter-Sjelen,
før Strofens Liv blev til.

Kun da bevarer Digtet
sin rette Tryllemagt;
det Uudsigelige
er da i Ordet lagt.

Betragt den stille Lykke,
der gjør en Digter varm,
mens Aanden i hans Sange
svæver fra Barm til Barm.

Lad kun hans Rygte hæves
mod Sky af Døgnets Vind, —
det er dog ei den sande
Kvægelse for hans Sind.

Men naar hans Tankebilled,
med eller uden Ry,
finder et lutret Indre,
og fødes der paa Ny, —

o, bring ham da et Budskab
om dette Aandens Bliv;
thi dermed er der lovet
hans Verk et evigt Liv.

II.

Store Minder træde her
frem i deres egen Pragt.
For de smaa, mod Glemsels Magt,
virker Digtets milde Skjær.

Ved Grundstenens Nedlæggelse til de nye Universitets-Bygninger.

(2den September 1841).

1.

Her, hvor milde Engle bære
Gaver til en lys Natur,
her er gode Varsler nære,
mens vi lukke denne Mur.
Markens Blommer
har i Sommer
krandset den med Haabets Pragt;
Haabet svinger
stærke Vinger,
hvor den dybe Grund er lagt.

Denne Sten, som nu skal signes,
er at skatte mer end Guld;
med et Frøkorn kan den lignes,
som med Haab er gjemt i Muld.

Verket stiger,
Muren higer
kraftig mod sit høie Med;
fra dens Tinde
skal oprinde
Sol, som ei af Nedgang ved.

Ja, fra Dale og fra Fjelde
Folkets Bønner hid vil naa;
her skal Mimers Vande vælde,
her skal Norges Hjerte slaa.
Lad de hvide
Vintre skride
gjennem Skov og Urtegaard, —
her skal trygge
Alfer bygge
Hegnet om en evig Vaar.

2.

Der lød en Jubel Landet om,
— den lange Nat var svunden, —
da Videnskabens Helligdom
stod reist i Granelunden.
Paa dette høie Tag
faldt Morgnens første Skjær;
ja, inden det blev Dag,
sad Trøstens Due der
med Olieblad i Munden.

En Kraft af Folkets Hjerterod
omfatted Lysets Lykke,
og kjøbte løs fra Glemsels Flod
det sunkne Rune-Smykke.
Den stærke Hellig-Aand
tog Skat af Klippens Søn;
da ofred mangen Haand,
der hævedes til Bøn,
et vegtigt Arvestykke.

Idag er dette Mindes Lyst
med Haabets Fest forenet;
den Vaar, der steg af Landets Bryst,
er nu saa vidt forgrenet.
I Mindets Fryd og Glands
bor Smykket for vort Haab,
og under denne Krands
det stiger af sin Daab,
med tifold Kraft forlenet.

Hvor er det sødt at stirre ud
i Aandens fagre Rige,
og hilse Lysets Sendebud
blandt Skyerne, der vige!
Fra steilest Klippetop
de vinke Dalens Slægt,
og her gaar Veien op,
hvor Blikket frit og kjækt
skal hæve sig og hige.

Velsignet vorde denne Grund
med Frugt for alle Dale,
med gyldent Sagn for Sagas Mund
til Kvad og Mindetale!

Vort Haab gaar tankefuldt
til Gud i Bønnens Fjed,
og hvisker: Han vil huldt
beskjerme med sin Fred
de lyse Læresale!

Ved Kong Carl Johans Regjerings-Jubilæum.

(1843).

I. Universitets-Fest.

1.

Naar en Stridslarm skulde standse,
Hellas til Athene bad, —
og af hendes stærke Landse
skjød det milde Olieblad.

Af den vilde Kampens Fure
tog hun Frugter tusindfold.
og for Visdoms Tempelmure
stod hun med sit Trylleskjold.

Lad, o Drot, den høie Mythe
strø sin Glands i dine Spor!
Der er Pris fra Hal og Hytte
i Athenes Høitids-Chor.

Thi af alle Skytsgudinder
staar hun nu din Trone næst;
Heltens og Regentens Minder
samler hun i denne Fest.

Til de rige Laurbærgrene
om dit gyldne Diadem
bringer Dig idag Athene
Fredens fagreste Emblem.

2.

Den bedste Pragt ved Tronens Side,
det bedste Værn for Fyrstens Barm,
det er den hellige Ægide,
der hviler paa Gudindens Arm.

Hun hæver den, mens fryd-bevæget
det kongelige Hjerte slaar.
Hun har alt dybt i Skjoldet præget
de gyldne fem-og-tyve Aar.

Ja, som hun fordum drog Alciden
fra Jordens Mulm til Guders Favn,
saa skal hun hæve gjennem Tiden
i Lys og Glorie dit Navn.

Derfor har her Athenes Præster
fornyet deres Troskabs-Pagt,
og som et Bud om Folkets Fester
den første Krands ved Tronen lagt.

II. Kirke-Fest.

1.

Ved Herrens Alter i Fryd og Fred
skal Takkesangene lyde
om Sæden, der faldt i Aarenes Fjed,
og kunde saa rigt opskyde.
  Den Sædemand, Gud har kaaret,
nedknæler idag med unævnelig Lyst,
og priser Himlen, der kroned hans Høst
  med Glæden af Jubel-Aaret.

Hans Navn har levet paa Folkets Mund
i Haabets og Bønnens Timer;
hans Daad har vakt af vinterlig Blund
de dybeste Kraftens Kimer.
  Gud Herren, der gav os Grøde,
har nedsendt Engle paa Kongevagt,
og har paa sin Salvedes Isse lagt
  den blideste Aftenrøde.

Vi prise Dig, Herre, med Harpers Klang,
mens Mindernes Stemme kalder;
Du aabned idag for vor Kirkegang
Erindringens høie Haller.
Der er Du i Glands tilstede;
der mødes Kongens og Folkets Hu, —
der knytter Du dem, i det hellige Nu,
tilsammen i Høitids-Glæde.

2.

I Folkets Stemme Herren taler,
dets Haab er Herrens Finger;
Velsignelse fra oven daler
paa Krandsen, Folket bringer.
Der er i Festens Takkebøn
Forjettelser og himmelsk Løn.

Hans Hu til Landets Haab var bundet,
dets Vaar hans Krands har flettet;
hans Ros den Levekraft har vundet,
som er et Folk forjettet.
Hans Navn skal bo i Norges Bryst,
og klinge sødt som Vaarens Røst.

Den Hjertets Ild, som Himlen tænder,
mod Herrens Trone stiger:
Beskjerm, o Gud, med milde Hænder,
vor Konge og hans Riger!
Bevar hans Slægt i Fryd og Flor,
og før den i hans lyse Spor!

I Sorgen for Kong Carl Johan.

(1844).

I. Universitetets Sørgehøitid.

1.

Den Helt, der gjennem Mulm og Torden
skred ud paa Lysets Bane,
den Guds Gesandt, der kom til Norden
med Fredens hvide Fane,
den Friheds Søn med Kongemagt,
han hviler nu, — hans Gjerning er fuldbragt.

Men nu kan Sorgens Tanker male
hans kongelige Billed;
til Folketrøst i alle Dale
han er for Sagnet stillet
saa rank som han til Thinge gik,
med Krafts og Mildheds Flammer i sit Blik.

Fordi hans Ild har kunnet vække
og vogte Norges Ære,
vi nævne ham i Drotters Række:
Kong Carl den Folkekjere.
Vi vidne med tungsindig Lyst,
at Landets Haab fik Vinger ved hans Bryst.

Ja, Savnets Blikke se tilbage,
og Mindet sig oplader.
Han var i alle Fredens Dage
sit Riges hulde Fader.
Han kasted Hjelm og Sværd til Jord,
og strøde Guld og Roser i sit Spor.

Hans Skjold, med Hjertesprogets Runer,
skal løftes høit paa Landse,
og skinne over Freds-Pauluner,
og aldrig mangle Krandse.
Hans Folk skal stolt, paa Farens Dag,
i Aanden samles om hans Sarkofag.

2.

I Mnemosynes Haller,
hvor store Minder gjemmes,
hvor Lys paa Skjolde falder,
hvor Skaldeharper stemmes,
hvor Døden kun er Morgengry, —
der skal en Krone rækkes ham paa Ny.

Hans Hylding der begynder
med disse Tonestrømme,
og denne Fest forkynder
hans nye Kongedømme.
Der er hans Scepter vidt udstrakt:
Rummet og Tiden er ham underlagt.

Den Folkets Søn, der skrider
i baarne Kongers Skare,
skal der for fjerne Tider
sin Høihed aabenbare.
Da er vor Sorg en straalefuld
Demant, der tindrer i hans Krones Guld.

II. Theatrets Mindefest.

I. Kantate.

Chor.

Folket var i Andagt bøiet,
Natten sank paa Kongeøiet;
for hans Banner, for hans Vaaben
Ærens Mindehal stod aaben.
Did vil Sorgens Kvad sig svinge,
der vil Savnets Tanker dvæle.
Lad da Tonestrømmen klinge
gjennem Drottens Eftermæle!

Recitativ.

Hans Vaabenfæller laa paa deres Skjolde,
og Saga stirred paa den store Scene;
men han stod rank endnu, og han alene
var seiersæl paa de bestegne Volde.

Den Hædersglands, som Verdenskampen tændte,
gjenstraaled lutret fra hans Tvillingkrone;
mod Norden var Nationers Blikke vendte,
mod Glandsen fra den vinterlige Zone,
hvori det store Drama sig fuldendte.
I denne høie, sølverhvide Helt
har Verden skuet Kampenes Forsoning;
thi Friheds Aand, der gød ham Ild i Barmen,
den Folkets Genius i Vaabenlarmen,
har delt med ham hans Purpur og hans Kroning,
og vaaget med ham i hans Kongetelt.

Duet.

Men nu har Verden hørt vor Klagerøst,
og nu er over Kongegubbens Bryst
af ømme Hænder Sarkofagen lukket.
Hans Navn gik bævende fra Mund til Mund,
og klang forherliget i Folkesukket.
Det lød for Verden, fra vor Klippegrund,
som om der raabtes i en natlig Stund:
„Stjernen, der vinkede mod Nord, er slukket!"

Chor.

Den Hæder, Verden ham kan bringe
som tankefuld Beundrings Tolk,
er dog forkrænkelig og ringe
mod Hjertets Offer fra hans Folk.

Hans Navn med alle stolte Tanker
klang sammen i vort Glædesraab, —
og viet nu med Smertens Daab,
varmt gjennem Norges Bryst det banker,
indslynget i vort Minde og vort Haab.

Recitativ.

Da Taagens Alf var vegen,
og Dagskjær faldt i Dale, —
da Norges Aand var stegen
af lange Seklers Dvale,
da stirred Folket atter hen
paa mangen Høi, hvor Sagnet bygger,
og drømte sig til Drot igjen
en af de store Helteskygger.
Men ingen Oldtids-Helte,
i Haralds-Ætten baarne,
fik bedre Styrkebelte
end han, den Kongekaarne.
Og da han stod for Folkets Blik,
da hørte han dets Jubler stige,
og hvert et Drømmesyn forgik,
og ungt blev Norges gamle Rige.
Han knyttede sin Lykke
og Glandsen af sin Bane
til Olafs Konge-Smykke,

til Landets reiste Fane.
Han blev i By og Bygdelag
af Folket med en Fader lignet,
og han blev ømt, paa Sorgens Dag,
erindret, savnet og velsignet.

Kvartet.

Fagrest Blomst i Folkevaaren,
Kjerlighedens Rose, sank,
sorg-indviet, taareblank,
fra vort Bryst, paa Kongebaaren.
I hans Laurbærkrone flettet,
skal den frisk for Sekler tindre;
thi ved den er ham forjettet
evigt Liv i Folkets Indre.

Choral.

Den gyldne Krone er kun Støv,
den synker som et høstligt Løv,
der smuldrer og forsvinder;
men Lyset, som fra den gik ud,
er Glands og Herlighed i Gud,
der gjennem Tiden skinner.

Den Aand, der klar og flammefuld
har virket under Kronens Guld,
og kæmpet ufortrøden,
har i de store Tankers Pragt
et Smykke og en Kroningsdragt,
der straaler over Døden.

Vor Drot, der lagde Sceptret ned,
har i sin Himmels Fryd og Fred
hørt Folkesorgens Tone;
han er vort Nordens Engel der,
hvor Herren i Serafers Hær
har rakt ham Livets Krone.

II. Hyldings-Sang til Kong Oskar.

Det Folk, der under Sorgens Magt
beseglede sin Troskabs-Pagt,
har nedkaldt Himlens Varetægt
for Landet og dets Kongeslægt
i samme dybe Bøn.
Mens Mindet helliger vort Savn,
og freder om den Tabtes Navn,
vi aabne Kjerlighedens Favn
for Heltekongens Søn.

Bevinget gjennem Landet for
hans første kongelige Ord.
Mens Vintren veg fra Dal og Strand,
det slog de dybe Strenge an
i Norges frie Bryst.
Dets Gjenlyd skal fra Fjeldet gaa,
og, tusindfoldigt, Tronen naa,
og Oskars Barm skal henrykt slaa
ved vore Jublers Røst.

Hil Dig, vor Drot! Thi Olafs Stol
har atter Lys af Haabets Sol.
Du planted i dit Sørgeaar,
da Landet øinede sin Vaar,
en Spire til din Krands.
Saa stolt er ingen Løn som den,
der bringes dig af frie Mænd,
mens Norges Banner bølger hen
i Kongebanens Glands.

†

Grev Wedel-Jarlsberg,

Norges Statholder.

(1840).

Den stærke Drage med de sorte Sider
er lagt for Anker i den dybe Fjord;
et Sagn er født, der til de fjerne Tider
skal nævne Skatten. som var der ombord.
Mens Bølgen hulked under nogne Strande,
med Høstens visne Krandse i sin Favn.
har Norges Engel. med en sorgfuld Pande,
henstirret ømt mod ham, der skulde lande,
og knyttet Fjeldets Gjenlyd til hans Navn.

Hans Navn skal lyde gjennem alle Dale,
hvor Røgen stiger af en Hyttes Tag;
dets Røst skal hæves over Gravens Dvale,
som Livets Budskab paa en Foraarsdag.

Hvo mindes ei, mens Sørgeklokken ringer,
at han for Norge var en Vaars Herold,
en Vaar, som nu sit Takkeoffer bringer
og krandser Liget, hvor hans Hæder klinger,
i Anehallen, mod hans blanke Skjold.

Thi som et samlet, gjennemaandet Billed
stod Landets Lys og Skygger for hans Blik;
det første Lyn, som Klippetaagen skilled,
fra dette tankeklare Øie gik.
Til dette Hjerte knyttedes med Vælde
hvert Livets Kildevæld fra Dal og Kyst;
som Malmets Kjerne fra de rige Fjelde,
hans Daad slog ud, hvor Manddom skulde gjelde,
klar og gedigen, af hans gjæve Bryst.

O, bolde Ridder uden Frygt og Dadel! —
for Norge ofred Du din Løvemarv,
og af de bedste Straaler om din Adel
Du gav dit Land en Glorie til Arv.
Der falder mildt paa dine brudte Kræfter
en lys Velsignelse af Landets Flor;
dit Norge høiere sin Palme hefter,
fordi dets Moderhjerte higer efter
at kalde Sønner i dit steile Spor.

Ja, fra din Høide skues allevegne
den fagre Glands om dine tunge Skridt;
thi Du har strøet i de dybe Egne
de gyldne Gaver rigeligt og vidt.
Hvor Skov og Ager dine Frugter bære.
hvor travle Elve gjennem Dalen gaa,
skal Barnets Mund din Jarle-Saga lære,
skal alle Livets Toner til din Ære
som tusind Mindeharper sammenslaa.

†

Sognepræst Ulrik Bøyesen.

(1841).

Mens Jorden hviler paa hans Bryst,
der var saa tonefuldt engang.
et Nyn jeg hører af hans Røst,
der vækker denne Mindesang.
Ja, fromme Gamle, jeg vil gaa
med Harpen til din Slummervraa.

Igjennem Kampen, han har stridt,
han gik med barnligt Smil og Blik.
Hans Billed er saa klart og blidt,
skjønt han har tømt en bitter Drik;
det skinner over Dybets Nat,
og det er Sorgens bedste Skat.

Han havde gjemt til Høstens Stund
sin Vaardags fine Hjerteblad;
hans Liv var nys en visnet Lund,
hvori endnu en Sangfugl sad.
Hans Flugt fra Jordens Efteraar
har været let til Himlens Vaar.

Det bedste Smykke paa hans Grav,
i Kirkeskyggens Ly og Fred,
er denne grønne Arons-Stav,
der vaarlig spired for hans Fjed;
hver sildig Blomst, som der slog ud,
var Løn og Æretegn fra Gud.

Den stille Sorg tør uden Gru
i Tanken løfte Svøbets Flig
og se, hvor mildt hans Aasyn nu
til Englens Træk har formet sig, —
og gjemme dette Billed ømt,
naar Savnets dybe Kalk er tømt.

†

Augusta Kjerulf.

(1843).

Hun præged sit Liv med Fromhedens Magt
dybt i sine Elsktes Sjele.
O, stirrer ei did, hvor Liget er lagt,
med Muld over Kistefjæle!
Hun vil forklaret og evig ung
for Ømhedens Tanker dvæle.

Hun lader fra Dødens hellige Kyst
sit Billede lyst oprinde,
og vil i det arme, sørgende Bryst
indfredes og lukkes inde,
og sprede paa Ny sin Mildhed der,
mens Længselens Timer svinde.

Som Rosernes Liv fra visnede Blad
kan dufte som Vaar i Enge,
saa skal hendes Aand i Taarernes Bad
de Elskede gjennemtrænge,
og smykke det kummerslørede Hjem,
hvor Mindernes Krandse hænge.

Da kommer der vist en kvægende Stund,
naar Kummerens Vegt er lettet,
og Freden spirer af Sjelens Grund,
og Tvivlen er der udslettet;
da griber Hjertet sit Gjensyns-Haab
og Glæden, der er forjettet.

Lad Graven lukkes, — hun er der ei;
hun aander i Savnets Klage,
og følger med paa den tornede Vei,
som Længselen har tilbage,
og vil i den sidste Livets Strid
de Elskedes Suk modtage.

Festsang til Professor Dahl.

(1839).

Alvorligt skuer Norges Fjeld
ned paa de dybe Egne;
det fylder Skov og Kildevæld
med Tungsind allevegne.
Paa Bølgens Klarhed, Løvets Pragt,
paa blomsterrige Strande,
er en vemodig Tanke lagt,
der sank fra Fjeldets Pande.

Den hvisker tyst til Nordens Æt,
i alle grønne Dale,
om Vintrens skarpe Aandedræt
og Vaarens tunge Dvale;
dens Røst vil, dyb og underfuld,
et lønligt Savn forkynde,
mens Somren spreder over Muld
sin sværmeriske Ynde.

Ak, længe var det stille Sprog
forglemt, som blandt Ruiner;
som i en lukket Billedbog
laa Fjeldnaturens Miner.
Da sank de store Syner ned
i denne Ædlings Indre,
og Huldren vogtede hans Fjed,
og lod sit Smykke tindre.

Nu har han støbt i Farvers Skjær
det hele rige Billed,
og Nordens Vemod hvisker der
forklaret og formildet.
I Tanker vugges Folkets Bryst
ved disse Trylleverker;
vi hilse dem med Haab og Lyst
som Vaarens første Lærker.

Han har i Kæmpers Fødeland
først fattet Nordens Mening;
han saa i Fjeld og Skov og Strand
en dybere Forening.
Hans Genius har Norges Aand
omviftet med sin Vinge; —
vi række ham vor Broderhaand,
og lade Bægret klinge.

Nationalflag og Unionsmærke.

1. Deklamation paa Theatret.

(4de Juli 1844).

I Norges Indre bor der Ungdoms-Ild,
og dybt, hvor Folkets Livsens-Kilde banker,
bevæges uafbrudt de stærke Tanker,
hvorved de nye Former blive til.
Mens Folket skuer i det Virkelige
de klare Mærker af sin egen Aand,
det stiger, lutret, af sit Drømmerige,
og har sin Skjebnes Traade i sin Haand.

Betydningsfuld mod alle Døgnets Raab
er denne Jubel, som idag har tonet.
En Seir er vunden, og et Haab er kronet, —
og Norges Hjerte slog i dette Haab.
I Seiren er et Varsel at fornemme,
der taler stille til det glade Folk:
„Præg nu i Sjelen Klangen af en Stemme,
der er den sande Folkeviljes Tolk!“

Fra hver en Dal gik dette dybe Krav,
fra hver en Barm, der skatter Friheds Gave:
„Et pletfrit Banner over Heltes Grave,
et Flag for norske Mænd paa Land og Hav!“
Og uforandret, uden Stands og Hvile,
steg dette Løsen frem af Landets Bryst,
saa hvast som Klangen i Sankt Olafs Bile,
saa dybt i Mælet som en Nornes Røst.

Og derfor kunde det i Døgnets Larm
bevare Styrken af sin Alvorstone,
og hilse Oskar paa hans Tvillingtrone,
og hæve Hjertet i hans Kongebarm.
Med Somrens Pragt udfoldes nu vor Lykke,
og Oskars Dag har nu fordoblet Glands;
thi Norge skylder ham sit bedste Smykke.
og Folkets Hjerte banker nu mod hans.

Ja, Norges bedste Smykke har idag
vist sine Farver under Sommerhimlen,
og som en Aanderøst blandt Folkevrimlen
gik Luftens Bølger fra det heiste Flag.
Da maatte Hjertets Harpestrenge klinge,
og Tanken steg ved dette Banners Vift,
som paa en frigjort, aldrig prøvet Vinge,
til Anelser om Hæder og Bedrift.

Se, overalt, hvor Mindet har et Hjem,
og Folket samles om en arvet Fane,
der træde Skjebnerne, paa Slægters Bane,
med Tryllemagt af Bannerfligen frem.
Ved mangen Fest, som Mindet der kan feire,
staar dog et Billed, som er kummersvøbt,
og mellem glade, straalefulde Seire
saa mangen Vinding, der var dyrekjøbt.

Men Norges Flag er som en Vaarens Blomst,
saa uberørt, saa farveskjært at skue.
Det lover kun, mens vore Hjerter lue,
en nordisk Gyldenalders Atterkomst.
Det fordrer strengt af Hjerter og af Arme
en Saga-Tavle, der kan hædret staa,
saa længe norske Mænd, med frie Barme,
i Dale færdes og paa Bølger blaa.

Og naar engang det vilde Vaabengny
henrunger over Dale, over Strande,
skal Norges Kriger, med en freidig Pande,
se op til Flaget over Kampens Sky.
Ha, hvilke Modets Flammer vil det vække,
naar det skal bæres i den første Strid, —
naar det skal stilles i den stolte Række
af Mindetegn fra Heltekraftens Tid!

Thi Nordens Broderfolk skal træde kjækt
som Dioskurer ved hinandens Side,
og over Val og over Bølger ride,
og føre Staalet med en dobbelt Vegt.
Og Flagets Mærker skal som Tvillingstjerne
henfunkle over deres Æresgang,
og deres Daad skal nævnes i det Fjerne,
hvor før Normannens Brynjekløver klang.

II. Sveriges Skaal ved en Borgerfest.

(7de Juli 1844).

Den mørke Sky fra Fjeldet viger
for Straalen af en kraftig Sol,
og over Nordens Broderriger
staar Pagtens skjønneste Symbol.
Lig Regnbu-Glandsen, der forsoner
en dunkel Tvist ved Lysets Magt,
udfoldes over tvende Kroner
det farverige Banners Pragt.

Ved dette Banner Nor vil dvæle,
og der fornye Pagtens Ed;
og nu faar Løftet Klang og Mæle, —
thi nu har Kæmpen Skjoldet med.
Se, fremfor alle reiste Volde
er Klippeborgen fast og tryg,
hvor mellem tvende stærke Skjolde
et Helte-Par staar Ryg mod Ryg.

Hil Dig, Du Carlers stolte Rige,
med Glandsen af din Mindehal!
Med Dig skal Norge gjenfødt hige
mod Ærens Krands ved Nornens Kald.
Thi end en Gang vil over Jorden
en Lysning og en Tone gaa,
der har sit dybe Væld i Norden,
hvor Balder skal igjen opstaa.

Afskedssang ved Naturforsker-Mødet i Kristiania.

(1844).

Til Asers Æt er atter bragt
et Bud fra Mimers Vande:
at Nordens Aand har høiest Magt
i disse sondrede Lande.
  Det Tonevæld, der skiltes vidt,
  mens Aandens Liv var bundet,
  er samlet nu, og strømmer frit,
  og har sin Treklang fundet.

Den samme Aand, der bandt sin Røst
til Brages Harpestrenge,
har ladet fra Naturens Bryst
det dybe Varsel trænge.
  Det samled her, fra hver en Egn,
  hvad Hav og Fjeld har skillet,
  og knytted alle Livets Tegn
  til Et i Nordens Billed.

Vort Norges bedste Glædes-Stund
har hilset Mimers Præster;
i Glands og Duft fra Eng og Lund
vi feired Lysets Fester.
  I Graneholt, i Klippevraa,
  opspired Haabets Ranke,
  og i dens Blomsterbæger laa
  Trefoldighedens Tanke.

Trefoldighed for Nordens Liv,
hvis Kraft i Rod og Stamme
er vakt paa Ny ved Aandens Bliv
og døbt med Hjertets Flamme!
  Med dette Løsen tømme vi
  til Afsked Festpokalen;
  et vinget Frø er lagt deri
  for Sletten og for Dalen.

III.

Sagn, der steg af Urdas Væld,
nordisk Præg i Daad og Tale,
vinked mig, som Guld i Fjeld,
og som deiligst Blomst i Dale.

Tomme Kæmpehøie.

(1839).

Den trange Fjord, med mørkegrønne Vover,
med Pragt af Løv og Elve paa sin Bred, —
den djerve Alp, som hæver sig derover,
og skuer dybt i Bølgespeilet ned, —
de danne sammen Fæstningsgrav og Borg
for Nordens Aand, der flygted hid fra Valen.
Han griber Hornet der i Klippesalen,
og sender Toner fra sin lange Sorg
i mangen stille Aften gjennem Dalen.

Da bøies Birken over Kæmpens Grav,
og Fjorden skummer som et oprørt Hav,
og Fyrreskoven bruser med en Lyd
som Hagl af Pile og af Kastespyd;
der høres Svar, mens Gjallarhornet kalder,
fra alle Fjeldets aftendunkle Haller.

Det er et Nu, — da er der atter tyst;
kun Elvens dumpe Harpetoner klinge,
og Ravnen slaar i Fjeldet med sin Vinge,
og Sukke hæve sig fra Bølgens Bryst.

Det er et Nu, hvori den dybe Egn
med dæmpet Aande hviler, for at lytte,
om ingen Gude-Skare did vil flytte,
om ingen Skald, om ingen Bueskytte
vil vaagne atter, paa det givne Tegn.

O, staar Du ensom i en saadan Stund,
hvor Kæmpehøien speiler sig i Fjorden,
da stige Drømme op fra Kæmpens Blund
og gaa med Bæven til dit Hjertes Grund,
med dybe Tanker fra det stærke Norden.
Da føler Du, at Hedenolds Bedrift
er voxet ud af disse mørke Lier,
som Fyrren voxer af sin Klipperift, —
at hine Lyn i Vaabendaad og Skrift
er Fjeldnaturens egne Fantasier.

Derfor tog Helten sine Vaaben med
i Høiens sommerlune Sovekammer.
Kun her, hvor Fossens Jette styrter ned
i dette Dyb, hvor Drage-Skibet gled,
begribes Værdet af en nordisk Hammer;

kun her, hvor Kæmpen over Uren gik,
og hørte tankefuld Lavinen brage,
kan Høiens Klinge svinges for dit Blik
og faa sin underbare Glands tilbage.

Dog, — Kæmpens Gods skal ranes, graves frem,
der komme Forskere med Stang og Spade;
ak, hvilken Rigdom i en Herses Hjem:
en Stump af Sværdet og af Skjoldets Plade,
en søndret Krukke, nogle møre Ben,
en Haandfuld Pile og en Hvæssesten!

O, kunde I, med denne Hoben Rust,
fremmane Glimt kun af det store Svundne!
Se, blot ved Klippeluftens friske Pust
hensmuldrer mer end Hælvten af det Fundne.
Hvad har I lært af dette brudte Sværd,
saa tomt for Pragt, saa drabeligt i Færd?
Kun Helten lærte af de kloge Dverge
dets længst fortabte, hemmelige Værd:
at blot i Kamp stod Runer paa hans Værge.

Men det skal flytte fra de gamle Bjerge,
og det skal bramme blandt det løse Kram,
som Samler-Iver stiller Dig til Skue,
fra Pavens Tøffel til Nomadens Bue,
fra Mumien til Flaggermusens Ham.

Ak, da har Egnen tabt sin bedste Skat,
og Kæmpens Skygge har sit Hjem forladt,
og intet Sagn om hans Bedrifter melder;
thi mellem Fjorden og den vilde Ur
staar Kæmpens Gravhøi nu med Brædeskur,
og der har Bonden sin Kartoffelkjelder.

Jeg stod en Aften ved en Klippebugt,
og følte Viftet fra et Snefjelds Tinde,
og Egnen var af Bjerge sluttet inde, —
til alle Sider syntes Fjorden lukt.
Da faldt med Et en Lysning paa dens Strand,
hvor nys den dybe Klippeskygge hvilte;
jeg saa en Høi, hvor Hængebirke smilte
og kjøled Grenen i det klare Vand.
Og medens Lyset efterhaanden veg,
og Mørket atter sløred Birkens Grene,
gik der en Hvisken mellem Strandens Stene,
og Dalens Sagn i min Erindring steg:

Naar Duggen falder over Høiens Kammer,
da lyser Vaabnet der med sære Flammer,
da vækkes Alfefolkets lette Skare
i deres Reder af den lune Vind.
De skue Glimtet, frygte ingen Fare,
og drage dandsende i Høien ind.

De vaage der i Gammen og i Mag,
med fagre Sange og med Harpeslag;
og Droslen sidder under Birkens Blad,
og hører Tonerne i Høien klinge,
og tør ei lette paa den vevre Vinge,
og nemmer taus det underbare Kvad.

Men er der gravet efter Sværd og Spær,
da vil ei Alfefolket være der,
og Birkens Dug er nu en Taareflod,
fordi den dør med sønderreven Rod;
og Droslen flygter til de vide Sletter,
og søger Graneskovens sorte Hal,
og mindes Alfesangens Tonefald,
og klager der i taagefulde Nætter.

En Vise om Hellig Olaf.

(1841).

Hellig Olaf stod ved Fjorden med sin Hær.
Pintsefesten var forhaanden;
alskens Løv og Blomster artede sig der
fagert under Folgefonden.
Kongens Drage laa og speiled sig ved Strand,
Bispen stod med Korset paa den hvide Sand,
Kongens Kæmperad
laa paa Knæ og bad,
og der gik dem Lyn i Aanden.

Hellig Olafs Aasyn skinned som en Sol,
klar sad Kronen ham om Panden;
mens han knæled, laa hans rige Purpurkjol
som et Teppe over Sanden.
Her han vilde atter i en stakket Frist
bygge Kirke til den stærke Herre Krist;
alt paa Pintsedag
skulde fra dens Tag
Korset lyse over Stranden.

Og da Verket nu var helliget med Bøn,
mured hver en Kæmpe trolig.
Men i Fjeldet lød der underlige Drøn;
Dvergeslægten blev urolig.
Høit fra Uren rulled Grus og Kampesten,
og fra Lien kom der Rod og Bul og Gren;
ilde saa det ud
for Kong Olafs Gud, —
ilde freded man hans Bolig.

Hellig Olaf med sit luerøde Skjæg
kyssed Hjaltet paa sin Klinge,
og han holdt det høit mod Dvergehallens Væg,
og han korsede sin Bringe.
Se, da rulled alle Stene ned i Mag,
og de føied sig til Muren, Lag ved Lag,
og hver Stok, der sprang,
blev en Bjelke lang;
Øxebruget var kun ringe.

O, hvor gram blev da den travle Dvergeflok, —
Fjorden skjalv ved deres Mæle;
og de stødte til en vældig Klippeblok
med de kobberskode Hæle.

Hellig Olaf mæled da et lystigt Ord:
„Se der kommer Dvergen med vort Alterbord“.
Stenen dumped ned
just paa rette Sted,
der, hvor Kongen pleied knæle.

Snart var Kirken med sit Skiferdække takt, —
klar den stod paa Pintsedagen;
og i Choret var paa Alterstenen lagt
Gyldenstykke og Skarlagen.
Bispen stod i Bønnen bøiet over den.
Kongen gik til Offers did med sine Mænd;
Altervinen klar,
Guld og farvet Glar
bragte han i Land fra Dragen.

Kirken stod ved Strand i mange hundred Aar, —
nu er dog dens Mur forsvunden;
men til Olafs Ros endnu blandt Løvet staar
Alterbordet over Grunden.
Moseteppet hviler nu paa Stenen graa,
Abildtræet strør sin hvide Blomst derpaa,
og fra Birkens Top
stemmer Fuglen op
Pintsepsalmerne i Lunden.

Mangen Sommerkveld, naar i den dunkle Fjord
triller Dug fra grønne Blade,
vies dog Kong Olafs faste Alterbord
atter til et helligt Stade;
Dalens Søn har der et Stevne med sin Brud,
og de vexle Ringe der for Olafs Gud,
og de knæle ned
trygt, med Haab og Fred,
og i Sommerdrømme glade.

Derfor kan Kong Olafs minderige Ry
ingensinde gaa tilgrunde;
med hver Dalens Slægt det hæver sig paa Ny
fagert fra de friske Munde.
Hellig Olaf med sit hjerterøde Skjold
dækker Klippen, hvor den kneiser mørk og gold,
og hans Saga gaar
gjennem Norges Vaar
sødt som Fuglesang i Lunde.

Jutulsbjerget.

Herr Havard Staur, en Ridder bold,
lod Støvet falde paa sit Skjold,
og gik i Elskovsgriller;
han var ei med, hvor Hornet klang,
han valgte helst en ensom Gang,
blandt blide Fugletriller.

Han var et Skud af Gjæslings Æt,
og paa hans Skjold var ingen Plet,
hans Hjelm var altid aaben;
han ligned fast en Liljevand,
men Ingen kunde dog som han
haandtere sine Vaaben.

Han eied nok af Gods og Grund.
han havde paa sin Kistebund
Klenoder mangelunde;
hans Fadebur, hans Høilofts-Sal
kom i den ganske Gudbrandsdal
med Pris paa Alles Munde.

Til Oldtids-Kvad og Saga-Skrift
han droges af en aandig Drift,
og lærte selv at sjunge;
han æsked mangen dygtig Skald
til Kapstrid i sin Bjelkehal
med Strengeleg og Tunge.

Fordi han var saa gjæv og smuk.
han vakte mangt et Hjertesuk,
der faldt i Nattens Øre;
men ingen Kvinde kunde dog
med Ømheds hemmelige Sprog
hans unge Hjerte røre.

Alligevel gik Rygtet vidt,
at Havards Hjerte ei var frit,
men laa i Elskovs Snare;
i Nattesang, i Harpespil,
han lod saa tit sin Længsels Ild
slaa ud i Flammer klare.

Hans Venner sade om hans Bord,
og vilde der med Daad og Ord
for Havards Lykke raade;
men under Talens Overflod
var ingen Tanke, som forstod
hans Hjertes dybe Gaade.

Og da hans Hal blev tom tilsidst.
han vandred uden Ro og Rist
i grønne Fjeldelier.
Naar Droslen sang, og Sol gik ned,
han søgte helst med sagte Fjed
de løvbedækte Stier.

Men pludselig, og som ved Magt,
blev Havard af sin Drømmen vakt,
og var saa sært forandret;
skjønt Fuglen sang ved Sommertid,
den lokkede ham dog ei did,
hvor nys han havde vandret.

Og travl han virked i sit Hjem,
og tog de glemte Vaaben frem,
og spændte Staal ved Belte;
han længtes nu til Herrefærd,
det var hans Hu at blotte Sværd
blandt andre gjæve Helte.

Han drog af Landet samme Høst,
og med hans Daad gik Rygtets Røst
til Frender og til Grander.
I Skotland paa en blodig Dag
han stred, og faldt i vundet Slag
ved Robert Bruces Banner.

Der er fortalt af gode Mænd
et Sagn, som her skal gaa igjen,
om Havard Staur hin Rige;
hvad han i Hjertet lønligt bar,
det længe søgte Gaade-Svar,
har Sagnet kunnet sige.

I Vaage viser man et Fjeld,
som lignes ved et lukt Kastel,
der er af Trolddom værget.
Dets Fod er skjult af Skov og Krat,
dets Væg er graalig, steil og glat;
det kaldes Jutulsbjerget.

Og over Skov og grønklædt Li,
hvor Borgens Mur er jevn og fri,
dens Dobbeltport man skuer.
Der skyder Birken kraftigt op
og hæver sig med glandsfuld Top
mod Portens høie Buer.

Sankt Olaf har i dette Slot
fastmanet Jettefolkets Drot
med Nisser og med Dverge;
men Olaf huskede dog ei
i Fjeldets Dyb den dunkle Vei,
der naar til fjerne Bjerge.

Og derfor kan den fule Aand
i Dybet løse sine Baand
og færdes vidt i Mørket;
han maa kun standse paa sin Gang.
hvor Lyset falder over Vang
og Bakkeheld er dyrket.

Han lægger listig over Muld,
i Klippens Vraaer, præget Guld
og kunstigt smeddet Spange.
Han sidder skjult og lurer der.
og hvo der kommer Skatten nær
er Jettedrottens Fange.

Og mangen Mø og mangen Svend
maa fængslet sukke Livet hen.
hvor ingen Sol oprinder.
De fangne Mænd ved Essen staa.
de fangne Terner Væven slaa
for grimme Jettekvinder.

De slippes ud i Birkelund
hver Jonsoks-Nat en stakket Stund,
naar Glædesbauner flamme;
thi medens Bjerget staar i Glød,
betager Dødsens Angst og Nød
den ganske Jettestamme.

Men Aaret rundt er Porten stængt,
og Hellig Olaf holder strengt
det Ban, han har besværget.
Saa underbart er dette Fjeld,
som lignes ved et lukt Kastel
og kaldes Jutulsbjerget.

Hver Vandringsmand i Vaages Dal
henstirrer paa det graa Portal,
hvorunder Birken bæver.
Den dunkle Trylleverdens Gru
neddaler over Folkets Hu,
hvor dette Fjeld sig hæver.

Om Havard Staur har Sagnet sagt,
at da han kom fra Bjørnejagt
en Jonsoks-Kveld, alene,
sank han i Blund paa Blomster smaa,
hvor Jutuisbjergets Lunde staa,
blandt mørke Jettestene.

De rige Birkekroners Duft
blev baaren da i lummer Luft
vidt over Krat og Enge,
og Otta-Elvens Nøkke drog
i Sommernatten hen og slog
de dybe Sølverstrenge.

Men om den trætte Sovers Ly
hendøde Vindens sidste Gny,
og hvert et Blad blev stille;
kun i de mørke Lundes Skjød
fra Fuglens Drømmerige lød
en enkelt, dæmpet Trille.

Og da den korte Slummer veg,
laa endnu Himlen natlig bleg
om Skov og Fjeldetinde.
Herr Havard strøg sig over Bryn, —
i Dæmrelyset for hans Syn
stod der en fager Kvinde.

Hun nærmed sig saa rolig blidt,
med sagte, alfelette Skridt,
med stille Sorg i Øiet;
et Suk fra hendes Indre gik,
mens hun et flygtigt Øieblik
stod over Havard bøiet.

Men da han reiste sig fra Jord,
han skimted ene hendes Spor
paa dugget Mos i Lunden.
En Sky af Taage trak sig hen
mod Bjergets Væg, — og var igjen
bag Krat og Sten forsvunden.

Da sneg der sig en Uro ind
for første Gang i Havards Sind;
han grubled og han længtes.
Hun blev hans Drøm, tungsindig, smuk, —
om hendes Blik, om hendes Suk,
hans Tanker sammentrængtes.

Hvert Eventyr, han havde hørt
om Jetters Magt, blev overført
paa dette Sjelens Billed, —
hvert fagert Ord i Sagn og Digt,
om Minne-Sold og Ridder-Pligt,
blev nu for Tanken stillet.

Med Alt hvad skjønt der nævnes kan
til Pris for nogen Liljevand,
hans Dame blev forlenet.
O, hvilke fine Træk blev her
med Rosenblommens Farveskjær
livsaligen forenet!

Han speided mangen Sommernat,
og standsed tit i Lund og Krat, —
men ak, hun var der ikke;
snart var det Birkens hvide Bark,
snart Taagen paa en dugfuld Mark,
der daarede hans Blikke.

Han ønsked mest at trænge frem
til Jetten i hans sorte Hjem,
ja, lige til hans Esse, —
og slaa ham sønder i sin Harm,
og løfte paa sin stærke Arm
den fængslede Prindsesse.

Men overalt var Borgen lukt,
og mod dens Port med liden Frugt
han stemmede sin Landse;
ved faste Vægge overalt,
i Klippevraa, i Klippespalt,
hans Iver maatte standse.

Men Sagnet melder, at han saa
til Slutning, i en Hules Vraa,
en Dverg, der steg af Grube.
Herr Havard passede sit Snit,
og greb den Lille lidet blidt,
og pressede hans Strube.

Med Løfter var ei Dvergen sen, —
han loved Guld og Ædelsten
og dyrebare Vaaben;
men Havard raabte: „Vis mig Vei
til Fjeldets Drot! Du slipper ei,
før Hallens Dør er aaben.“

Det kosted Dvergen blot et Ord,
og se, med Et i Hulen for
en Klippeblok tilside;
og med sit Mod og med sin Gru
saa Havard, at han kunde nu
i Jettehallen skride.

Den aabnede sig hvælvet, høi,
og overalt i Rummet fløi
et Blus af kolde Luer;
lig Nordlys vexlede dets Glands,
og knitrede i selsom Dands
fra Klippeloftets Buer.

Herr Havard saa ved dette Skjær
sit Hjertes Herskerinde der,
og priste høit sin Lykke.
Nu var hun pyntet som en Brud,
og paa det rige Silkeskrud
var fæstet mangt et Smykke.

Hun stod ved Hallens Marmorvæg
og redede en Gubbes Skjæg
med gylden Kam og Børste.
Den Gamle var saa grim og graa;
han sad med Sølverkronen paa,
thi han var Jetters Fyrste.

Og pludselig sprang Havard til,
greb Staal og Sten, og slog saa Ild
over den Fagres Isse.
Da skoggerlo den Gamle grovt,
saa Hallen skjalv og fra dens Loft
nedtumled Dverg og Nisse.

Han svingede den Skjønne rundt,
og brummed vildt: „Hun er Dig undt
til Løn for al din Møie!"
Da sank Herr Havards raske Mod,
mens han fra Pande og til Fod
betragted hende nøie.

Han saa et Ansigt, bredt og plat,
et Blik, der stirred tomt og mat,
og Læber lidet røde.
Hvert Træk dog syntes ham bekjendt,
men sært forskruet og forvendt,
og væmmeligt og øde.

Det var Herr Havards største Nød
at se, hvor øm og vammel-sød
hun nærmed sig og neied.
Han svingede sin Landsestang,
og gjorde flux et vældigt Sprang
med al den Kraft, han eied.

Men just, hvor Hulen aabned sig,
hun hang sig ved hans Kjortelflig
med Trusel og med Klage.
Da faldt et Glimt af Morgnens Sol
i Hulens Dyb, og Hanen gol, —
da maatte hun tilbage.

Saa slap Herr Havard fra sin Fangst,
og korsed sig, og stod med Angst
og Gru i Dagen atter;
men bag sig hørte han et Gjald
af tunge Klippeblokkes Fald
og Dverges vilde Latter.

Herr Havard axlede sit Sværd,
og laved sig til Vaabenfærd,
og red af Land og Rige.
Han red i mangt et Ridder-Tog;
saa tit han kæmped blev han dog
de bedste Heltes Lige.

Men, skjønt hans Ry har Kraft og Fynd,
der høres dog et traurigt Nyn
i Ridder Havards Vise;
han kunde ei, med al sin Ild,
ved Sværdslag eller Strengespil
sit Hjertes Dame prise.

Hver Gang en Ridder, kjæk og øm,
blev jaget af sin Elskovsdrøm
til Dyst i aaben Skranke,
trak sig en Spot om Havards Mund,
og Jutulsbjergets Birkelund
stod atter for hans Tanke.

Om Ridder Audun til Aalhus.

Hvor blev hans rige Mindetavle gjemt,
mens Norge bortsov sine Trængselsdage, —
hvor er en Haand, der kan for Lyset drage
den mørke Daad, som Saga selv har glemt?
Lig Dvergemaalets sidste, matte Drøn
er Sagnets Røst om Audun Hugleikssøn.

Det Lys, der falder nu paa hans Gestalt,
er som en Høstkvelds Efterglands, der skinner
paa dunkle Skove og paa Klippetinder,
hvorover Uveirsnatten ruger alt.
I dette Lys han staar ved Aalhus Borg,
alene med sin Brøde og sin Sorg.

I Magnus Lagabøters gyldne Aar
han stifted Lov med denne Landets Fader.
I Høilofts-Sal hos Erik Præstehader
stod Ingen over ham i stolte Kaar;
som Eriks Frende og hans første Mand
han gik med Rigets Segl til fremmed Land.

Vi stirre nu paa disse svage Spor,
der glemtes fast, da Tiderne blev onde; —
thi om den ridderlige Odelsbonde
stod Norges Fortid sidste Gang i Flor.
Ja, Landets Dag-Glands synes at gaa ned
i dette Gjenfærds natlig-dunkle Fjed.

Hvad var hans Brøde, — hvi blev han forskudt,
og fik en Strikke om sin stolte Nakke?
Spørg nu hans Vaabenplads, hans Galgebakke,
hvad Gru der hørtes, da hans Skjold blev brudt!
Maaske selv da ei nogen Stemme lød,
der vidste, hvad han soned med sin Død.

En dunkel Gjetning kun er ruget ud
og knyttet til hvad Saga kan fortælle
om Auduns Frankrigs-Fart, da Isabelle
drog hjem med ham som Hertug Haakons Brud:
Har Audun krænket her sin Troskab frækt,
mens Frøknen hviled i hans Varetægt?

Dog, skilt fra denne bløde Romantik,
der giver Farver til et broget Billed,
har Sagnets flygtige Betegning stillet
ham dobbelt mørk og selsom for vort Blik;
vi se ham her, da Sendebudet kom,
der bød ham stande for Kong Eriks Dom.

Et Glimt af Hedenold slaar ud paa Ny
af Auduns Færd og af hans Vredesflamme;
han er ei Ridder mer, og ei den samme,
der stod paa Folkething i Fredens Ly.
I Sagnets Billed kjende vi igjen
et arvet Præg fra Kæmpeoldets Mænd.

Han gaar af Borgen med sin Sølverskat,
og skjuler først en Del deraf paa Fjeldet,
og slynger saa, af Harme overvældet,
den hele Rest i Jølster-Vandets Nat.
Hans Blik er rædsomt her, hans Hu er gram, —
nu har han anet, hvad der venter ham.

Han sidder siden i en skummel Dal
og tager Hvile paa sin sidste Reise,
hvor sorte Klippespir ved Siden kneise,
mens Elvens Hvirvler synge om hans Kval.
Her, hvor han hviler som i Jetters Vold,
slaa Ravne ned og flagre om hans Skjold.

Han farer op og lytter, pint af Frygt,
til Ravneskrigets gruelige Klager,
og siger derpaa til sin Vaabendrager:
„Du kjender Fuglevarsler, — vis Din Kløgt!
Sig mig, hvad Bud har Ravneskriget bragt?“
Og Svenden svarer: „Det er hurtigt sagt.

Det siger: Aldrig naar Du hjem igjen.“ —
Da drager Audun Buesnor til Øiet,
og raaber vildt: „Det skal Du have løiet“,
og skyder ned den altfor kloge Svend.
Da fik Herr Auduns Skjold en hæslig Plet, —
den grimme Ravneflok har hevnet det.

Thi end en Gang, just paa hans Rettersted,
paa Nordnæs Bakke under golde Fjelde,
kom Varslet over ham med tifold Vælde:
fra vilde Lier flagred Ravne ned,
og fyldte Luften først med Klynk og Skrig,
drog saa i Flok og hakkede hans Lig.

Af Auduns Borg man viser Grus og Sten,
og af hans Idræt nogle brustne Traade,
og Ingen løser mer hans Levnets Gaade,
og Auduns Æt er skrinlagt med hans Ben;
thi aldrig spired mer for Borg og Telt
den bolde Rose i hans Vaabenfelt.

Men mellem Gruset paa hans Odelsjord
er Sagnets gruelige Røst at høre, —
den falder bævende i Folkets Øre,
og vogter Stedet, hvor hans Gjenfærd bor;
den lyder dybest der en taaget Kveld,
mens Ravnen klynker paa det nære Fjeld.

Buesnoren.

Thorarin Bueskytte
skulde i Leding gaa.
Han tænkte med sit Bytte
at smykke sin Jægerhytte,
hvor Bjørnehuden laa.

Men først han gik til Vangen,
hvor Birke stode tæt;
thi der blev Skytten fangen,
en Vaar under Fuglesangen,
i Freias skjulte Net.

Og Jarlens Datter bragte
ham der et ømt Farvel;
Skovskyggen langt sig strakte,
Elvene glede saa sagte
gjennem den lune Kveld.

Hun havde om sin Isse
Roser og Kløverblad;
han sagde: „Giv mig disse
at bære, naar Sværdets Spidse
dyppes i Birtings-Bad“.

Hun sagde: „Vaarens Smykke
er spildt i Kampens Spor.
Til Varsel for Din Lykke
tag heller et Vaabenstykke:
en sikker Buesnor“.

Hun satte sig paa Tue,
og skar sin rige Lok, —
den var som Guld at skue.
Hun fletted den til hans Bue,
og kvad: „Den holder nok.

Lad kun din Bue øves
i hvasse Pileskud!
Min Snor skal dog ei sløves, —
den holder, imens den prøves,
som Hjertets Troskab ud“.

Thorarin Bueskytte
gik frem i Kæmpegang;
det var ham sødt at lytte,
mens Pilene fløi paa Bytte,
til Buesnorens Klang.

Kyst-Billede.

Fjeldene trække sig her tilbage,
Havet staar vidt i Fjordbrynet ind;
Aftnen er rolig, der bæres kun svage
Luftninger hid fra den døende Vind.
Soløiet synker mod Himmelranden,
Smaabølger nynne endnu, og gaa
i gyngende Leg under Klippestranden.
Men længere ude er Søen et Teppe
af rosenrød Silke, saa glat, at der neppe
øines en Fold eller Rynke derpaa.

Den klareste Kveld omgiver mig her.
Kun hist, hvor Havet med Himlen mødes
paa det fjerne Dyb, hvor Taagerne fødes,
maler sig mattere Aftenens Skjær.

Øer og Holme med sortladne Sider
er samlede her, lig sovende Hvaler;
over de hævede Ryg-Linjer glider
en flygtig Glands, medens Solen daler.
Ørnen, der søger sit natlige Hjem,
seiler et Øieblik hen over dem,
og vender sig atter mod Landet, og svinger
i sagte Flugt de mødige Vinger.

Hvor frisk er Luften, hvor let og sval!
Havets Aande sig mildt bevæger,
og svæver mod Stranden, og vederkvæger
den lumre, slummer-betyngede Dal.
Den ensomme Fyr paa den steile Kyst
ser drømmende ned over tangdække Stene;
thi gjennem dens let bevægede Grene
gaar Aandedraget fra Havets Bryst.

Og dybt i Sjelen, til Tankernes Rige,
gaar Havets Aande, og veirer hen
Rummets og Tidens hemmende Skranker.
Og derfor de blegnede Minder stige
af Aftenens Skjød, og faa Liv igjen,
og forme sig klart for de dvælende Tanker.

Jeg staar paa Næsset, hvor Bautastenen
hæver sig rank over mosede Tuer.

Det kneisende Gjenfærd paa Heltescenen
sit Billed i Bølgernes Leg beskuer.
Bølgerne nynne den samme Sang
som dengang Vikingen vilde lande
og søgte mod Stranden, mens Luren klang,
og sank ved Næsset med kløvet Pande.

Se, denne Scene er uforandret, —
her kjendes kun Vexel af Ebbe og Flod.
Det er, som om intet Fjed havde vandret
paa Kysten her, siden Slaget stod.

Med Kæmpen er Egnens Daad begravet;
og søger Du Tegn efter syslende Hænder,
da ser Du kun et, — og din Tanke vender
tilbage til Bautastenen ved Havet.
Ved Havet er Vikingen lagt i Jorden;
thi her kan Bølgerne vække hans Aand,
og dysse den atter i dyben Dvale, —
her stiger han op med Øxen i Haand,
naar Nætterne falde klare og svale, —
her skuer han vidt over Stranden og Fjorden.

Kjender Du Kveldulf? — Han staar for mit Blik,
mens Dag-Stjernen slukkes og Havet sover;
han var en Viking, hvis Rygte gik
til fjerne Strande paa blodige Vover.

Paa det gyngende Hav og i Holmgangs-Dyst
han prøved sit Mod og sin arvede Klinge;
den stærke Higen, der laa i hans Bryst,
rugedes ud under Dragens Vinge.

Tilsidst, da Rigdom og Seir var vunden
og Hjemveen hvisked om Dalenes Ro,
da steg han af Dragen, og fæstede Bo
ved Klippestranden paa Odelsgrunden.
Der virked han trolig den ganske Dag,
og pleiede Raad med Grander og Gjester.
I Tale og Daad var han Alles Mester,
og Lykken smilede til hans Tag.
Men naar det blev Aften, — ved Solnedgangen,
naar Havtaagen steg under Himlens Guld,
og Dybets Aande strøg hen over Vangen, —
da blev han tungsindig og tankefuld.
Da vandred han ensom og folkegram, —
da hed det, at Kveldulf skiftede Ham;
da stod han ved Strand med en drømmende Pande,
og stirrede ud paa de hvilende Vande.

Nøkken i Kværnen.

Der staar en Kværn ved et Elvedrag,
hvor Fossen mod Dybet haster;
Smaabirke dugges paa Kværnens Tag
af Skummet, som Elven kaster.

Ingen tør vandre med Kornet did, —
det drages Enhver til Minde,
at Nøkken sidder fra gammel Tid
og stemmer sin Streng derinde.

Den lange Vinter dvæler han der,
mens Is-Taget Elven dækker;
i Mørket staar der et Maaneskjær
af Kværnens Glugger og Sprækker.

Om Vaaren, naar alle Vande gaa
fra Søer og Jøkelfjelde,
da styrter han ud af sin Vintervraa
og rører sit Spil med Vælde.

Om Somren høres et mildere Sus
fra Dybet, hvor Nøkken spiller;
thi Fuglen sætter sig paa hans Hus
og bringer ham sine Triller.

Der er i Dalen en gammel Tro,
som Folket har lagt paa Hjerte:
at Nøkkens Spil kan dysse i Ro
hver Kummer og Sjelesmerte.

Han lærer i Kværnen Enhver, som vil,
den lifligt-susende Stemme
for Langeleg og for Gigespil,
der bringer en Sorg i Glemme.

Men altid har Nøkken først begjært
en Skjenk for den Kunst, han vidste;
han fordrer Noget, som Du har kjert,
og som Du vil nodig miste.

Og kaster Du Gaven i striden Elv,
da dæmper sig Fosselarmen,
da ser Du i Kværnen den Gamle selv,
der favner om Harpekarmen.

Den fattigste Bonde har bragt sit Lam
til Offer for Kværnens Nøkke;
den fattigste Terne har givet ham
sit eneste Sølversmykke.

Og trindt i Dalen er der en Klang
af Langeleger og Giger,
der aabner for Tankerne mangen Gang
de fagreste Drømmeriger.

Der gaar et Sagn om en Ungersvend,
som havde saa vidt omvandret;
i Hjemmet kjendtes han knap igjen,
saa meget var han forandret.

Han gik til Elven med sene Fjed, —
han havde saa svar en Kummer;
han stod ved Kværnen, og stirred ned
hvor Fossen i Dybet skummer.

Da slyngedes Fraaden mod hans Barm,
paa Læberne døde Sukket;
der var ingen Stands i Vandenes Larm,
og Kværnen blev ei oplukket.

Af Tonerne fik han Intet lært, —
thi Nøkken i Dybet vidste,
der var ei Noget, han havde kjert,
og som han ei vilde miste.

Man fandt hans Lig mellem Grus og Sten,
henbaaret af vilde Vande,
hvor Rosentjørnen strakte sin Gren
ned over den blege Pande.

Eivind Bolt.

1.

En skyfuld Aften gik min Vei
fra Dalen til en øde Hei,
hvor hvert et Spor af Somrens Pragt
var sluppet og tilbagelagt.
Der var ei Løv, der var ei Straa,
som Øiet kunde hvile paa;
der kom ei Fugl fra Fjeldeli,
der kom ei Kildevæld forbi.
Der var saa tyst, — selv Aftnens Vind
paa Klippens Bryst var slumret ind.

Hvor vid og vældig og hvor mørk
udstrakte her sig Fjeldets Ørk!
Med Grus og Lyng laa Vang ved Vang,
brunladen, vild og milelang.

Paa denne Ødemarks Plateau
de løse Klippemasser laa
og raged over Lyng og Grus,
som Rester af en Jettes Hus.
Fra sorte Svælg med Elvebund,
fra Dyb, som Øiet aned kun,
kom hvidlig Dunst og svæved hen
hvor Fjeldet blaaned gjennem den,
og hvor den lette Taageduft
laa samlet mellem Jord og Luft.

Mod Norden, over Taagens Brem,
steg Horisontens Skranke frem.
O, hvilken mægtig Klippemur,
med Kam af vildeste Kontur!
Fjernt mellem Skyer var at se
dens Kuppel-Tag af Is og Sne,
og over Kuplen spids og let
stod Klippens sorte Minaret.

Med Længsel søgte Blikket her
et venligt Billed fjernt og nær;
men overalt laa Ørknen gold,
som et uhyre, søndret Skjold
til Minde om den Urtids-Dyst,
da Fjelde tørned Bryst mod Bryst.

Mod Syd, bag mine steile Fjed,
var Dalens Ynde sunket ned;
et blaaligt Dyb gav hist kun Tegn
om denne sommerblide Egn,
hvor Veien falder jevn og lun
i mangt et fagert Skov-Paulun,
og hvor det klare Drossel-Slag
har hilset mig fra Hyttens Tag.

Alene paa det øde Fjeld,
jeg drømte hen min Sommerkveld.
Mangt Livets Billed kom og gik
i vaagen Drøm forbi mit Blik,
og bragte stille Tungsind med
fra Fjeldnaturens Ensomhed.
Den blide Egn, der var forladt,
laa gjemt, som min Erindrings Skat,
og Ørknen trindt omkring min Gang,
hvorover mørke Skyer hang,
var lig det stille Sorgens Land,
hvori jeg nu er Vandringsmand,
og hvor min Sjel, beklemt og træt,
har sukket om en Hvileplet.

Mens jeg i disse Drømme sad,
blev Skyens Teppe, splittet ad,

og Solens sidste Straale gled
fjernt paa en Klippeskraaning ned,
og skinned med sin fulde Pragt
hvor før et graaligt Mulm var lagt.
Her, hvor jeg nylig øined kun
et Taageslør og Klippegrund,
fremglimted nu af Ørknens Skjød
en Sætervang i Aftnens Glød,
og vakte smilende min Aand,
der hildet laa i Tungsinds Baand.

Den grønne Vang i Aftnens Skjær
var just det Punkt, jeg søgte her.
Jeg havde hørt ved Arnens Ild
et Sagn, som Dalen lytter til,
om Huldrens Magt og Elskovs-List
i Fordumstid paa Sætren hist,
og om den gjæve Eivind Bolt,
som hun i Fjeldet fangen holdt.

Jeg speided fra den øde Hei,
og tænkte mig paa uret Vei;
men Straalen brød af Skyen frem,
og gød sit Lys paa Huldrens Hjem, —
og klart med Et stod for min Hu
det Sagn, jeg vil fortælle nu.

2.

Der kom en rædsom Folkenød
til Norge med den sorte Død.
Til Slutning var der kun igjen
en Trediepart af Landets Mænd,
og tomt blev mangt et Bygdelag,
der ligger øde end idag.

Der er ei Ord for al den Kval,
som rammed da den blide Dal.
I alle Gaarde laa der Lig
blandt Døende, der vaanded sig;
i Elven var hver Draabe Vand
hentørret under Solens Brand,
og Luften ruged lummer, kvalm,
paa de Fortabtes Bænkehalm.

Da Bygden fast var meiet af,
og Dalen lignede en Grav,
kom der, ved Æblehøstens Tid,
fra Fjordene en Vandrer did.
Det var den gjæve Eivind Bolt,
en Ungersvend saa strunk og stolt,

at Ingen var hans Ligemand
fra Trysild-Elv til Sogne-Strand.
Han hørte til i Dalen her,
og vendte hjem fra Kjøbmandsfærd.
Han havde solgt i Kongens Gaard
mangt prægtigt Skind af Bjørn og Maar,
og tænkte, mens han vandred, paa
at lade snart sit Bryllup staa.

Men, hvor han vendte Øiet nu,
saa han et Spor af Pestens Gru, —
og Angsten isnede hans Blod,
da han ved Hjemmets Tærskel stod.
Hans Fader, vaklende og svag,
sad ene under dette Tag;
han havde jordet Børn og Viv,
og var igjen med halvslukt Liv.
Den Gamles Hu blev atter glad,
da Sønnen karsk ved Arnen sad;
han sagde mildt: „Din Ingeborg
var ikke her i denne Sorg;
hun er paa Sætren. Ingen tror,
at Sotten kommen er der nord."

Det vared kun et Døgn, — da laa
den trætte Gamle bleg paa Straa,

og Sønnen jordede hans Støv
bag Huset, under Birkens Løv;
og ved det første Morgengry
han vandrede afsted paa Ny.
Den steile Sti, saa kjer, saa kjendt,
betraadte Eivind angst-bespændt.
Fjernt under mørke Fjeldes Rad
laa Sætren, lig et frodigt Blad,
som Stormens Ryk har revet af
og kastet paa et oprørt Hav.
Hver Gang han ned i Dybet steg,
det fagre Syn bag Klippen veg, —
og naar han over Heien gik,
da laa det atter for hans Blik.
Med Haab og Frygt i Bølgegang
hans Sjel ved dette Billed hang;
det drev, det maned ham afsted,
og knytted Vinger til hans Fjed.

Men da den tunge Gang var endt,
og han besteg den sidste Skrænt, —
hvor frydfuldt løste sig da ei
hans Kval paa denne øde Vei!
Med Et han var den Elskte nær;
hun sad ved Hytten, frisk og skjær.
Som spundet Guld gled Haaret ud
paa hendes Skuldres Liljehud,

det sorte Belte, sølv-indlagt,
omslutted hendes Høitidsdragt;
de fulde Middagsstraaler faldt
paa hendes deilige Gestalt.
Han skjalv, — og mellem Liv og Død
han segned ned i hendes Skjød.

3.

Men Eivind Bolt, den gjæve Svend,
kom snart til Kraft og Sands igjen.
Han hviled Hovedet med Lyst
ved hendes fulde Svanebryst, —
hans Øie speided hendes Træk.
Men ak, — da bæved han af Skræk.
Den Elsktes Blik, saa fromt og mildt,
var her som Høgens dybt og vildt;
den røde Mund han atter saa, —
men intet Smil om Læben laa.
Da for han op af hendes Favn
og raabte: „Huldre er dit Navn!
Med al din Kunst og Tryllesvig
Du blev dog aldrig hende lig!"
Men Huldren strakte ud sin Haand,
og rørte med en Birkevaand

hans aabne Bryst, hans vrede Mund, —
og flux han laa som i en Blund,
og tryllet, rolig som et Lam,
han hørte, hvad hun sagde ham:

„Din fagre Bygd er søvnet ind;
der ligger Lig bag Birk og Lind.
Men Huldren drikker Livets Væld,
der risler gjennem Sølv i Fjeld;
hun visner ei, som Dalens Mø, —
hun kan ei sygne, kan ei dø.
Ak, men i Fjeldets dybe Sal
maa Huldren lide Savnets Kval.
Til Dalens Folk hun drages ned,
og gaar blandt dem med lydløst Fjed.
Der gives ingen Læskedrik
saa sød som deres milde Blik;
ved sagtest Klang af deres Røst
vemodigt banker Huldrens Bryst.
Din Brud, den fagreste blandt dem,
sad her, i Skyggen af mit Hjem.
I Lurens Gjald, i Suk, i Sang,
dit Navn jeg hørte mangen Gang.
Men ak, den kom, den sorte Pest,
og der kom Sorg for Sommerfest.
Jeg redte hendes sidste Seng
bag Marmelsten i Kløvereng.

Der gror den tætte Fjeldmor-Busk
og sørger med sin Sølverdusk, —
der falder Dug hver Sommernat
fra Mari-Sko, fra Fingerhat.
Den brune Heilo, Fuglen min,
har flagret der med Klynk og Hvin,
og i det blege Aftenskjær
har Huldrens Sukke bævet der."

Og ydermere sagde hun:
„Husk, Du er min fra denne Stund!
Husk, at Du sank i Huldrens Arm
og kom til Liv ved hendes Barm!
Du fik mit friske Aandedrag,
og jeg dit Hjertes varme Slag.
Saa længe Bygd er folketom,
har Huldren Magt og Herredom;
men hvad jeg eier, milevidt,
skal ogsaa, Eivind, være dit!"

Hun greb sin klare Langeleg,
og Eivinds Trylledvale veg.
Han blev til Is, han blev til Ild,
ved dette sære Strengespil;
det sitred mildt, det sused mat,
som Høstens Suk i bladløst Krat, —

det rev ham atter hen med Magt
i vilde Hvirveldandses Takt;
det sletted Hjertets Kummer ud, —
og Huldren var paa Ny hans Brud.

Og se, da kom med Et af Bjerg
i parvis Skare Dverg ved Dverg.
I Spidsen skred en snehvid Ren
med broget Krands om Hornets Gren,
og, ført af Dverge, gik dernæst
en sølverskoet, kulsort Hest;
paa den sprang Eivind let og tryg, —
men Huldren steg paa Renens Ryg.
Da flagred Ørn fra Klippens Ly
ved Dverges Spil og Glædesgny;
ved Klang af Gige og af Lur
sprang Fjeldets Dyr af Lyng og Ur.

4.

Han fulgte med i Fjeldets Gang,
hvor Sølvet gror som Træ paa Vang.
Der bryde Dverge Gren og Blad,
og hamre dem til Kalk og Fad.

Der er en Lyr i Fjeldets Tag,
hvór Lys gaar ned af Sol og Dag;
derunder skinner Huldrens Hal
med klare Stjerner af Krystal.
Sølvskjolde hænge der i Krands,
med allerdeiligst Maaneglands.
Der er det godt at søge Ly,
naar Fjeld er svøbt i Vintersky.

Han fulgte til den fede Hjord,
der gaar i Huldrens Sommergaard.
Den gaar i Kløver og i Korn,
med brandet Skind og uden Horn;
den hviler i den grønne Lund
paa frodig, blomsterstrøet Grund, —
den drikker af den klare Aa,
som Lindeskyggen falder paa.
Til Vogter for den fagre Egn
er sat de steile Klippers Hegn,
hvorover friske Rankers Net
nedfalder duftende og let.
Der sidder Gjøg og Rødving bag,
og standse deres Tungeslag,
og lytte, under Løvets Hang,
til Huldrens Lur og Lokkesang.

Han fulgte did, hvor blaalig Bræ
nedstyrter over Klippens Knæ.

Der ligger dybt, med øde Strand,
den rige Huldres Fiskevand;
der spiler Ørnen sine Fjær,
men ser dog ingen Svømmer her;
der meder Bonden Stranden om,
og Krogen er dog altid tom.
Men Huldren staar paa Klippeblok,
og samler Fisk i talløs Flok;
som Funker af den røde Ild
de springe høit ved hendes Spil;
de dukke til den dybe Bund,
og skyde op med Guld i Mund, —
de snappe fra den steile Kyst
Karfunkelsten til Huldrens Bryst.

5.

Han blev hos Huldren Aar for Aar,
og Aldren blegede hans Haar;
hans Bygd laa tom i al den Tid,
og ingen Vandrer søgte did.
Paa Vei og Sti, der var forladt,
henstrakte sig det tætte Krat;
den rædde Hare slog sig ned
i det forglemte Arnested,

og Bjørnen slæbede sit Rov
til Kirken i den vilde Skov.

Men endelig, en kjølig Høst,
da Sukke steg fra Huldrens Bryst,
fornam paa Fjeldet Eivind Bolt,
at Øxen klang i Graneholt. —
og atter, paa en stille Dag,
han skimted Røg fra Hyttetag.

Til Slutning svæved over Vang
de klare Kirkeklokkers Klang,
og Sølvet skjalv i Huldrens Sal
ved dette Bud fra Eivinds Dal.

Med Klokkeklangen trængte ind
en mægtig Længsel i hans Sind,
og glemte Minder kom med den
og aabned Sjelens Dyb igjen.
Hans Sjel var længst en Fjelddal lig,
hvis Vaar i Sneen glemmer sig;
men kommer først et Straalevæld
med Glød til Eng og Bakkeheld,
da smelter Sne i Birketop,
og Blomsten slaar sit Øie op.

og i et Nu, med Ild, med Magt,
staar frem af Mulmet Vaarens Pragt.

Ved Kirkens Røst var Huldrens Kunst
fortabt og veiret hen i Dunst.
Den golde Glimmersten var vaad
den lange Dag af Huldrens Graad.
Hun havde fra sin Klippevraa
det gule Løv at stirre paa;
hun sad for Eivind som et Lig
med stivnet Bryst, bag Taagens Flig.

Han maatte bort, — han maatte ned,
hvor Hjemmet laa ved Elvebred;
han maatte svale Hjertets Nag
i Hytten med det sunkne Tag.

6.

Han kom til Dalen, stor og rank,
med Lokker, som til Beltet sank.
Han gik fra Hals til Fod i Skrud,
der skaaret var af Renens Hud.

Til Sølvergjorden om hans Liv
var hegtet Hvæssesten og Kniv.
Med Strengeleg i Skulderbaand,
med askeskaftet Spyd i Haand,
hans Billed ligned lige godt
Brage og Tyr i Asheims Slot.

En fremmed Slægt var naaet frem,
i Krat og Skov, til Eivinds Hjem, —
og intet Øie kjendtes ved
den Kæmpe, som i Dalen skred.
Ved kjendte Hytter mødte ham
kun rædde Blik og Hundeglam;
der flygted Børn fra Vei og Sti,
mens Eivind vandred taus forbi.

Man viser end en Bjelkehal,
der skued Snese Slægters Fald;
den staar i Ly af Kæmpetræer,
med stenhaard Væg og kulsort Spær.
Der var det, Eivind søgte hen
og fandt sit Fædrehus igjen, —
der sad han længe mørk og stum
og stirred i det øde Rum.

Men efterhaanden Rygtet gik
med Ord om Eivinds Færd og Skik:

Han gjorde Greb med tolv Mænds Kraft
i Buesnor og Bileskaft, —
han for afsted paa Ski som Vind
og hented Ren og Elgsdyr ind, —
han tæmmede den arge Ulv,
og slap den løs paa Hallens Gulv, —
han lokked med sin Strengeleg
den vilde Fugl fra Fyr og Eg,
og strøg dens Fjær, og gav den Mad
paa Sneen af sit eget Fad.

Og slog han Strengen i sit Hus,
da klang den vild som Elvesus,
og dertil dog saa klar og øm,
at Sjelen vuggedes i Drøm
og hviled, snart blandt Rosers Flor
og snart i Dyb, hvor Draugen bor.
Men Dalens Ældste vidste godt,
det var den søde Huldre-Slaat,
hvori en sort, usalig Magt
har sine skjulte Snarer lagt.

Og Eivind var blandt Dalens Folk
lig fremmed Gjest, der mangler Tolk
og vandrer arm med Hjertets Skat,
og er i Tumlen dog forladt.

De fatted og de fulgte ei
hans Tankers hemmelige Vei;
den bedste Tone af hans Bryst
fornam de som en koglet Røst, —
de korsed hvert et Arnested,
som Eivind havde dvælet ved.

Og derfor paa det kolde Fjeld
henskred han mangen Vinterkveld;
der stod han tit i Maaneglands
som i en Blund, med lukket Sands.

7.

Med Blomsterduft og Fuglesang
drog atter Vaaren over Vang,
og slog de tusind Strenge an
paa Fjeld, i Skov, i Rislevand, —
og lod de søde Toner gaa
til mangen sorgfuld Hjertevraa.
De gik til Eivinds stærke Bryst,
men løste dog ei Sjelens Dyst.
De kaldte ham fra Hjemmets Favn,
der knuged ham med Kval og Savn;

men atter lød der i hans Sjel
en Røst, der raabte: „Bliv og dvæl,
hvor Birken sænker dybt sin Gren
med Skygge til din Faders Ben,
og hvor fra Kirken hellig Fred
nedsvæver over Folkets Fjed!“

Det var en stille, solklar Dag
med skyfri Luft og Lærkeslag;
da kimed det til Pintsefest,
og Templet bød Enhver til Gjest.
I Høitidsdragt, paa Kirkesti,
drog Folket Eivinds Dør forbi;
med sænket Blik og lukket Mund
gik Toget gjennem Eng og Lund.
Da slog hans Hjerte atter blidt,
og fromt han fulgte deres Skridt,
og med et smeltet Bryst han kom
til sine Fædres Helligdom.

Men Eivinds Trin i Kirkens Ly
blev fulgt af Rædsel og af Gny.
Ved Altret stod en isgraa Klerk,
med Stola og med Messeserk;
han slukked Altrets Kjerter ud,
og sønderrev sit Høitidsskrud,

han kasted Crucifixet ned
paa Menighedens Knælested, —
han skred med helligt Vredesmod
i Kirkens Gang, hvor Eivind stod, —
og raabte: „Ve! Til evig Tid
forbandet Du, der vandred hid!"
Og Folket sank med Skrig til Jord,
og gjentog lydt de bitre Ord;
lig Ulv, der hyler paa sit Rov,
laa Kirken i den stille Skov.

Men han, der var saa dybt forskudt,
stod endnu der et kort Minut; —
han greb i Harm om Spydets Skaft,
men tæmmed dog sin vrede Kraft,
og drev sit Spær med Od og Eg
i Kirkeskibets Bjelkevæg.
Der staar til sene Slægters Gru
den stærke Askestang endnu.
Men Eivind gik, mens Folket gos,
af Kirken taus og værgeløs.

8.

Han stod paa Klippens steile Brink
med udstrakt Arm som til et Vink,

og Fjeldnaturens vide Ørk
laa for hans Fødder stum og mørk,
som om den lytted og gav Agt
paa Tegnet fra hans Herskermagt.
Da klang hans Lur malmfuld og klar,
og fjernt fra Fjeld kom dybe Svar.
Fra Huldrens Hal lød Dvergemaal
som Gny af Kobber og af Staal.
en selsom Sølvglands glimred op
fra Sætervold til Fjeldets Top,
og mørke Klippers lange Rad
laa dirrende i Straalebad.

Som blendede af nære Lyn
stod Dalens Mænd med Haand for Bryn,
og Eivind svandt for deres Blik,
mens Klangen over Dalen gik.
Hans Fædres Hus stod tomt, som før,
med sunket Tag og lukket Dør.
Men Sagnet har dog vaaget der,
og hvisket i de gamle Træer,
og holdt hans Navn i Varetægt,
og baaret det fra Slægt til Slægt.

Det omvendte Bæger.

Maanen ser ned i de mørke Skove,
og speiler sin Mildhed i Elvens Vove,
mens Fjeldet skygger den gamle Borg.
Herren derinde er pint af Sorg;
han vaager, — han kan ei sove.

Hans Hustru er under Kistelaaget,
og derfor har han grublet og vaaget
og sørger endnu den lange Nat.
Sit brændende Hoved helder han mat;
hans Blik er af Kummer taaget.

Hans Hest og Hunde har glemt hans Stemme,
hans Vaaben er i et dunkelt Gjemme,
hans raske Svende har nu Forlov.
Det er Herr Gilbert af Billingskov,
som ei kunde Sorgen glemme.

Først sad han længe i navnløs Pine
ved Hustruens Lig, med forstenet Mine,
og stirred i Skyen, der gled forbi,
og holdt, under Munkenes Litani,
den Dødes Hænder i sine.

Saa fik man ham ud i de grønne Lunde
til larmende Jagt med Falk og med Hunde.
Men Sorgen fulgte i Vildtets Spor
og lagde i Horn og i Buesnor
et Suk, der aabned hans Vunde.

Saa hørte han atter Bønner og Psalmer
om Gravens Fred og om Himlens Palmer;
men Ordet bævede, uden Trøst,
som sunket Løv i den sene Høst,
naar Himlen med Jorden falmer.

Han sad i sin Hal som et Marmorbilled,
mens Maanens Straale paa Elven spilled
og Fjeldet skygged den gamle Borg.
Han sad i den dybe, rugende Sorg,
som Taaren ei har formildet.

Da hørte han Toner derude spille,
saa stærke og klare, og dog saa milde.
Til Strengene lød der liflig Sang:
„Min bolde Ridder! Din Nat er lang, —
jeg vil dine Smerter stille.

Gak ud, mens Duggen fra Lindegrenen
falder, som Perler, paa Runestenen.
Der skal jeg aabne Dig Alfers Lund.
og hæve den Traad fra blommet Grund,
som spindes af Trylletenen.

Du skal mit funklende Bæger tømme.
og som de lette, svindende Drømme
skal Mindernes blege Hær forgaa. —
og Glædernes Væld, som følger derpaa,
skal gjennem dit Hjerte strømme."

Saa lød det i Natten til Harpestrenge.
Men Ridderen grundede dybt og længe
paa Sangens Løfter og Tonefald,
og fulgte tilsidst det lokkende Kald.
der vilde hans Sorg fortrænge.

Han vandred en Nat fra sin Borg, alene, —
kun Maanen fulgte bag Lundens Grene, —
han vandred i Duft af vaarligt Løv;
der tindrede Dug, som Perlestøv,
paa Græs og mosede Stene.

Da saa han Kredsen paa Blomstergrunden,
og da var Alfernes Bolig funden.
Som Elven i Dalen gik hans Blod,
og med sit bankende Bryst han stod
ved Runestenen i Lunden.

Hvad hæver sig her fra Kildevover, —
hvad kalder ham her, hvor Vaaren sover?
Det er den deilige Kildens Fe,
med Kinder og Barm, der ligne Sne,
som Daggryet skinner over.

Sin blendende Arm hun mildt bevæger,
og hæver det funklende, fulde Bæger,
og siger med lifligt klingende Røst:
„Paa Glemselen følger nyskabt Lyst,
som ganske din Smerte læger."

Han stod under duftende, sorte Linde
og stirrede taus paa den fagre Kvinde.
Da klang i hans Sjel et elsket Navn, —
ak, skulde da nu hans Sorrig og Savn
falde ham flux af Minde?

Han greb om Bægret, og ufortøvet
han slynged det høit over Lindeløvet
og over den skummende Elvebred, —
da stod han med Et ved Borgeled,
og havde sin Troskab prøvet.

Og Taaren, der kom i Sukkenes Følge,
erstatted den døvende Glemselsbølge,
og Minderne foldede ud sin Skat,
og virked et Slør ved Dag og ved Nat,
der kunde hans Afgrund dølge.

Han knæled i Bøn ved den viede Kjerte, —
han red sig i Lund med formildet Smerte,
kan sprængte til Dyst med nytændt Mod;
thi Pandsrets glimrende Bue stod
over et trofast Hjerte.

Han førte et Skjold mellem Herrer bolde,
der kjendtes blandt hundrede andre Skjolde:
et omvendt Bæger var malt derpaa.
Det bar Herr Gilbert, — en Helt som Faa, —
og vilde sin Sorg beholde.

Den sunkne Stad.

Der gaar Sagn fra gamle Dage
om en sunken Kongestad,
hvor, med stolte Kuppeltage,
hundred Slotte staa i Rad.
I de høie Haller gjemmes
hundred Kongers rige Skat;
Pragt og Glands, som ei kan glemmes,
ligger tabt i Dybets Nat.

Thi en mægtig Fe har rammet
Staden med sin Vredes Ban,
og hvor før dens Mure brammed
ruller Bølgen nu mod Strand.
Slot og Taarn i lange Gader,
Tempelhal i Rosenlund,
Marmorblok og Jaspis-Kvader, —
Alt er skjult paa Havsens Bund.

Mere selsomt dog det lyder,
at der er et Tankesprog,
som i Tidens Fylde bryder
Kogleriets tunge Aag.
Hvo det rette Ord kan sige
ved den skumbedækte Bred,
han har vundet al den rige,
dybt fortabte Herlighed.

Thi da stiger flux af Havet
Staden i sin fordums Pragt;
Slot og Taarn, der laa begravet,
skinner atter guldbelagt.
Intet Syn kan sættes over
det, som Sagnet lover Dig,
naar engang af vilde Vover
Dybets Under hæver sig.

Sekler komme og forsvinde,
Frelsens Time nøler dog.
Over Kongeborgens Tinde
gaar de stumme Fiskes Tog.
Gjennem Storm og Søgang høres
dæmpet Klang fra Dybets Skjød,
hvor de gamle Klokker røres
og forkynde Stadens Nød.

Mangen Vandrer kom tilbage
fra den underbare Kyst
med en Drøm, som Dybets Klage
havde baaret til hans Bryst.
Mangen Aand med Forsker-Evne
søgte Lys i Sagnets Spor, —
Ingen har dog kunnet nævne
over Dybet Frelsens Ord.

I Nærødalen.

I Nærødalen er Veien trang
og skummel og vild at vandre.
Med Trusel over den dybe Vang
staa Fjeldene mod hverandre;
i Dybet ved Elven er Natten lang.

Men Jordalsnuten, den glatte Koll,
har her den høieste Vælde;
den ligner et Taarn, — den huser en Trold,
som raader for disse Fjelde
og hviler i Kollen paa Kobberskjold.

Der er saa øde, der er saa tyst
paa Vangen i Fjeldets Skygge,
og ingen Fugl med tonende Bryst
tør der i Lundene bygge;
der høres kun Løvets hviskende Røst.

Thi Trolden sover i Fjeldet nu,
og Ingen har kunnet sige,
naar den vil vaagne med arrig Hu
og vise sig for sit Rige,
og fylde Dalen med uhørt Gru.

Naar Skredet slynger i Elvebund
de drønende Klippeblokke, —
da dvæle med Angst i Krat og i Lund
de lyttende Alfeflokke, —
da skjelve de alle for Troldens Blund.

Ja, hver en Vette, der fæster Bo
paa Vang og i Klippehaller,
hver liden Urt, der vover at gro
hvor Skyggen af Kollen falder,
maa skjelve og bæve og har ei Ro.

En Vandrer standser paa stenet Vei,
og drager saa tungt sin Aande;
han hører Sukke fra Vang og Hei,
og gribes af Dalens Vaande, —
den fylder hans Hu, og den glemmes ei.

Asgaardsreien.

Lydt gjennem Luften i Natten farer
et Tog paa skummende sorte Heste.
I Stormgang drage de vilde Skarer;
de have kun Skyer til Fodefæste.
Det gaar over Dal, over Vang og Hei,
gjennem Mulm og Veir, — de endse det ei.
Vandreren kaster sig ræd paa Veien.
Hør, hvilket Gny! — Det er Asgaardsreien.

Thor, den stærke, med løftet Hammer,
staar høit i sin Karm, — er forrest i Laget;
han slaar paa Skjoldet, og røde Flammer
belyse det natlige Tog ved Slaget.
Da klinge Lurer, da er der en Støi
af Bjelder og ringlende Ridetøi,
da hyler Sværmen, og Folket lytter
med stigende Angst i de dirrende Hytter.

Asgaardsreien i Fylking rider
ved Høst og Vinter i barske Nætter;
men helst den færdes ved Juletider, —
da holder den Fest hos Trolde og Jetter,
da stryger den lavt over Eng og Sti,
og farer den larmende Bygd forbi, —
da vogt Dig, Bonde, hold Skik og Orden!
thi Asgaardsreien er snart ved Gaarden.

Naar Øllet virker i Bjelkestuen,
og vækker de hedenske Juleskikke,
og Ilden kaster sit Skin fra Gruen
paa svingede Knive og vilde Blikke,
da gaar der et Gys gjennem Tumlen tit;
da høres de natlige Skarers Ridt,
da knager Væggen, da dandser Kruset, —
thi Asgaardsreien slaar Kreds om Huset.

Der holdtes et Bryllup paa Øvre-Flage
tre hellige Juledage til Ende.
Blandt Terner fandtes ei Brudens Mage,
og Brudgommens ei mellem Ungersvende.
Der stod en Glands i den bonede Hal
af dækkede Borde og dyrt Metal;
der fandtes en Skat, som er kommet for Orde,
af Kobber paa Væg og af Sølv paa Borde.

Og lystigt durede Trommer og Giger,
og Brudgommen traadte sin Dands mandhaftigt,
han førte sin Brud mellem Svende og Piger, —
da gik vel Hallingen let og kraftigt!
Til Dandserens vældige Kast og Hop
fløi Ternen om som en surrende Top.
Da strømmede Larmen og Spillet sammen,
da drønede Hallen af Liv og Gammen.

Den tredie Kveld, da Øllet var drukket
gjennem al den Helg, af Gamle og Unge,
da var vel Tørsten i Laget slukket,
men Karlene vare drukne og tunge.
Vor Brud havde atter sin Krone paa;
thi nu skulde Skaalen om Bordet gaa, —
og nu tog Kjøgemesteren Ordet,
og krævede Stilhed med Slag i Bordet.

Da styrtede ind i det bænkede Gilde
de vidt berygtede Seims-Berserker. —
Øinene rullede mørke og vilde,
paa Panderne havde de Slagsmaals-Mærker.
De gjorde et Sprang over Hallens Gulv. —
ja, det var Brødrene Grim og Ulv!
Grim, der nys var forskudt af Bruden,
kom nu selv-anden, og var ei buden.

De døsige Gjester for op med Bæven,
og havde kun liden Hu til at stride.
Hver ravende Mand, der knyttede Næven,
blev greben i Bringen og kastet tilside.
Brudgommen satte sit Bæger ned,
steg op paa Bænken, og bad om Fred.
Men Brødrene reve alt Kniv af Belte, —
det var just Brudgommens Liv det gjeldte.

Da stimlede Kvinderne sammen i Klynge
og danned en Vagt om den haardt Betrængte;
bag Borde og Bænke, der laa i en Dynge,
de stode ved Høisædet indestængte.
Den ældste Kvinde i deres Flok
blottede nu sin graanede Lok,
og gav saa Brudgommen Sønnenavnet,
og tog ham paa Skjødet og holdt ham favnet.

Men Brødrene endsed ei Kvindemildhed,
de stormede frem over Borde og Bænke
og splittede Kvindernes Flok med Vildhed, —
da var der ei længer paa Fred at tænke.
De greb deres Offer, og slæbte ham hen
til Hallens Dør og ud gjennem den.
Da blev der en rasende Kamp i Gaarden,
og Gjesterne fulgte i vild Uorden.

De styrtede ud med Blus og med Brande;
thi over Egnen rugede Mørket.
Da saa de Brudgommen opreist stande;
nu var han af Vinterens Luftning styrket.
Han brugte sin Kniv til Snit og til Stød, —
saa gav han igjen hvad de Andre bød.
De Trende danned et rædsomt Knippe,
og Ingen af dem vilde Taget slippe.

Da tumlede Grim med Et overende.
og Blodet strømmed ham bredt af Brystet.
Des haardere brødes de andre Tvende
og holdt hinanden i Rygtag krystet.
Tilsidst blev Brudgommen sat mod Jord,
og Kniven alt mod hans Strube for, —
men Ulv holdt inde, og stod bedøvet,
og skjelved og bæved som Aspeløvet.

Thi gjennem Luften i Mulmet sused
et hujende Tog paa fnysende Heste;
det for over Skoven mod Brudehuset,
og vilde det blodige Gilde gjeste.
Da klang der Lurer, da blev der en Støi
af Bjelder og ringlende Ridetøi.
Nu var det nær, — det kom over Heien, —
der hørtes et Skrig: Det er Asgaardsreien!

Da blev der et Veir mellem Jord og Himmel,
der kastede Rædsel i alle Barme, —
det hvirvled afsted i voxende Stimmel,
det slog med Vinger, det greb med Arme.
Da var det Ulv blev dragen i Haar
og slynget i Luften og ført af Gaard,
ja ført over Skov, over Fjeldetinde;
han spurgtes ei mer, — han var ei at finde.

Da Larmen stilned om Rædselsstedet,
laa Grim af Dødskampen sammenkrummet, —
men Brudgommen blev over Sneen ledet
og sattes paa Hyndet i Gjesterummet.
Hans Hoved vakled, hans Blodstrøm flød, —
han svæved en Tid mellem Liv og Død;
men han blev pleiet og vel forbundet.
Om Vaaren havde han Alt forvundet.

Nu sidder han bøiet og høit bedaget,
og kan sin Æt omkring Arnen samle;
nu sidder han ofte med Sagn i Laget
og korter Tiden for Unge og Gamle.
Saa var det seneste Julekveld,
da Ungdommen raabte: „Fortæl, fortæl!"
Da flammed hans Blik, da saa han tilbage, —
da maned han frem sine Bryllupsdage.

Paa Skibshøien.

Paa Thingvolden vinker
saa mangt et Mindetegn,
og blotter Oldtids Miner
for den studsende Egn;
men lig en Saga-Tavle
med halvt udslettet Skrift,
gjemmer den vide Slette
en gaadefuld Bedrift.

Med spredte Bautastene,
med mangen vældig Ring,
hvor Sten ved Sten har hegnet
om Kamp eller Thing,
med grønne Kæmpehøie
paa Eng og i Lund,
er Sletten nu for Sagnet
en frodig Spiregrund.

Hist, hvor en Hob er levnet
af aabnede Høies Grus,
laa fordum mange Fylkers
ypperste Offerhus;
hvor høit paa Sletten raged
dets mørke Bjelkevæg,
gror nu i sluttet Række
duftende Lind og Hæg.

Men i det dunkle Indre,
hvor Gudekredsen stod,
hvor Lautbollen gjemte
det varme Offerblod, —
der suser Birkelunden,
hvidstammet, frisk og tæt,
og sænker sine Grene
mod den hellige Plet.

Der vandrer mangen Forsker
paa Sletten hid og did,
og sysler om dens Minder,
og gransker dem med Flid;
men uden Præg og Rune
staar Stenen, gold og bar,
og til den travle Spørger
har Høien intet Svar.

Blandt disse spredte Rester
er Brages Aand mig nær,
og den alene røber,
hvad Glands der gjemtes her.
Jeg spørger helst ved Høien
det levende Nu,
hvad Efterskin der falder
i nye Slægters Hu.

Hvor Skibshøien hæver
sig under Løvets Telt,
jeg dvæler og betragter
det minderige Felt.
En nordisk Sommers Ynde
og Oldtids Kæmpeskik
er i et samlet Billed
udfoldet for mit Blik.

Her kom mig imøde
den raske Gjætergut,
brunlokket, svær af Lemmer,
kraftig og rank opskudt.
Nu peger han med Luren
mod de dybe Fortids-Spor,
og paa hans røde Læber
staar Sagnet i Flor:

„Bag Lind og Hæg hist nede
paa den hellige Plet,
hvor Birkelunden suser,
hvidstammet, frisk og tæt,
der staar i Sommernatten
en Flamme over Muld
og skinner, lys og fager
som jordgravet Guld.

Der dandser Alfefærden
om den rolige Ild,
mens Birkekronen bæver
lig et sagte Strengespil.
Som hvide Abild-Blomster,
der hvirvles om af Blæst,
saa myldrer det i Lunden
ved Alfernes Fest.

Og Spillemanden Thorer,
den underlige Svend,
der gaar med stive Blikke
og drømmer Dagen hen,
han kjender Alfefærden
og alt dens travle Stel, —
thi han var med i Dandsen
en hellig Pintsekveld.

Han vandrer om i Bygden
og spiller lige godt
den skrattende Halling
og den fine Huldre-Slaat.
Men bedst som han spiller,
da tier Gigen stil,
skjønt Strengene gribes
og Buen løber vild.

Skjønt Fingrene lege
og Buen gjør Sprang,
der er dog ei at høre
den ringeste Klang.
Men Thorers Øre lytter,
hans Blik faar Liv og Glands, —
han hvisker, mens han leger:
„Det er Alfernes Dands.“

Thi Alferne trylle
din Tunge og din Haand,
naar ei Du kjender Runen,
der lægger dem i Baand;
de stænke Natteduggen
paa din Pande og din Mund,
og dysse Dig i Slummer
i den hellige Lund.

Men bruger Du derinde
det rette Galdremaal,
da bringer Alfers Dronning
Dig gammelt Guld og Staal, —
da ser Du, at Flammen,
som brænder der ved Nat,
er Afglands, der stiger
fra en indviet Skat.

Ved Høisædet hjemme
i Røgstuen vor
den gamle Kæmpe-Bile
har hængt i hundred Aar;
en mægtig Odelsbonde
har hentet den der,
hvor Alferne dandse
under duftende Trær.

Naar Ufred er paafærde,
da klinger den hvast,
og hugger dybe Mærker
i den haarde Fyrreknast.
Da vil den vel prøve,
om Bonden har Kraft
at svinge over Valen
det vældige Skaft."

Her standser Gjætergutten,
og støder i sin Lur,
og faar de lange Gjensvar
fra Høi og fra Ur.
Han staar ved Sol-Nedgangen
i Glands og i Klang,
mens Bautastenen kaster
sin Skygge over Vang.

Det fredede Træ.

Ved Sognefjorden paa Gaarden Slinde,
der er den stolteste Birk at finde;
paa Hydnes-Houg, over Kæmpens Ben,
strækker den vidt sin kraftige Gren,
og holdes i Ære,
og kan sin Alder mod Skyen bære.

Mens Trær og Lunde tyndes og ældes,
den holder sig frisk, og skal aldrig fældes;
thi Bonden siger, den har i Arv
sin frodige Vext af en Kæmpes Marv,
og i dens Skygge
er godt at vandre og godt at bygge.

Dens Bark tør Ingen rive og riste,
og Ingen tør bryde dens Løv eller Kviste;
hvert spirende Straa, hver Urt, der gror
i Birkens Ly paa den hellige Jord,
vil Bonden spare,
skjønt Leen skal gjennem Engen fare.

Naar Birkens skinnende Løv er borte,
og Engen er hvid, og Skyerne sorte, —
naar Bonden har bragt sin Skat under Tag,
og sidder ved Kveld i det bænkede Lag
med Mad og Drikke, —
han glemmer det fredede Træ dog ikke.

Han fylder med Mjød den vældige Kande,
og sender et Ord fra Grande til Grande;
de svare ham alle med Smil og med Nik,
og følge ham ud med den kraftige Drik
til Hydnes-Hougen, —
da bringe de Skjenk til Birken og Draugen.

Saa danne de Kreds, og slutte sig sammen,
mens Mjøden gydes om Birkestammen;
da smelter Sneen ved Kraftens Daab,
da samle sig alle de glade Raab
i dette ene:
„Saa stande Du karsk i Rod og Grene!"

Med dybe Træk er i dette Billed
vort Nordens Liv for Tankerne stillet;
det maa ei ældes og sygne hen, —
det skal fra sin Rod besjeles igjen,
og holdes i Ære,
og kjækt sin Krone mod Himlen bære.

Olafs-Kilden.

Sankt Olaf har med Troens Styrke
lagt Haand paa mangt et nøgent Fjeld,
og kaldet frem af Dybets Mørke
de hemmelige Kildevæld.

Hvor ingen Blomster spire vilde,
hvor Alt var toneløst og dødt,
der risler nu en Olafs-Kilde,
og ved dens Bred blev Sagnet født.

Saa friskt som Sagnets Stemmer klinge
i hver en Egn til Olafs Pris,
saa friskt kan og hans Kilder springe
og trodse baade Sol og Is.

I Klippevraa, hvor Sten har Mæle,
hvor Dalen aabnes for dit Blik,
der byder Sagnet Dig at dvæle
og bringer Dig den klare Drik.

Og som et Aandens Bad, der kjøler
dit Bryst i en begeistret Stund,
saa sval en Kvægelse Du føler
ved denne Drik paa Sagnets Grund.

Naar da dit Blik paa Dalen falder,
hvor Valens Bautastene staa,
vil Billeder af Kraftens Alder
som Solglimt over Egnen gaa.

Fra Lien Lurens Toner gjalde,
fra Skoven suser Pileregn,
og Du ser Olaf og hans Skalde
henride under Graners Hegn.

Og mens det store, fjerne Minde
gaar op for Aandens Syn paa Ny,
Du hører Olafs-Kilden rinde
med sagte Klang i Sagnets Ly.

I Kivledal.

I Kivledal, under Bjergeli,
var jevnet en Vei til Kirke,
men oppe i Lien smutted en Sti
ind under de tætte Birke.
Paa Veien drog Folket til Sang og Bøn,
paa Stien gik Bjergets Møer i Løn, —
og Solen spilled i Morgenstunden
paa Kirkens Tag og paa Birkelunden.

Mens Sangen hørtes i Kirke-Chor,
bag Løvet Møerne sade,
indtil Herr Peder i Sillejord
steg frem paa sit Talerstade.
Da vandred de op i den frie Ur
og blæste en Slaat paa Horn og paa Lur;
det klang saa fuldt gjennem Lundesalen,
det klang saa sødt gjennem Kirken i Dalen.

Hver Bjergehal og hver Li der var
gav bævende Klang tilbage,
den hele Dal laa tindrende klar
i Toner af Lyst og Klage.
Da sprang der Blommer af Krat og Tjørn,
da hviled i Luften den stærke Ørn,
og Vinden turde ei Løvet røre,
og hvert et Blad var et lyttende Øre.

Det var Herr Peder, den lærde Præst,
han havde saa stam en Tunge, —
han hæved sin Røst som han kunde bedst,
da Tonerne hørtes runge;
men Ingen saa op, og Ingen gav Agt,
men Alle grebes af Tonernes Magt, —
og Alle gik ud, som i Kirken vare,
Herr Peder tilsidst bag sin Sogneskare.

Saa standsed Folket i Solens Glands,
og stirred fortabt mod Fjeldet;
med Smil og Taarer, med Sind og Sands,
de lytted til Tonevældet.
Og Blommerne spredte saa stærk en Duft,
og Ørnen svam i den klare Luft·
Hvert Blik var spændt og hver Læbe bunden,
til Tonernes sidste Klang var svunden.

Da meldte Herr Peder sin Kirkeflok,
der stod med duggede Kinder:
„Nu har jeg manet i Sten og Stok
de koglende Jettekvinder.“
Men Tonerne baned sig selv en Vei,
og Folket i Dalen glemte dem ei;
fra Bjelkehus og fra Lundesalen
de høres endnu gjennem Kirkedalen.

Dyre Vaa.

Den gjæveste Bonde i Vinje Gjeld
var Dyre fra Vaa at nævne;
han var saa sikker og stø som et Fjeld,
og eiede tolv Mands Evne.
Hans Grander sagde saa stort et Ord:
„Du turde vel prøve en Leg, som Thor,
med Trold og med Bjerg-Uhyre?“
„Ja, om det var mørkt,“ sagde Dyre.

Saa skulde det hende, at Dyre Vaa
sad lunt i Julekvelds-Gilde;
mens Øllet gik rundt og Natten faldt paa,
de drukke saa meget de vilde.
Med Et blev der tyst i det lystige Lag;
der hørtes fra Fjeldet et grueligt Brag
og et Brøl som af hundrede Tyre.
„Nu er det vel mørkt,“ sagde Dyre.

Og Dyre gik flux til Totak-Vand
og løste sin Baad behændigt;
men da han kom nær til den anden Strand,
det raabte ham an ubændigt:
„Hvem er det, som pusler i Kjernet nu?“ —
„Det er nok Dyre fra Vaa; — end Du,
der rusler i Urer og Myre,
saa mørkt som det er?“ — spurgte Dyre.

„Jeg er fra Aashoug, og skal afsted
til Glomshougs-Møerne mine;
læg hid til Stranden og tag mig med,
og brug saa Kræfterne dine!“
„Ja, let dig først,“ gav Dyre til Svar,
„for Prammen er klein, og jeg tænker, Du har
en Krop som de sværeste Fyre, —
og husk, det er mørkt,“ sagde Dyre.

Saa skrumpede Trolden sig dygtigt ind,
og sad som en Dverg paa Tilje;
men da fik Dyre et andet Sind,
og meldte paa Stand sin Vilje:
„Aa, syn mig nu, hvad Rise Du er!“
Men Trolden brummede studs og tver:
„Nei stop, den Lyst faar Du styre.“
„Ja, mørkt er det og,“ sagde Dyre.

Men Trolden gjorde sig blid om lidt,
og sagde ved Fartens Ende:
„Jeg lægger et Mærke i Truget dit,
hvoraf Du mit Maal kan kjende.
Se vel under Toften, naar det er Dag,
og tag, hvad Du finder, for din Umag;
det er din Færgemandshyre.“
„For nu er det mørkt,“ sagde Dyre.

Det var en Vantefinger af Uld,
der laa under Dyres Tofte;
med fire Skjepper den maaltes fuld, —
og Dyre har maalt den ofte.
Da blev det for Alvor et stadigt Ord,
at Dyre var Karl for at gaa, som Thor,
mod Trold og mod Bjerg-Uhyre.
„Helst naar det er mørkt,“ tænkte Dyre.

Gjætergut og Bamse.

I Skovens Dyb, langt inde,
der er en græsrig Plet,
som høit opskudte Linde
omhegne lunt og tæt.
Der sætter Drengen
en Kurv med Jordbær ned, —
og den skal Budals-Bamsen have
af fattig Smaagut til Skjenk og Gave,
fordi han lader Kvæget i Fred.

I Skoven er der stille
ved Bamsens Davretid,
og ei den mindste Trille
tør Fuglen sende hid.
Kom, kom, Brune!
Dit Bord alt dækket staar.

Selv Granesangeren sidder og tier;
han ved om alle de skjulte Stier,
hvor Budals-Bamsen i Skyggen gaar.

I Bamsens Ham er tryllet
en gammel hedensk Drot;
men koglet og indhyllet
han gaar om Dagen blot.
Hamløber, Gamle,
hvad har Du om din Lænd?
Du gjemmer vel der endnu, kan hende,
din guldstukne Gjord med Plader og Spænde,
og Tollekniven hænger i den.

I Kveld, naar Spoven piber
og Rugden trækker her,
og Himlens røde Striber
har faaet falmet Skjær, —
da er det, Bamsen
i Kongekaaben staar;
men da er han bøiet og graa af Alder,
da sukker han tungt, mens Duggen falder
og fugter hans lange Sølverhaar.

Staalet.

Paa Hedals-Fjeldet Fiskere laa
ved Kjernet en stille Nat;
da hørte de Suk fra en Klippevraa, —
der var det ei rigtigt fat.
De havde Garn, og de havde Krog,
de havde Prammen, det gamle Skrog;
til Værn eller Værge
mod Riser og Dverge
det kunde saa ganske lidt forslaa.

Da lød fra Fjeldet over til dem
en klagende Kvinde-Røst:
„Imorgen fører mig Trolden hjem, —
saa sætte vi Bo i Høst.
Ak, husk det, Grande! Imorgen Kveld
gaar Brudefærden til Raanaas-Fjeld,

og da maa jeg ride
ved Troldgubbens Side,
med Sølverkjeder om Hals og Bryst.

Den gamle Trold er kroget og styg,
hans Næse er alenlang,
mod Sadlen luder hans Pukkelryg,
han sidder med Hammer og Tang.
Pas paa, naar vi ride her forbi!
Kast over mig Staal, — da er jeg fri,
og da kan jeg drage
fra Fjeldet tilbage
til Frenderne mine paa Hedals Vang.“

Og Fiskerne stode den næste Kveld
paa Stranden ved Troldens Vei;
og Færden kom, — de kjendte den vel,
den stevned mod Raanaas-Hei.
De havde Garn, og de havde Krog,
de havde Prammen, det gamle Skrog;
de spurgte ved Maalet
hverandre om Staalet, —
da kom det ud, at de havde det ei.

Den spildte Drik.

Da Mindets Horn med liflig Mjød
ei mer blandt Normænd hørte hjemme,
da hvert et Kvad, som fordum lød
til denne Drik, var bragt i Glemme, —
da blev der tyst i alle Dale,
da maatte mangen Kæmpes Draug
i Mulden bryde selv sin Dvale,
fordi hans Eftermæle taug.

Der gaar et Sagn i Gudbrandsdal
om Liahougens glemte Kæmpe,
som Faldet paa den røde Val
ei havde lært at bruge Lempe.
Han blæste i sit Dødningkammer
en taaget Nat paa Lur saa fast,
og slog saa lydt paa Skjold med Hammer,
at Hougens Tag og Vægge brast.

En Bonde samlede sit Mod
og red ved dette Gny til Hougen,
og se, — som til et Stevne, stod
i Hougens Aabning Kæmpe-Draugen.
Et bredfyldt Drikkehorn han lagde
i Bondens Haand, med hvasse Blik,
og slog paa Skjold igjen, og sagde:
„Du tør vel tømme Kæmpers Drik?"

Men da var Bondens Mod forbi, —
han slynged Mjøden ud i Taagen,
og ilsomt over Eng og Sti
han søgte hjem til Arnekrogen.
Som Vidne om sin gode Lykke
han bragte Hornet med til Hus,
og satte det, til Brug og Smykke,
paa Hylden blandt de andre Krus.

Og ofte lod han Hornet gaa
blandt Grander om i bænket Gilde,
men mellem dem faldt Ingen paa,
hvad Drik der gaaet var til Spilde.
Som den var Alt, hvad Saga meldte,
forspildt og tabt, — forgjettet Alt, —
og i det gamle Horn de heldte
den ferske Drik af fremmed Malt.

Koll med Bilen.

En Hal med Mos paa Vægge
staar høit paa Gyrisvold, —
derinde sidder Kæmpen,
den alderstegne Koll;
og trindtom hviler Egnen
saa stille, saa forladt,
som under Falkens Rede
det lydløse Krat.

Thi Gamlingen i Hallen
er en Ildgjerningsmand, —
fra Koll den Grumme spredes
en Rædsel vidt om Land;
ja, selv den røde Kløver,
der paa hans Tune gror,
er vendt til Gru i Sagnet
om hans blodsvangre Jord.

I sine unge Dage
han laa i Østenskov,
og lurede i Skyggen,
som et Udyr paa Rov.
Det rige Kræmmerfølge
gav Skat med Gods og Liv,
hvor Koll med sine Svende
svingede Spyd og Kniv.

Og siden, da han fæsted
sit Bo paa Gyrisvold,
han bar mod alle Grander
sit haarde Avindskjold.
Til Thinge og til Gilde,
i Kamp og Nidingsverk,
han var blandt vilde Kæmper
den grummeste Berserk.

Hans Vaaben var en Bile
med blodbegjærlig Eg;
naar Manddrab skulde øves,
da klang den paa hans Væg, —
og efter stakket Hvile
den kræved Blod igjen,
og skilte mange Fylker
ved de gjæveste Mænd.

Men nu er Kæmpen gammel
og hans Kamptid forbi;
nu hviler han som Bjørnen,
der er i Vinter-Hi.
Med skummel, furet Pande,
ludrygget, herdebred,
paa Kubbestolen sidder
han i sin Ensomhed.

Hans Hal er reist paa Bakken
med brede Bjelkelag,
med Arnested paa Gulvet
og med Røghul i Tag.
To hundred lange Vintre
paa Bakken alt den stod,
og nu er Spærreloftet
skinnende sort af Sod.

Hvor Bjelkevæggen støder
til dette sorte Loft,
en graalig Bord om Hallen
er malet bredt og grovt.
Der slynger Midgards-Ormen
i Bugt og Ring sin Krop,
og af dens Knuder strækker
sig Fenris-Ulven op.

Ved Høisædet hænger
det tunge Vaabenskrud,
paa Langbænken ligger
den sorte Bjørnehud, —
og over dette Leie
er stillet, som paa Vagt,
den brede Kæmpebile,
med Rust og Støv belagt.

Et skummelt Øde ruger
i denne Bjelkehal,
hvori Berserken ældes
og luder mod sit Fald.
Som Gubben selv staar Hallen
paa Bakken aldersgraa,
og Koll den Grummes Indre
er mørkt som Hallens Vraa.

Thi med hans vilde Styrke
er Modet veget nu,
og fra hans Kamptid stiger
en Rædsel i hans Hu.
Han tæller alle Kæmper,
som Bilen hugged ned,
og dvæler længst ved Olver,
der søgte Ly og Fred.

Han mindes Birkeskoven,
hvor Thingkredsen staar,
og hvor den gamle Ølver
ved Nat fik Banesaar;
han mindes Kæmpens Varsel,
da han i Kredsen faldt:
„Min Hevner kommer sikkert,
i Storm fra Vestersalt.“

Og derfor Koll maa bæve,
naar Blæst gaar over Vang,
og lytte efter Bilen,
om den vil give Klang.
Da skotter han til Staalet,
og gruer for dets Kraft,
og vover ei at lægge
sin Haand paa Bilens Skaft.

Ved Nat, naar Væggen knager,
da vaagner han paa Stand,
og holder op mod Bilen
den røde Tyribrand,
og griber saa til Hornet,
og drikker Øl og Mjød,
og støder vildt med Spydet
i Arnens dunkle Glød.

Og i sin Rus han stirrer,
med Blikket tomt og slukt,
paa Fenris-Ulvens Kjæve
og paa Midgards-Ormens Bugt,
indtil han atter synker,
mens Arnens Ild gaar ud,
i fæle Morgendrømme
paa den sorte Bjørnehud.

Saa sidder Koll den Grumme
fastmanet i sin Hal,
og ældes og fortæres,
og luder mod sit Fald.
Ved Dag og Nat paa Bilen
med Angst han giver Agt;
men Bilen hænger stille,
med Rust og Støv belagt.

Nu er det Høst, og Stormen
gaar i den dunkle Kveld
henover Gyrisvolden,
med Kast fra Skov og Fjeld.
I Hallen sidder Kæmpen
og lytter, frygt-bespændt, —
og atter er hans Øie
mod Bilebladet vendt.

Og hør, — da klinger Staalet
igjen paa gammel Vis,
og hugger løs fra Væggen
den brune Fyrreflis.
Da farer gjennem Kæmpen
en Gnist af fordums Mod, —
han griber atter Bilen,
der tørster efter Blod.

Da buldrer det paa Døren,
men ei med Stormens Drøn;
en Viking staar derude, —
det er Alf Ølverssøn.
Han bryder ind i Hallen,
en vældig, mørk Gestalt, —
den sene Hevn er kommen
i Storm fra Vestersalt.

Før Koll kan løfte Bilen
har Hevnen grebet den,
og susende den svinges
af Alf til Hug igjen;
mod Gubbens Nakke prøves
hans eget haarde Staal, —
hans vilde Hoved ruller
i Arnestedets Baal.

Saa stiller Alf ved Væggen
Brande og Blus i Rad,
og snart er Alt i Lue,
hvor Kæmpegubben sad.
Vidt over Bygden falder
et Skjær fra Gyrisvold, —
og som det sidste Gjenskin
er Dalens Sagn om Koll.

Fristelsen.

I Hallen med Lyst og med Kval
sad ensom den fagre Regise;
hun saa paa den slumrende Dal,
og nynned sin halvglemte Vise:
„For hvem vil Du aabne din Favn?
Ja, ved Du, hvo Snaren har lagt?
Mit Barn, kan Du nævne hans Navn,
saa har han jo mistet sin Magt.“

Den slumrende Dal var et Hjem
for Alfer og tryllende Vetter,
og Droslerne lærte af dem
en Sang i de lysdunkle Nætter.
I Triller, som Droslerne sang,
Regise blev kaldet ved Navn;
i Kvadet fra Løvet det klang:
„For hvem vil Du aabne din Favn?“

Det lokked, det drog hende ned
til Dalen, til duggede Grunde,
hvor Elven i Maaneskin gled
bag Hegnet af sitrende Lunde.
  Der bæved den Deiliges Sind, —
  det løb med en underlig Magt
  som Suk gjennem Høstnattens Vind:
  „Ak, ved Du, hvo Snaren har lagt?“

Hun gik under Lundenes Hvælv,
og hørte, hvor Bølgerne trilled;
da stod ved den glimrende Elv
et vinkende ridderligt Billed.
  Det hvisked: „O, kom i min Favn!
  Du ved jo, min Længsel er vakt;
  ak, blot ved at nævne dit Navn
  jeg føler din Deiligheds Magt.“

Hun kom alt med villige Fjed, —
han greb alt den fagre Regise;
men da, ved den skumdækte Bred,
hun husked sin halvglemte Vise:
  „For hvem vil Du aabne din Favn?
  Ja, ved Du, hvo Snaren har lagt?
  Mit Barn, kan Du nævne hans Navn,
  saa har han jo mistet sin Magt.“

Hun vakled, — hun følte hans Ryk, —
da hæved hun Stemmen med Skjelven:
„Du er jo den fristende Nøk,
der lurer bag Løvet i Elven!“
Et Nu blot hans Arm var udrakt,
da havde hun nævnt ham ved Navn, —
da saa hun hans bristende Magt,
da sank han i Bølgernes Favn.

Harald fra Reine.

Harald fra Reine, den flinke Svend,
der færdes saa vidt om Land,
har lagt sin Randsel, er kommen igjen
til Frender paa Tyristrand.
Der samle sig Bygdens Terner og Drenge
fra Kveld og til Hanegal;
Harald fra Reine raster ei længe, —
han maa vandre fra Dal til Dal.

I otte Kunster er Harald flink,
og øver dem alle smukt:
Han staar paa Ski fra den farligste Brink,
han skyder en Spurv i Flugt,
han gjør sit Kast i Halling og Springer
med vinget og sikkert Fjed,
i Fyr og Fjeld han klatrer, og bringer
Ørnens arrige Yngel ned.

Han hærmer efter al Verdens Dyr,
og gjør det bestandig ligt,
han kaldes en Mester i Eventyr,
i Sagn og i alskens Digt;
der gjetter Ingen i Norges Rige
alle de Gaader, han kan, —
og hver Mand ved, at Ingen paa Gige
spiller saa deiligt og fint som han.

Harald fra Reine er høi og bleg,
men sikker og muskelfast,
hans Hoved er som skaaret i Eg,
hvert Træk er bestemt og hvast.
Se, hvor han stemmer de fine Strenge
og lytter med lette Nik;
paa alle de glade Terner og Drenge
hviler hans dybe, stirrende Blik.

Han sidder ved Arnen, og hæver nu
sin Røst i hurtige Ord,
og Sagn udfolde sig af hans Hu
som Blommer af dyrket Jord.
Til Nøk og Alf i de grønne Dale,
til Dvergen i Klippeblok,
til Trold og Jetter i Klippesale
fører hans Røst den lyttende Flok.

Saa standser han Ordet af og til,
og fletter i Sagnet ind
det lifligt klingende Strengespil,
der raader for Sands og Sind;
det lyder med Røst fra hviskende Lunde
og syngende Kildevæld,
og atter høres det, som det kunde
have sin Klang fra det dybe Fjeld.

Da kaldes igjen ved Haralds Streng
det selsomme Minde frem,
at Harald blev som en ti-aars Dreng
indtagen i Huldrens Hjem.
Til Fjeldet flyttedes Kirkens Klokke,
og rørtes paa sjette Nat,
og Bygdens Folk i spredede Flokke
søgte den Tabte i Ur og Krat.

Til Slutning blev mod en Klippehal
en søgende Skare ført, —
thi der lød Spil med et Tonefald,
hvis Mage var aldrig hørt;
paa mosdækt Sten sad Harald den lille,
med Gigen til Kinden lagt,
og traadte Takt, og vedblev at spille,
til Mængden førte ham bort med Magt.

Og siden har han vandret omkring
i alle de lange Aar,
og øvet de mange kunstige Ting
paa Fjeld og i Bondens Gaard.
Der siges i Dalene allevegne,
hvor Harald ved Arnen sad:
„Huldren har tryllet Harald fra Reine, —
Harald fra Reine er aldrig glad.“

Til Kirkestevne møder han ei,
og gaar ei i Folkets Fjed,
men over den vildeste Klippevei
han kommer til Bygden ned.
Hans Gods er lidet og let at flytte, —
han følges med Elg og Ren;
til Herberg har han en snever Hytte,
muret af Urens vældige Sten.

Men kommer han end fra Fjeldenes Ørk,
han samler dog Folk i Flok, —
og er hans Hu tungsindig og mørk,
han vækker dog Glæde nok.
Som Fyrrens Krone i haarde Vinde,
som Løv i den sene Høst,
saa bæver Stuen, hvor han er inde,
af Dands og Latter og alskens Lyst.

Og derfor samles paa Tyristrand
de jublende Skarer nu,
og holder denne Gang Gulvet Stand,
det brister ei let itu.
Paa Gaarden der gaar Ingen til Senge
fra Kveld og til Hanegal;
Harald fra Reine raster ei længe, —
han maa vandre fra Dal til Dal.

Sankt Olafs Mildhed.

Med sin Hær, den seiersæle,
drog Sankt Olaf over Heien;
da bød Aanden ham at dvæle,
hvor et Kors stod høit ved Veien.
Op til Korset gik en Sti, —
der han standsede sin Ganger,
mens hans Hær, med Klerk og Sanger,
drog i sluttet Tog forbi.

Over Korset laa den rene
Sommerhimmels Aftenrøde;
Olaf bad sin Gud forlene
Mark og Helligdom med Grøde.
Fromt han sukked: „Kron mit Haab!
Hold din Kirke trygt omgjerdet,
og lad saa min Daab med Sværdet
skiftes om til Fredens Daab!“

End var Himlen uformørket,
tyst og stille Egnen blunded,
da Sankt Olaf, glad og styrket,
atter til sin Skare stunded;
kun den lette Taage gled
over Myr og Elveleie,
medens han paa øde Veie
kom til Hærens Hvilested.

Der var Freden slet bevaret,
der var herjet Eng og Ager;
ingen dyrket Plet var sparet, —
og til Spot var Bondens Klager.
Gjennem Kløverengens Pragt
havde Olafs Kæmper vadet, —
Sæd og Urt, af Duggen badet,
under Hestens Hov var lagt.

Olaf rev sit Sværd af Skede,
for den brudte Fred at hevne, —
men med Et han tvang sin Vrede
med sin Fromheds milde Evne.
I de vilde Kæmpers Spor
vandred han i Bønnen længe, —
over Agre, over Enge,
strøde han de stille Ord.

Og da Morgnens svale Vinde
aanded sagte over Vangen,
kunde intet Øie finde
Sporet af Berserkergangen.
Mellem Kveld og Morgengry
havde Olafs Sukke svævet
i den stille Dal og hævet
hvert et knækket Straa paa Ny.

Denne Daad har Sagnet kaaret
til en hellig Sommergave;
derfor er dens Mærke skaaret
i de gamle Runestave:
Til et Tegn for Olafs Liv
er hos Kæmpebilen stillet,
som det rette Fredens Billed,
Høst-Bedriftens krumme Kniv.

Hellig Olaf takket være
for de fromme Sommer-Bønner!
Nu er Vangen, til hans Ære,
hegnet ind af Norges Sønner;
nu skal onde Tiders Spor,
hvorved Dalen er lagt øde,
dækkes til af Fredens Grøde,
vorde skjult i Landets Flor.

Alfernes Lind.

Der stod en Lind paa Fagertun
med vidt udgrenet Krone;
den gjemte i sit Løvpaulun
en Alfedronnings Trone.
I fredet Ly, paa Busk og Urt,
saa langt som Linden skygged,
stod hver en Blomst saa friskt og purt,
ved Alfers Magt betrygget.

Med Blomsterfunker ved Sankt-Hans
laa Tunet rigt indvævet,
men rigest dog, hvor Alfers Dands
om Lindestammen svæved.
Ja, sent ved Høst, i Maaneglands,
har Alfe-Ringen tegnet
paa Lindens Grund en Blomsterkrands,
mens Egnen trindt laa blegnet.

Naar Duggen efter Sol-Nedgang
stod glimmerhvid paa Tue,
og Droslen stemte op sin Sang
i Fyrrelundens Bue,
naar Alfer kom fra Krat og Skov
og fløi i Aftenvinden,
da havde ingen Vandrer Lov
at nærme sig til Linden.

En Sommer-Aften sad der dog
en Kvinde under Løvet,
forladt og arm, af Smertens Aag
nedbøiet og bedøvet;
et Pigebarn paa hendes Skjød
laa tæt indsvøbt og stille.
Om Morgnen fandt man hende død,
med Armen om den Lille.

I Bondens Gaard, ved Arnens Fred,
fandt Barnet Hjem og Pleie.
Selv Alfeflokken, af hvis Fjed
staar Frygt paa alle Veie,
har dog, mens Vift af Lindens Blad
holdt Pigen sødt inddysset,
sin Rosendug, sit Skjønhedsbad
paa hendes Pande drysset.

Det Skyggely, den Blomstergrund,
hvor Ingen turde træde,
blev aabnet fra den samme Stund
for hendes Barneglæde.
Den lette, overgivne Slægt,
der ved af ingen Smerte,
tog for bestandig Savnets Vegt
fra Pigebarnets Hjerte.

Og da hun fik det sikre Trin,
og kunde Stien kjende,
hun vandred tit til Alfers Lind,
naar Dagen gik til Ende.
Og sad hun under Løvets Hvælv,
man fristedes at sige,
at det var Alfers Dronning selv
i Glandsen af sit Rige.

Ja hun var fin og alfe-let,
den spæde Rosenblomme;
hver Hyttevraa, hver fattig Plet
fik Lys ved hendes Komme.
Gik Bonden end i arme Kaar
og bar sit Dagverks Møie,
han strøg dog hendes gyldne Haar
og saa i hendes Øie.

Sin Lyst og Leg i Skov og Eng,
og i de bratte Lier,
hun delte med en vever Dreng,
der baned hendes Stier.
Han vaded i den stride Bæk
og bar den Lille over,
han gjorde Vei i Krat og Hæk
til Lundenes Alkover.

Saa flink og kjæk, han turde dog
ei følge med til Linden,
naar sagte Sus af Alfers Tog
blev hørt i Aftenvinden.
Ved Tunets Hegn, i stille Frygt,
han voved kun at standse,
mens hun gik smilende og trygt
til Alfeflokkens Dandse.

Men skjønt han aldrig skue fik
et Glimt af Alfefærden,
ved hendes Lege dog opgik
for ham en Trylleverden.
I Rosenly, i Birkelund,
hun hvisked i hans Øre
det Eventyr, som han og hun
alene maatte høre.

Og som en Streng, hvis Liv er vakt,
maa sitre under Klangen,
blev af det Underbares Magt
hans Hu med Bæven fangen;
men hun, der greb saa dybt hans Sind,
og lod det sitre længe,
var, selv som Aftnens svale Vind,
der rører Harpens Strenge.

Naar Bonden saa i Leg de To
ved lyse Sommernætter,
han mindedes den sunkne Tro
paa Nordens hulde Vetter;
ja, mangt et Alfe-Sagn, der laa
hos gamle Folk i Dvale,
gik frem paa Ny af Arnens Vraa
i disse stille Dale.

Thi Linden, der paa Tunet stod
og skygged Blomstergrunden, —
den Lille, som ved Træets Rod
i Morgengry blev funden,
og Barnets Magt og Skjønhedsglands,
som Alle maatte hylde, —
det Hele stod for Folkets Sands
i eventyrlig Fylde.

Men alt som Pigens Barndom veg,
blev klarere at kjende
det Sind, som Alfer under Leg
i Drømme skjenked hende.
Hun fik ei Rankens ømme Liv,
som sig til Fjeldet klynger, —
hun ligned mer det lette Siv,
hvor Sommerfuglen gynger.

Og han, der ømt ved Barnet hang,
og baned hendes Stier,
gik nu alene mangen Gang
i Lunde og i Lier.
Hun brød saa ofte deres Pagt
med overgivne Luner, —
hun bandt den atter, som ved Magt
af hemmelige Runer.

En Gang, da hun var sexten Aar
og dobbelt skjøn at skue,
kom ridende til Bondens Gaard
en Herre med sin Frue.
I Dalen hviskede man om,
at det var Pigens Frender;
nu, hed det, Hittebarnet kom
først i de rette Hænder.

Og inden kort hun drog med dem
til fjerne, fjerne Egne.
Da stod just hendes Barndomshjem
i Blomstring allevegne;
paa Veien, ved hver Hyttedør
hun mødte vaade Blikke, —
men glad og smilende, som før,
hun mærkede det ikke.

Og som et lukket Land, hvorind
ei Verdens Larm kan trænge,
laa Dalen snart bag hendes Trin
med sine tause Enge;
og intet Ry fra hendes Gang
blev baaret did tilbage, —
der hørtes kun en Efterklang
af hendes Barndoms-Sage.

Den vevre Dreng, hvis Sjel blev stemt
og rørt af hendes Ynde,
har dybest hendes Billed gjemt,
og kan dets Magt forkynde.
Og i hans Manddom næres nu,
halvt klar og halvt forborgen,
den Trylieverdens Lyst og Gru,
der omgav Barnets Morgen.

Sin Fædrebygd har han forladt,
hans Hjem er alle Steder.
Der er ei Klev saa vild og brat,
som han ei let betræder;
han viser Vei, han bringer Bud
paa Fjelde og i Dale, —
Det er den gjæve Sanger-Knud,
om hvem der vidt gaar Tale.

Som Dvergemaal, der høres tit
fra Fjeldets dunkle Haller,
hvor Stilhed ruger milevidt,
hvor ingen Stemme kalder, —
saa stiger ofte fra hans Bryst,
mens Arnens Klynge lytter,
en Klang af svundne Tiders Røst
i Dalens tause Hytter.

Thi mangt et Sagn og mangt et Kvad,
som Fjeldets Aand har dannet
og var igjennem Slægters Rad
i Folkets Liv indblandet,
det stilner der, hvor Sindet kun
til Nutids Kløgt er bundet,
og har paa denne Sangers Mund
sin sidste Tone fundet.

Tænk paa de dybe Egnes Fred,
som Jøkler vaage over,
hvor Liens Lunde stimle ned
til Fjordens milde Vover, —
hvor Stien, under Dverges Hjem,
til Sæterhytten leder, —
hvor Elven gaar blandt Roser frem
af Skovens Dunkelheder.

Det skjulte Liv, der svulmer rigt
og aander friskt derinde,
og blev til Toner og til Digt,
der kom i Folkeminde,
det kan ei ganske slettes ud
af Slægtens Hu og Tanker,
saa længe det hos Sanger-Knud
i hver en Aare banker.

Og dog i mangen fager Dal
han gaar med lukket Indre,
som den, der har en lønlig Kval
at bære og erindre.
Og vilde Nogen fritte da,
og faa ham til at synge,
man lokked før en Tone fra
de stille Blomsters Klynge.

Kun den, der fik en Sangers Sind,
kan se med ham tilbage,
og høre, hvor han fletter ind
i Sagn og Digt sin Klage:
„I Dalen vil ei Vetter bo, —
hver Alf og Dverg maa flytte,
fordi den gamle Folketro
er slukt i Hegn og Hytte."

Og tyst og stille er der alt
i mange dunkle Lunde,
hvor engang Knud i Drømme faldt
ved Nyn af Alfers Munde.
Han standser i det grønne Ly,
og lader Stemmen klinge, —
men ingen Alf vil der paa Ny
slaa ud sin klare Vinge.

Han har et Kvad, der sjelden kun
er kommet paa hans Læber, —
thi dybest ved hans Hjertes Grund
dets Ord og Tone klæber.
Dog stundom, naar en Børneflok
omkring hans Knæ sig klynger,
da, siger man, det hender nok,
at dette Kvad han synger:

„Paa Fagertun der stod en Lind
og lod sin Krone suse,
og Alfer fløi i Skyggen ind
og vare der tilhuse.
De flagred og de dandsed der,
saa lette og saa fine,
omkring min lille Hjertens-kjer,
den fagre Lindeline.

Hun hersked over alle dem
og over alle Blommer;
men nu har Alfen intet Hjem,
og Tunet ingen Sommer.
Hun var saa smuk, saa skjær af Hud,
men flygtig kun af Tanke, —
og derfor maa nu Sanger-Knud
paa vilde Veie vanke.

Hun hviler nu saa blødt paa Dun,
og slider Fløil og Silke, —
og derfor staar paa Fagertun
hver Urt med visne Stilke.
Nu flagrer hendes fagre Lok
i klare Dandsesale, —
men derfor har dog Alfers Flok
forladt de grønne Dale.

Da sidst hun sad, mens Dagen led,
i Ly af Lindens Krone,
den rysted sine Blomster ned
med sagte Klagetone;
paa hendes gyldenblanke Haar
den dryssede de sidste, —
og Træet stod den næste Vaar
med idel tørre Kviste.

Da Øxen ved dets Rødder klang,
da Alfers Lind blev fældet,
begyndte Knud sin travle Gang
i Dalen og paa Fjeldet.
Han klapper Barn og Mø paa Kind,
og plukker Roser røde, —
hans Hu er hos den faldne Lind,
hvor Tunet ligger øde."

Fornyelsens Haab.

Af Høien graves det lyse Guld
og Vaabnet, som Rusten tærer, —
men Livet, der selv skal stige af Muld,
er dybere gjemt, og skimtes af Skuld
i Haabet, som Mindet nærer.
Thi skjønt det blev skjult som et rindende Blod,
der blandes paa Valen med Jorden,
det ligner dog Sæd, der om Høsten slaar Rod
og trodser en Vinter i Norden.

Den Slægt, der løftede Skjold og Skaft
i stormende, blodig Handling,
har dog under Brynjen, der brødes, havt
en dybere Sands, en aandelig Kraft,
der taaler en Forms Forvandling.

En Funke hæver sig i vor Hu
af Livet, der laa bedøvet;
dets nye Form vil danne sig nu,
og stiger tilsidst af Støvet.

Vi stode paa Valen med festlig Lyst,
og kaldte dens Gny tilbage,
og glemte, at Natten er lang og tyst,
der skiller Kæmpernes sidste Dyst
fra Gryet af vore Dage.
Vor Røst til det gamle Bjarkemaal
lød mat over Land og Vover, —
vi følte, med Haand paa Fædrenes Staal,
at Rusten er lagt derover.

Og er nu atter med Sang og Klang
de Høilagtes Gravøl drukket,
da lad det sandes paa Fjeld og Vang,
at Høiens Kammer er anden Gang
om Kæmpernes Hvile lukket.
Den Folkets Aand, der skal gjenopstaa,
vil selv sine Klæder skjære,
og vier Svøbet, hvòri den laa,
alene til Mindets Ære.

Som Vaaren føles i Sands og Sind,
før Løvet slaar ud i Dale,
saa trænge Fornyelsens Varsler ind
til Folkets Arner, trods Slud og Vind,
der fulgte paa Slægters Dvale.
Mens dette Haab i Klippernes Hegn
udfolder sin Glands for Aanden,
det er i Tidens brogede Tegn
som spirende Kraft forhaanden.

Og tænkte jeg ei paa de gyldne Aar,
som Haabet tør gaa imøde,
da vilde Naturens fagreste Vaar,
der nu om mit Hjem sine Krandse slaar,
dog vise mig Landet øde.
Da dvæled jeg vel ved Blomst og ved Blad,
og gik under Lundens Kroner,
men havde ei Fryd og havde ei Kvad
at blande med Vaarens Toner.

Freys Elskov.

1.

Fra Valhals høie Sale,
hvor Brage Harpen slaar,
til Nordens dybe Dale
en Strøm af Toner naar.
De underfulde Sange
har mangen Skald besjelet, —
ved een dog af de mange
mit Øre længst har dvælet.

Den Sang, som Hjertet rørte
med dybest Efterklang,
til Alfheims Lunde førte
min Tanke mangen Gang.
Den eviggrønne Have,
som renest Vaardug bader,
fik Frey i Vuggegave
til Bolig af Alfader.

Hvor lyse Alfer flagre
om unge Rosers Bed,
opvaagned Frey, den fagre.
til Asers Herlighed;
hvor friske Bække strømme
i Skjul af Blomsterranker,
fandt Frey i vaagne Drømme
de første Livets Tanker.

I Alfheims Lunde vandred
med Haab og Higen Frey
en altid uforandret
og sødt omduftet Vei;
dybt, hvor hans Kræfter svulmed
til Daad blandt Asgaards Helte,
de ømme Længsler ulmed,
som vilde Hjertet smelte.

Naar Thor med blodig Hammer
kom hjem fra Daad og Dyst,
steg Heltemodets Flammer
i Frey den unges Bryst;
da funklede hans Blikke,
det var ham haardt at tøve,
til Odin vilde skikke
ham ud paa Manddoms-Prøve.

Men naar blandt Vaarens Glæder
han skued Freyas Lod,
hvor ømt hun alle Steder
forgjæves søgte Od,
da, ved den Huldes Smerte
og gyldne Taarefloder,
han følte i sit Hjerte,
at han var Freyas Broder.

Saa dybt bevæget vandred
i Alfers Have Frey, —
men rolig, uforandret
laa Vaaren om hans Vei;
omsonst i dens Pauluner,
paa Rose og paa Lilje,
han søgte Fremtids Runer
og forsked Odins Vilje.

Hvor tankefuld betragted
han da sit gode Sværd,
der var blandt Aser agtet
som Mjølner fast af Værd.
Hos Frey i Skjul bag Løvet
det dulgte kun sin Evne,
og det var aldrig prøvet
i noget Heltestevne.

Men dog i Alfheims Have
sit Ry det tabte ei, —
thi Sværdet var en Gave
af Nornerne til Frey.
I Urde-Brønd blev viet
den underbare Klinge;
men Skuld har der fortiet,
hvad Daad den vilde bringe.

Og kun naar Frey beskued
i Haabet sin Bedrift,
det var, som Sværdet lued
med flygtig Runeskrift;
men som et Luftsyns Flamme,
der er forbi med Glimtet,
saa sluktes i det Samme
de Luetræk, han skimted.

Det Sværd, som Norner hæved
af Urde-Brøndens Daab,
den bratte Daad ei kræved,
og lued kun af Haab.
Det funkled blandt Klenoder
i Asers Pagt med Vaner,
og loved Freyas Broder
de stolte Fremtids-Baner.

Og mens i sine Lunde
han vandred rank og prud,
han hed paa Alles Munde
den haabefulde Gud.
Det Haab, der klarer Mørket,
hvori vort Nord er hildet,
blev i hans Templer dyrket,
og skuet i hans Billed.

Ja, ved Alfaders Gilde
i faldne Kæmpers Hjem,
blev Asers Blikke milde,
naar Frey tog Plads blandt dem.
Han bragte Asgaards Helte
en Drøm om Haabets Lykke, —
thi han kun i sit Belte
bar Sværdet som et Smykke.

Men Frey, der maatte hige
og vandre Længslens Vei,
og var dog Asers Lige, —
han skatted Haabet ei.
Der laa i Odins Tanker
ufattelige Planer;
fra dem steg høie Skranker
for Frey paa Kraftens Baner.

Og da nu som et Fængsel
ham Vaaren blev tilsidst,
han satte for sin Længsel
med Et en stakket Frist.
Han vilde brat forlade
sit Ly i Løvets Bue, —
fra Odins eget Stade
han vilde fremad skue.

2.

I Guders Hjem sig hæver
en Borg med Sølvertag,
hvorover Luften bæver
i Glands af renest Dag;
thi hvor dens Mure rage,
hver Sky, hver Taage viger, —
blandt Asgaards Borgetage
dens Tinde høiest stiger.

Hvor fjernt mod Verdens Egne
end Øiet stirrer der,
det ser dog allevegne
hvert Billed ganske nær;
det kan trods Skjul og Skygge
betragte Dvergens Grotte,
og gjennem Bjergerygge
se ind i Jetters Slotte.

Der er det Odin sender
vidt over Jord sit Blik,
og skuer klart og kjender
al Verdens Færd og Skik.
Lidskjalf man kalder Stedet
paa Borgens Sølvertinde,
hvor Odin selv har Sædet
og ser i alle Vinde.

Men kun for Odins Øie,
der samler Alt i Et,
er Blikket fra det Høie
saa trygt som det er frit.
Hvert Syn med Skin er blandet
for den, der hid er steget,
naar Blikket er et andet
end Seer-Gudens eget.

Til dette høie Sæde
opvandrede i Løn,
med uroblandet Glæde,
den fagre Vanesøn.
Da Odin just var draget
paa Eventyr formummet,
steg Frey paa Sølvertaget,
og stirred ud i Rummet.

Med Blikket vendt mod Norden
han skued Jøtunland,
det yderste paa Jorden,
med øde Klippestrand.
I selsom Glands sig hæved
dets Grund til alle Kanter,
fast som den var indvævet
med Perler og Demanter.

Thi over disse Kyster,
paa Vintrens Rugested,
Rimfaxe altid ryster
den kolde Glimmer ned;
evindelig den hviler
paa Tuer og paa Tinder
her, hvor ei Solen smiler
og aldrig Vaar oprinder.

Men Jøtunriget brammer
med Nattens største Pragt, —
i Skin af Nordlysflammer
er hele Landet lagt.
Der kastes Glands tilbage
fra Jøtunfolkets Haller
med staalbelagte Tage,
med Taarne af Krystaller.

Forlystet og tillige
forbauset Frey saa hid;
thi Alt i dette Rige
med Alfheim staar i Strid.
Hans Blik rak aldrig over
til hine kolde Strande,
som Ifing-Dybets Vover
har skilt fra andre Lande.

Til Værn mod Jøtunlandet,
hvis Glands han nu først saa,
ved Asers Kraft er dannet
den brede Ifing-Aa.
Der er ei Bro at finde,
og heller ingen Snekke,
og Is maa ingensinde
de mørke Vande dække.

Thi Jøtun-Ætten truer
bestandigt Guders Hjem
med Had, der snart i Luer,
snart lønligt bryder frem.
Selv Odins Hu forfærdes
ved Kæmpefolkets Evne,
der i det Skjulte hærdes
til Vigrid-Slettens Stevne.

Den Magt, der Ufred stifter
og øver Rænkespil,
bor i de dunkle Drifter,
der høre Jorden til;
de styre Jetters Stamme
i hvad den higer efter, —
hos den har Lysets Flamme
ei lutret Dybets Kræfter.

Og derfor snart den viser
sin Magt i rædsom Form,
i Trolde, Utgards-Riser
og skjællet Midgards-Orm, —
snart al sin List den hyller
i Skjønhed, der forblinder,
naar Asgaard selv den tryller
med sine fagre Kvinder.

Og derfor over Heder,
blandt Sne og Taagedunst,
den lumske Æt udbreder
sin rige Skuffekunst.
Med Luftsyns Glimt og Gnister,
med Blus fra Fjeldets Indre,
med Prunk, som Øiet frister,
den lader Vangen tindre.

Og selsomt er at sige,
hvad dog al Verden ved,
at mange Hjerter hige
mod Jetters Herlighed.
Med Gru maa Aser sande
at Glæsis-Vold, hin blanke,
har over Ifings Vande
henlokket mangen Tanke.

Hvor maatte Frey da blendes
ved dette gyldne Skjær,
hvis Fjernhed kunde kjendes
paa Odins Plads som nær.
Her fandt han intet Mørke
og intet Havdybs Øde, —
her slog ham Jetters Styrke
som idel Pragt imøde.

Men som Juvelen straaler
i Gyldensmykkets Krands,
hvor Guldets Glød ei taaler
at lignes ved dens Glands, —
saa stod paa Glimmervangen
med Et en fager Kvinde,
og da blev Guden fangen
paa Asaborgens Tinde.

Det var ei let at hærde
sit Bryst mod hendes Magt, —
thi denne Mø var Gerde,
om hvem et Kvad har sagt,
at Alt i Gjenskin bæver,
og Nat til Dag sig vender,
naar hun mod Himlen hæver
de liljehvide Hænder.

Den Pragt, som Frey beskued
kom nu fra hende blot, —
kun hendes Afglands lued
for ham paa Vang og Slot;
og ringe kun han agted
sit lyse Alfe-Rige,
mens henrykt han betragted
den fagre Jettepige.

Og med en Drømmers Mine,
der blot har indre Dag,
med ukjendt Lyst og Pine
gik Frey fra Borgens Tag.
Hans Higen havde fundet
den første Elskovs Fare,
og om hans Fod var bundet
dens hemmelige Snare.

Ved Elskov Alt kan vindes,
ved den kan mistes Alt, —
og selv i Asgaard mindes,
at den har Kval fremkaldt.
Men Bragesangen priser
for alle Asasønner
den Ømhed, som hos Diser
en Beilers Elskov lønner.

Saa mindes Freyas Smerte
og hendes Vandrings Maal, —
saa prises Nannas Hjerte,
der brast ved Balders Baal, —
saa skildrer Sang og Sage
en Elskov uden Anger,
som giver ømt tilbage
langt Mer end den forlanger.

Den første Elskovs Flamme
steg nu med Magt hos Frey;
han vilde hurtigt ramme
et Maal, han kjendte ei.
Den Skat, han vilde vinde,
var kun en tvivlsom Lykke, —
det var en Jettekvinde,
der skulde Alfheim smykke.

Lig en Berserk, der river
med Blindhed Sværd af Balg,
er Hjertets Glød, der driver
til overilet Valg.
Ve den, der kan forblande
en Attraa, som bedøver,
med Elskovs Liv, det sande,
som taaler alle Prøver!

3.

De lyse Alfer skued
med Undren deres Drot,
hvis Blik ei længer lued,
men saa mod Jorden blot;
for Glædens Røst var lukket
hans nylig aabne Øre,
og paa hans Mund var Sukket
alene fast at høre.

Ja, uden Maal og Maade
han tog sin Elskovskval,
og Frey blev snart en Gaade
i Asers Høilofts-Sal.
De sad om Gildebordet
og frittede og gjetted;
men Ingen fandt dog Sporet,
og Ingen Sløret letted.

Kun Odin Gaaden kjendte,
men røbed ei sin Kløgt;
Alt hvad der var i Vente
han saa med stille Frygt.
I Freys beklemte Længsel
han saa en Magt tillige,
der atter fra sit Fængsel
greb over i hans Rige.

Men skjønt hans klare Blikke
betragted Skjebnens Vei,
han mægtede dog ikke
paa den at standse Frey;
om end det skulde kjendes,
at hver en As blev daaret,
frit maatte dog fuldendes
hvad frit var valgt og kaaret.

Men Frey, der maatte lide
foruden Ro og Rist,
fandt denne skjulte Kvide
utaalelig tilsidst, —
og for sin Svend, den bolde
Skirner, der tro ham fulgte,
han voved at udfolde
hvad han for Andre dulgte.

Og da nu Skirner hørte
den Kval, hans Herre led,
hans Inderste sig rørte
og ynkedes derved.
Han sagde: „Jeg vil tage
en trofast Del i Sorgen;
lad mig som Beiler drage
for Dig til Jøtunborgen.

Men husk, i Jetters Stamme
bor der ei Guders Sind;
for Hjertets rene Flamme
er hele Slægten blind.
Hvo Pagt med den vil knytte
maa sine Skatte vove,
og give dem i Bytte
for Jetters Tro og Love.

Og vil Du, jeg skal hente
din Brud fra Jetters Nat,
Du maa ei længe vente
med Valg af Brudeskat.
Al Verden ved, Du eier
det ypperste blandt Sværde;
lad se, hvor tungt det veier
mod Gymers Datter Gerde.

Laan mig din Gyldenbørste,
ræk mig dit gode Sværd, —
da, selv til Utgards Fyrste,
jeg vover denne Færd.
I Gymers Borg skal prøves
dit Sværd af kloge Dverge,
og skulde det behøves,
jeg bruger det som Værge.

Som Vandreren, der kommer
med Et en Afgrund nær,
naar idel Løv og Blommer
har skjult ham Dybet der,
saa maatte Frey forfærdes
ved det, han skulde miste,
skjønt Intet rigt som Gerdes
Huldsalighed han vidste.

Og se, paa Sværdet skimted
han atter Runer nu, —
hvert flygtigt Tegn, der glimted,
forøgede hans Gru;
og atter løb forvirret
den Glands, han saa fremskyde, —
men ufravendt han stirred
og vilde Varslet tyde.

Var det en Hær, der vrimled,
som paa en Regnbu-Sti, —
en Kæmpehær, der stimled
ham lueklædt forbi?
Var det en Gud, der hæved
sit Staal, det straaleblanke?
Tvivlsomt det Hele bæved,
som Drøm for vaagen Tanke.

Men hurtigt det fremkaldte
hos Frey en Modets Aand,
og om sit Sværdehjalte
han greb med kraftfuld Haand;
en stakket Stund han tænkte
som Thor i Dyst at drage, —
en stakket Stund han trængte
sin Elskovs-Ve tilbage.

Men da just saa han tindre
en anden, større Glands,
og Længslen i hans Indre
betog ham Sind og Sands;
det var ei Glimt, der blinked
og sluktes i det Samme, —
det var en Glands, der vinked
med mægtig, stadig Flamme.

Klart for hans Sjel blev stillet,
i al sin Skjønhedspragt,
den fagre Gerdes Billed,
hvis Vink har Tryllemagt;
thi Alt i Gjenskin bæver,
og Nattens Mulm sig vender
til Dag, naar Gerde hæver
de liljehvide Hænder.

Beruset og bedøvet
stod Frey med Stirrer-Blik;
den sidste Kamp var prøvet, —
hans sidste Tvivl forgik,
og bævende han sagde:
„Jeg giver Alt for Gerde!“
I Skirners Haand han lagde
det ypperste blandt Sværde.

Med Gyldenbørste hasted
den bolde Svend afsted,
og Galten Funker kasted
ved hvert af sine Fjed.
Saa lod han Farten stande
høit over Klippetinde;
den mørke Ifings Vande
han saa i Dybet rinde.

Med Sværdet i sit Belte
han kom til Jøtunland;
i Gymers Borg han meldte
sit Ærinde paa Stand.
Det blanke Staal han viste,
og lod sig ei forfærde;
sin Herre høit han priste
for Gymer og for Gerde.

Da Gymer nu sit Minde
til Gerdes Reise gav,
hun sagde: „Dennesinde
den bliver dog ei af.
Ni Nætter Frey maa vente;
naar denne Frist er runden,
kan Vanesønnen hente
sin Brud i Barrelunden.

Men did han og maa bringe
det Sværd, Du viser her;
den kostelige Klinge,
skal skifte Herre der, —
af Frey til evig Eie
skal Gymer den modtage.
Bring nu paa snare Veie
din Herre Svar tilbage!“

Og flux fra Nat og Kulde
tog Skirner Veien hjem;
for Frey, den længselsfulde,
han bar sit Budskab frem.
Men Længslen blev ei slukket
ved Skirners bratte Komme, —
der blev ei Stands med Sukket,
før Gerdes Frist var omme.

Den tiende Dags Morgen
for Frey saa lys oprandt,
og i hans Hjerte Sorgen
som Dug for Solen svandt.
Da var ei Tid at vente
for Alfheims fagre Herre;
i Skyen Galten rendte
og trak hans gyldne Kjærre.

Og Gymer var paa Færde
ved samme Morgengry, —
og snart stod Frey hos Gerde
i Barrelundens Ly.
Af hendes Glands omstraalet,
og revet hen i Skuet,
han rakte Gymer Staalet,
og glemte Alt i Nuet.

4.

Der er af Skalde sunget
om Gerdes Deilighed,
og Sagnet tusindtunget
om den har vidst Besked.
Saa melder Sagn og Vise,
hvor høit, med Liv og Lue,
selv Aser maatte prise
den skjønne Alfheims Frue.

Men gjennem Sangen lyder
et sagte Omkvæds Røst,
som dog langt mer betyder
end Asers Øienslyst.
Den vise Oldtids-Sanger
har ikke villet dølge,
at her var Harm og Anger
i Fryds og Elskovs Følge.

Thi Vanesønnen fatted
ved Gerdes kolde Barm,
at Intet ham erstatted
hans værgeløse Arm.
Han saa sin Elskov blegne
i øde, stille Dage.
og hørte allevegne
kun Gjenlyd af sin Klage.

Han skulde krone Aaret
og signe Folkets Raab,
og var dog selv bedaaret
og rammet i sit Haab.
Han hørte Bønnen stige
ved Offergildets Aabning,
og var i Odins Rige
den skuffede Forhaabning.

Derfor i Nordens Dale
fortvivled mangt et Sind, —
derfor i Asgaards Sale
drog mangen Mislyd ind.
Saa bitter at fortryde
var denne Elskovsglæde,
der mægtede at bryde
et Led af Asers Kjæde.

Og tættere omspændte
nu Jetters Lumskhed Frey;
til Spot og Trusel sendte
de Belje paa hans Vei.
Belje, den onde Rise,
fandt ham i Skovens Mørke,
og bad ham der at vise
den Vaabenløses Styrke.

Men Frey til Værge brugte
et Hjortehorn der laa,
og kunde Risen tugte
og plat til Jorden slaa.
Men skjønt sin Harm han kjølte,
og kæmped uforfærdet,
dog dybest nu han følte,
at han var skilt ved Sværdet.

Og overalt han vakte
det mørke Fremtids-Blik,
og allesteds man rakte
ham Angrens bitre Drik.
Naar tunge Varsler løde
om Guders sidste Stevne,
sit Letsind og sin Brøde
med Gru han hørte nævne.

Som Ild hans Nag sig rørte
ved Øgers Gildebord,
da han af Loke hørte
forsmædelige Ord;
den onde Tunge kunde
hver Gjest i Hallen snerte, —
men traf med dybest Vunde
dog Vanesønnens Hjerte:

„Ved Du, hvad Tiden lider,
og hvor din Tilflugt er,
naar over Morkved rider
den vrede Muspells Hær?
Da maa Du frygte saare,
Du, der for Gymers Gerde
gav, som den værste Daare,
det ypperste blandt Sværde.“

5.

Naar Muspells vrede Stamme
i Fylking rider frem,
staar der en Rædselsflamme
foran og efter dem.
Til Kamp, til Verdensdommen,
maa alle Magter stevne, —
den sidste Stund er kommen,
og Himlens Buer revne.

I Luren Heimdal støder,
og ved de stærke Drøn
hver As med Odin møder
til Things ved Mimers Brønd.
Men skummende og vilde
de dybe Vande rinde, —
Kløgt kommer nu for silde,
og ved ei Raad at finde.

Paa Sleipner Odin stiger,
med Guldhjelm og med Spyd;
vidt gjennem Verdens Riger
gaar Valhals Vaabenlyd.
Ved Odins Side farer
i Tordensky Hlorride,
og bag dem Valhals Skarer,
Aser og Kæmper, ride.

Paa Vigrids aabne Slette
staar Surt med Muspells Hær,
og skiller Trold og Jette
fra sine Kæmper der.
Hver Afgrundsmagt maa vige,
hvor Surt, den høie, raader;
han ender Asers Rige,
og løser Verdens Gaader.

Kun Een gaar uden Vaaben
til denne vilde Dyst,
med Hjelm og Brynje aaben,
med Døden i sit Bryst.
Se, det er Frey, den fagre,
som her sin Bane finder, —
hans gyldne Lokker flagre,
hans Galt i Vrimlen skinner.

Han kan ei Hug afbøde,
han fældes som en Vaand, —
thi Surt gaar ham imøde
med Flammesværd i Haand.
Vældigt i Vigrid-Stevne
værge sig Aser alle, —
der er kun Een at nævne,
som værgeløs maa falde.

Efterklang.

Over Kjernet Maanen svæver
paa det rene Himmelblaa.
og paa Dybet Glandsen bæver,
hvor de lette Bølger gaa.
Alt er stille, — allevegne
høie Klippemure hegne
denne Somrens Drømmevraa.
Her i Strandens Birkelunde
svæver sagte Alfedands,
halvt i Skygge, halvt i Glands,
mellem Hytterne, der blunde.

O, men hør, — en Tone bryder
Sommernattens dybe Fred;
svagt og bævende det lyder
fra de fjerne Lier ned.

Som om Maanens Straaler vare
spændte Strenge, sølverklare,
toner det fra Bred til Bred.
Men som Suk af Aftenvinde
svinder atter Klangen hen, —
Stilhed breder sig igjen
over Strand og Klippetinde.

Denne Klang blandt Bjergehaller
er den sidste Gjenlyd kun
af en Lur, hvis Stemme gjalder
fjernt i Dalens dunkle Bund.
Tonen ligner Digt og Sage,
Efterklang fra Oldtids-Dage,
med sit Nyn paa Folkets Mund.
Endnu, før dets Lyd forsvinder,
vandrer jeg med aaben Sands,
halvt i Skygge, halvt i Glands
der, hvor Mindets Maane skinner.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 05 04 01 021 6